B 373/23/4

A BUDAPESTI HATODIK KERÜLETI
ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA 22-IK ÉVI

ÉRTESITŐJE

AZ 1911-1912. ÉVRŐL SZERKESZTETTE
RAJNER RAJ FERENCZ, IGAZGATÓ

22

BUDAPEST, 1912-IK EV.
THÁLIA MŰINTÉZET, KŐ- ES KÖNYVNYOMDA RÉSZV.-TÁRS.

A BUDAPESTI HATODIK KERÜLETI ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA 22-IK ÉVI

ÉRTESITŐJE

AZ 1911-1912. ÉVRŐL SZERKESZTETTE

RAJNER RAJ FERENCZ, IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1912-IK ÉV.

THÁLIA MŰINTÉZET, KŐ- ÉS KÖNYVNYOMDA RÉSZV.-TÁRS.

Bp 320

4568

FŐVÁROSI
KÖNYVTÁR
1912

I.

Pekár Károly.

(1869—1911.)

Vannak életpályák, melyek hasonlatosak a nyári éjszakákon hirtelen feltűnő sebes meteorhoz: váratlanul kigyúladnak, szokatlan villanásokkal ragyognak s egyszeriben kilobbannak. Futócsillagok az éjszakában! Vándorfény, melyet benyel a csillagoltó sötétség: a halál.

Ilyen volt a Pekár Károly pályafutása is. Bámulatos szorgalommal és kitűnő tehetséggel munkálkodott; de mit ért a lázas tevékenység, mit értek meglepő eredményei? Kigyúladt, ragyogott, kilobbant.

Aradon született, 1869 december 16-án. Középiskoláit szülővárosában, főiskolai tanulmányait a budapesti tudományegyetem filozófiai karán végezte. Az egyetemi négy év után kétezer koronás állami ösztöndíjjal Párisba, majd Dijonba ment filozófiai s francia nyelvi és irodalmi tanulmányainak kibővitése végett. Hazajövet önkéntesi évét szolgálta le s 1893 őszén tanár lett a lőcsei állami főreáliskolában. Itt működött 1904 őszéig, amikor áthelyezték a budapesti VII. kerületi külső állami főgimnáziumhoz. Innen jött át — egy év mulva — a mi iskolánkba s itt is maradt nyugdíjazásáig.

Pekár sorsa egyike a legtragikusabbaknak. Gyönyörűen indult, kitűnő tehetségének számos jelét adta, munkabirása és irói kedve a maga nemében szinte páratlannak mondható. Széleskörű érdeklődéssel és mohó tudásvággyal merült a legkülönbözőbb problémák megoldásába. Ugy látszott, hogy szervezete egyenesen a mértéktelen szellemi munkára van berendezve; acélos izmai, erős testalkata, sportkedvelése rendkívül elősegítették azt a hitét, hogy testi ereje összemorzsolhatatlan.

Az a tizenegy év, melyet Lőcsén töltött, a virulás időszakának nevezhető rövid életében. Iróasztalát oda-odahagyva, nagy túrista-utakat tett a Szepesség bércei között; számtalanszor bebarangolta Lőcse gyönyörű környékét; barátai társaságában hétről-hétre buzgón megtartotta vívóleckéit és tornaóráit s puszta kedvtelésből elvállalta a lőcsei vívó- és tornaegyesület művezetőségét. Mint jó barátot s mint lelkes tanárt egyaránt megbecsülték. Széleskörű műveltsége és finom modora kedveltté tették a lőcsei társaságokban. Meg is nősült s igen boldog családi életet élt. Két kis leánykájában végtelen öröme telt.

Betegségének előjelei budapesti áthelyezése után kezdtek mutatkozni. Idegrendszere lassankint teljesen felmondta a szolgálatot, teste összeroppant. Éveket töltött kínos vergődésben. A szanatóriumok nem adhatták vissza szervezete régi erejét, úgy, hogy aránylag igen fiatalon, harminckilenc éves korában, nyugdíjazását kellett kérnie. Még megérte azt az örömet, hogy a budapesti tudomány-egyetemen az esztétika magántanárává képesítették, de előadásait már nem kezdhette meg. 1911 augusztus 20-án, Fiumében meghalt.

Pekár, mint tanár igen lelkiismeretes, mint író bámulatos termékenységű volt. Költeményein és fordításain kívül több száz kisebb-nagyobb tudományos értekezése jelent meg a magyar és francia folyóiratokban. A filozófiai, pedagógiai, művészeti, történeti, irodalomtörténeti, természettudományi és társadalomtudományi problémák egyaránt lekötötték figyelmét. Esztétikai munkásságának nyomai kitörülhetetlenek a magyar filozófiai irodalom fejlődésének történetéből.

Nevét *Positiv Aesthetikája* tette országosan ismertté. (1897.) A közel nyolcszáz oldalra terjedő vaskos kötet a maga nemében úttörő munka. Alapjául egy kisebb terjedelmű pályamű szolgált: Az Aesthetikai Érzések Psychologiája, melyet a budapesti egyetem bölcsészeti kara 1890-ben pályadíjjal koszorúzott. Az egyetemi bírálók, Beöthy Zsolt és Medveczky Frigyes, szokatlan elismeréssel emlékeztek meg e pályaműről. „Ami benne külőnösen dicséretre méltó, az szerzőjének gazdag olvasottsága. Nemcsak a szorosabban vett aesthetikai irodalomban jártas, hanem ismeri és használja az érintkező tudományszakok európai és magyar irodalmát. Igazán széleskörű tanulmányai segélyével képes tulajdonképeni tárgyának anatómiai és physiologiai alapot vetni s ezen az alapon folytatni psychologiai és aesthetikai vizsgálatait Wundt és Fechner irányában.

Szeretnénk fogalmat adni e gazdag anyagról, hogy a Kar osztozzék örömünkben azon, hogy egy növendékét ilyen készülettel bocsáthatja el . . . Nemcsak szorgalmát, hanem tehetségét is ki kell emelni. Nem elégszik meg a gyűjtő, ismertető, rendező érdemével; nincs talán egyetlen lapja sem annak bizonysága nélkül, hogy behatóan gondolkodott tárgyán. Különösen az associatio elméletét és tételeit a művészetek alkotásain éles szemmel és finom felfogással fejtegeti. Egész munkája fénypontjául az úgynevezett aesthetikai alaphangulatnak valóban jeles magyarázatát adja." Így írnak tudományos irodalmunk kitűnőségei a harmadéves egyetemi hallgatóról, a páratlanul ambiciózus, nagystílű ifjúról, aki merészen indult neki a járatlan utaknak s ismeretlen ösvényeken haladva új régiókat tárt fel a magyar tudomány számára.

Pedig ez a munka csak csirája volt esztétikai működése koronájának, a méltán nevezetes Positiv Aesthetikának. Éveken keresztül alapozta, bővítette, javította rendszerét, úgy, hogy az eredeti kézirat minden része gyökeres átdolgozáson ment keresztül s egészen új részletekkel gyarapodott. Nem itt a helye e hatalmas alkotás rendszeres elemzésének. Értékét mutatja az a körülmény, hogy a Magyar Tudományos Akadémia anyagilag is segítette kiadását s 1898-ban e műnek ítélte a Marczibányi-jutalmat. Hosszú, terméketlen esztendők után ez volt az első díj, amelyet ki lehetett adni magyar filozófiai munkának.

Feltűnő s mélyen lehangoló, hogy ilyen tehetség nem tudott kellő módon érvényesülni. Lőcsei tanár volt még akkor is, midőn második terjedelmes műve, *A Filozófia Története* (1902), megjelent. E közel ötszáz oldalas munkát a művelt nagy közönségnek s az egyetemi hallgatóknak, első sorban a tanárjelölteknek, szánta. A filozófiai elméletekről s a nagy filozófusok főbb gondolatairól megbízható módon, áttekinthetően és világosan tájékoztatta olvasóit. Lehetőleg az eredeti forrásokat, magukat a tárgyalás alá kerülő filozófusokat szólaltatta meg s ez nagy előnye könyvének. Dicsérhető az a szorgalom, könnyedség és elevenség is, mellyel végigkisérte az emberi gondolkodás egész történetét az ókori egyiptomiaktól és sínaiaktól kezdve egészen Taineig és Haeckelig. Könyvéhez feltűnően gazdag repertóriumot csatolt. Kezdők számára e mű ma is legmelegebben ajánlható.

Közben kiadta összegyüjtött költeményeit. Mint költő

1891-ben tűnt fel Hanyatló Ifjukor című versével, mely a Divat-Szalon lírai pályázatán első díjat nyert. Innen kezdve nagy termékenységgel írta dalait, ódáit, elégiáit. Költői álneve — Pekry Károly — hamarosan jóhangzású lett a szépirodalmi körökben. Lírai költeményeinek és műfordításainak (Villon, Musset, Baudelaire, Verlaine, Coppée) javát a Kisfaludy-Társaságban is bemutatták s összegyűjtött költeményeinek kötete, mely *Századok Utján* címmel 1900-ban jelent meg, osztatlan elismerést keltett. Néhány fínomstílű, borongó hangú lírai alkotása tehetséges költőnek mutatja. Talán a legszebb valamennyi költeménye között: A Görgői Templom Udvarán című szerelmi dala, menyasszonyának, későbbi nejének, rajongó dicsőítése. Olyan ez az édesbús szerelmi ének, mint egy régi francia románc. A boldog találkozásról ír benne, a feledhetetlen vasárnap-délutánról, a régi templom udvarán:

O, ezt sosem, sosem felejtem
A régi templom udvarán,
Hogy nyílt ki lelkeddel a lelkem,
Egy földöntúli érzelemben
Akkor vasárnap délután
A régi templom udvarán.

A tavasz volt, áprili szellő,
Mely szíveinket átfogá,
Ez a csodás, életrekeltő
Fuvalat; ó, ez a teremtő
Napfény, mely bűbájt hinte rá,
És lelkünk bearanyozá.

O ez örök, feledhetetlen;
Rohanjanak évek tova,
Emlékezünk rá mind a ketten,
Lelkünkből ez törölhetetlen,
Nem illanhat tova soha,
Megtartja bűvös mámora.

Ó milyen édes volt az ottan
A régi templom udvarán,
Ott járok most is gondolatban
És szívem újra-újra dobban,
Mint ott vasárnap délután
A régi templom udvarán.

Utolsó nagyobb munkája: *A Magyar Nemzeti Szépről* szóló mű. (1906.) Közel ötszáz oldalra terjedő vaskos kötet ez, melyben a magyar lélek esztétikai tevékenységének pszichológiáját iparkodott megállapítani. Népszerű összefoglalás a művelt nagy közönség számára. Az adatok és tények egész tömegét halmozta fel benne, hogy segítségükkel megállapítsa a magyar nép lélektanát az esztétikai tevékenység terén. Könyvében bőven szólt az Alföldről, a magyar faj lelki tulajdonságairól s a magyarság művészi és irodalmi törekvéseiről. Végső eredménye az, hogy „mind annak a szépnek, amit a magyar faj létrehozott, legfontosabb eleme a hazafias érzés, a nemzeti jelleg volt."

Élete végső éveit — még súlyos betegsége idején is — szakadatlan munkában töltötte. Esztétikai vizsgálódásai mel-

lett újabb és újabb tudományágakat vont vizsgálódásai körébe. A Magyar Gyermektanulmányi Társaság különösen sokat köszönhet buzgalmának. Valóban megható, milyen önmegtagadással és szívóssággal dolgozott még akkor is, mikor már betegsége teljesen összetörte. Szinte megmagyarázhatatlan, hogy miért gyötörte annyira magát. Őreá is, az ő fékezhetetlen munkaéhségére, bizvást alkalmazhatni Hamlet bölcs mondását: „Több dolgok vannak földön és egen, Horatio, mintsem bölcselmetek álmodni képes".

Mély megindultsággal veszünk tőled búcsút jobb sorsra érdemes férfiú!

Függelék:

PEKÁR KÁROLY IRODALMI MŰKÖDÉSE.

I.

Számos kisebb-nagyobb cikke és értekezése jelent meg A Gyermek, Akadémiai Értesitő, Alkoholizmus, Aradi Közlöny, Aradi Hétfői Ujság, Athenaeum, Bibliographie Géographique Annuelle, Budapesti Hirlap, Debreczeni Ellenőr, Divat-Szalon, Egyetemi Lapok, Fővárosi Lapok, Havi Szemle, Huszadik Század, Ifju Magyarország, Iparvédelem, Irodalomtörténeti Közlemények, Jókai, Képes Családi Lapok, Le Naturaliste, Magyar Filozófiai Társaság Közleményei, Magyar Nyelvőr, Magyar Paedagogia, Művészet, Nemzeti Nőnevelés, Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny, Ország-Világ, Pesti Napló, Revue Philosophique, Revue Scientifique, Szepesi Ellenzék, Szepesi Hirnök, Szepesi Lapok, Természettudományi Közlöny, Tornaügy, Történelmi Tár és Uránia 1892—1911. évfolyamaiban. (Részletes kimutatásuk a lőcsei állami főreáliskola, a budapesti VII. ker. külső állami főgimnázium s a budapesti VI. ker. állami főreáliskola értesitőiben; továbbá Szinnyei József írói lexikonának X. köt. 711—717. h.-ain.)

II.

Önállóan megjelent munkáinak s értékesebb különlenyomatainak sorozata:

1. Hanyatló ifjúkor. Arad, 1891. (A Divat-Szalon pályázatán első díjat nyert költemény.)

2. Az aesthetikai érzések psychológiája. Budapest, 1891. (A budapesti egyetem bölcsészeti kara által jutalmazott pályamunka. Különlenyomat a Magyar Philosophiai Szemléből.)

3. Le Dantec új elmélete az életről. Arad, 1896. (Különnyomat az Athenaeumból.)

4. Explication des figures dites anormales dans la pluripartition indirecte du noyau. D'après les recherches de ill. le Dr. Edmond Krompecher. Paris, 1897. (Különnyomat a Journal de l'Anatomie et de la Physiologie normales et pathologiques de l'homme et des animaux-ból.)

5. Positiv aesthetika. Physiologiai s psychologiai aesthetika. Az aesthetikai érzések psychophysiologiája. Budapest, 1897. Öt ábrával. (Kiadását a M. Tudom. Akadémia 500 frtnyi összeggel segítette s 1898-ban a Marczibányi 50 arany mellékjutalommal tüntette ki.)

6. Pierre Corneille: Le Cid. Budapest, 1901. (Franczia Könyvtár.)

7. Századok útján. Álmok. Budapest, 1900. (Költemények: Pekry Károly néven.)

8. Darwin és Spencer. Kép az emberi gondolkodás történetéből. Budapest, 1902. (Különnyomat a Magyar Filozófiai Társaság Közleményeiből.)

9. A filozófia története. Az emberi gondolkodás története. Budapest, 1902.

10. Pierre Corneille: Horace. Magyarázta. Budapest, 1902. (Franczia Könyvtár.)

11. Spencer Herbert synthetikus philosophiájának kivonata. Irta Collins F. Howard, Spencer Herbert előszavával. Az ötödik angol kiadásból ford. Jászi Oszkár, Pekár Károly, Somló Bódog és Vámbéry Rusztem. Pekár Károly életrajzi bevezetésével. Budapest, 1903.

12. Jamniki Péter szepességi ötvösmester a XIV. században. Igló, 1903. (Különnyomat a Szepesi Lapokból.)

13. Modern világfelfogásunk és az ember világhelyzete. Budapest, 1905. (Uránia Könyvtár.)

14. A könyvről. Budapest, 1905. (Különnyomat a Magyar Könyvészetből.)

15. Históriás ének a kenyérmezei viadalról 1568-ból.

Budapest, 1905. (Különnyomat a budapesti VII. kerületi m. kir. állami főgimnázium értesítőjéből.)

16. A magyar nemzeti szépről. A magyar géniusz esztétikája. Nemzeti vonások művészetünkben, zenénkben, költészetünkben, irodalmunkban. 210 képpel. Budapest, 1906. (A Modern Tudomány című vállalat nagyobb kiadványai. 1.)

17. Ostwald általános érdekű előadásai. Budapest, 1906. (Különkiadás az Urániából.)

18. A magyar diszitő motivumokról. Budapest, 1906. (Különkiadás az Iparvédelemből.)

19. A nürnbergi iskolaegészségügyi kongresszus. Budapest, 1906. (Különnyomat a Nemzeti Nőnevelésből.)

20. A magyar képfaragás. Budapest, 1909.

Pintér Jenő.

II.

Jakab Ödön.

A magyar poéta, ki egyuttal a katedráról is hirdeti a magyar igét, nem tartozik a ritkaságok közé. Generácziók nőttek fel, melyeket az Arany Jánosok, Gyulai Pálok, Szász Károlyok, Endrődi Sándorok és a magyar irodalom más jeleseinek ihletett szava tanított a magyarságnak és minden szépnek és jónak szeretetére. Mintha a Gondviselés szándékosan intézte volna így, mintegy jelezve, hogy sehol sem olyan szükséges mint nálunk, hogy a poéta ne csak gyönyörködtessen, hanem tanítson is. Hirdesse a magyar igét, erősítse a magyar érzést, mert nincs nép, melynek annyira szüksége volna a maga nemzeti és faji erejének ápolására, mint a magyarnak. Más, szerencsésebb népeknél csak a nemzeti alapból kinőtt fákat és virágokat kell gondozni, fejleszteni, nálunk: magát a nemzeti alapot is védeni és óvni kell. Ezernyi befolyás igyekszik jellegének, specziális mivoltának megváltoztatására.

Ezért áldás minálunk, ha szárnyaló lelkü, erős érzésü, izzó fantáziáju poéták a zsenge ifjúság tanítómesterei, lantosok, kik színes életet öntenek a halovány szóba és akik áthevítik a merev szabályokat, akik inkarnácziói a magyar Géniusznak . . .

Ezek közé tartozik Jakab Ödön is. Tanári működése harminczhárom éve alatt épen annyit juttatott a magyar pedagógiának, mint a magyar költészetnek — és iskolánk szerencséjének tartja, hogy ebből a hosszú időből tizennyolcz esztendőt a mi körünkben töltött. Tizennyolcz esztendőn át a mi növendékeink lesték ajkáról a tanítást, a mi növendékeink gyönyörködtek előadásának formai és tartalmi szépségeiben.

A tanár akkor tölti be igazán hivatását, ha növendékei nem csak szavából tanulhatnak, hanem emberi egyénisége is követendő példaként lebeghet előttük. És Jakab Ödönnek

egyénisége és élete folyása is olyan volt, mely csak buzdítólag és termékenyítően hathatott tanítványaira. A szívós akaratnak, a férfiúi kötelességtudásnak, az ernyedetlen kitartásnak és szorgalomnak példája az élete. 1854 július 26-ikán Vadasdon (Marostordamegyében) született. Atyja, Jakab István földbirtokos már 1865-ben meghalt és özvegyét, valamint 11 éves fiát a legnagyobb szegénységben hagyta hátra. Ám a nélkülözések csak edzik a gyermek akaraterejét. A marosvásárhelyi kollégiumban egyre-másra nyeri az önképzőköri jutalmakat és magára vonja tanárai figyelmét. Különösen Mentovics Ferencz és Tolnai Lajos, akkor marosvásárhelyi lelkész, buzdítják. Bízó lélekkel, de ezernyi nélkülözéssel küzdve érkezik 1874 őszén Kolozsvárra, hogy az ottani egyetemen a magyar nyelv és irodalom tanulmányozásának szentelje magát. Szegénységét megaranyozza költészetével, a csüggedés pillanatain túlsegíti humora, ellankadásán szorgalma, úgy, hogy már a következő évben ösztöndíjat kap, 1878-ban vizsgázik és 1879-ben már helyettes tanár Pancsován, majd Déván. 1886-ban ugyanott rendes tanár és 1893-ban a VI. ker. állami főreáliskolához kerül. A közbeeső évek nevezetes dátumai 1879 július 15, midőn nőül veszi Szénási Rózát, 1883, mikor a Petőfi Társaság tagjának választja. Ennek később másodtitkára lesz és 1895-ben a Kisfaludy-Társaságba is bekerül. Ezek a dátumok azonban csak külső jelzőkövei Jakab pályafutásának, belső kereteit szakadatlan munka tölti ki. 1874 óta, mikor a Fővárosi Lapokban megjelent első feltűnést keltő költeménye (Nem látták a kicsi fiam?) alig van jelentékenyebb szépirodalmi lap, melynek munkatársa ne volna és egymásután jelennek meg önálló kötetei is. 1880: Költemények. 1884: Székely históriák. 1886: Hangok az ifjuságból. 1886: Az Amerikába vándorolt magyarok gyászos története. 1886: Marosszéki történetek. 1886: Székely nóták. 1888: A pusztulás útja. 1891: Nyár. 1895: Argirus. (Az Akadémia Nádasdy-díját nyerte el). 1896: Falu. 1896: Pásztortüzek. 1898: A két imposztor. 1898: Komédiák. 1898: Élet. 1899: Szilágyi és Hajmási. 1903: Pihenő. 1910: Róza. Szindarabjai közül előadták: 1887: Szegény Radóné. 1889: Galambodi Sándor. 1902: A jövevények. Sajtó alatt van jelenleg: Délibáb czimű elbeszélőkötete.

Ime egész kis könyvtár jelzi azt az irodalmi munkásságot, melyet tanársága ideje alatt kifejtett. Líráját csendes borongás, megható bensőség és mélység jellemzi. Nem a vad

kitöréseknek, tomboló szenvedélyeknek, hanem a halk fájdalmaknak, méla hangulatoknak és a csendes elmélázásoknak poétája. Költészetéből a családi tűzhely szelíd, de meleg fénye sugárzik ki. Olvasóját nem dobálja viharként a mélységekbe és magasságokba, de elringatja, mint az Alföld fuvalma, mint a magyar erdő halk zúgása. Az ő dala a magyar dal. Egyszerű, mély és harmónikus. Nem kelt lelkünkben disszonánciát, hanem megnyugtat és álmodozásra késztet. Nyelvében sem hajszolja a rikító színeket, hanem a kifejezés találó voltával, a finom árnyalásokkal, a ritmusnak magyar lüktetésével bűvöl el. Eredeti, anélkül, hogy mesterkélt volna, egyéni, anélkül, hogy tüntetne véle. Ez a minden modorosságtól ment egyszerűség és bensőség jellemzi elbeszéléseit is. Nem utánoz senkit, nem csatlakozik a modern iskolák egyikéhez sem. Élesen lát és amit megfigyel: az igazi művész közvetlenségével veti papirra. Csendes mosolylyal hallgatjuk, mint valami régi jó táblabíró adomázását, ki csöndes pipafüst ködjén keresztül figyeli meg ambitusáról a körüle történőket. Semmi sem kerüli ki figyelmét, megfigyeléshez szokott szeme észrevesz minden árnyalatot, de mikor elmondja a látottakat, nem húz alá semmit rikító színekkel. Jakab nem elemzi agyon sem elemeit, sem hangulatait. Széles vonásokkal rajzol, de az összbenyomás az élet hatását teszi. Humora tipikus székely humor. Nem kaczagtató, de mosolyra derítő, bensőségesen irónikus, de sohasem kegyetlen. Felette áll embereinek és szituációinak. Azonnal észreveszi a bennük rejlő ferdeséget, finom szatirával mutat rájuk, de ostorozó korbácsot nem ragad kezébe. Különösen az egyszerű embert, a nép gyermekét rajzolja nagy művészettel. Mosolyogva bíbelődik apró ügyes-bajos dolgaikkal, szeretettel világít rá ártatlan furfangjaikra, de mindig éreztet, hogy ez a sok apróság az ő számukra nagy és fontos valami: az ő egész világuk. Aforizmákat nem hajszol, de jóízű ötleteivel, találó megjegyzéseivel, színmagyar elmésségével minduntalan halk nevetésre késztet bennünket. Igazi magyar ember egész költészetében. A magyar föld harmónikus színei ragyognak benne, a magyar erdő illata ömlik el rajta. Messzire lát, jól lát — de sem tetszése, sem haragja nem tör ki artikulálatlan hangokban.

És azt mernők mondani, hogy mindaz, ami költészetét jellemzi, találó tanári működésére is. Ami költeményeiben és elbeszéléseiben a mű — gond, az tanításában: a készültség,

az előadás kerekdedsége. Jakab Ödön, ki gondosan kicsiszolja formáit, ki ellensége a pongyola szerkezeteknek: mint professzor is csupa lelkiismeretesség és kötelességtudás. Az iskolát épen úgy szentélynek tekinti, mint a poézist. Lelkileg egyikben sem jelenik meg a hétköznapos ruhájában. Nemcsak ékesszólásával akar tanítványaira hatni, hanem tudásával is. Az adatok precizirozásában szinte a túlzásig megy. Semmit sem tekint jelentéktelennek a magyar irodalom történetében. Tanításában az a meggyőződés vezeti, hogy literaturánkban mindaz, aminek a legkisebb hatása volt, megérdemli, hogy az utókor méltányolja. Ez a preczizitás készteti arra is, hogy a növendékek dolgozatait a legapróbb árnyalatokra is kiterjeszkedő gondossággal javítsa. Az a pontosság, mellyel Jakab az írásbeli feladatokat korrigálta, közmondásossá lett testületünkben. Sokan tán megmosolyogták volna, ha nem tudják, hogy ez a pedánsság az ügy iránti szeretetéből fakad. A stílus magyarossága és szabatossága: szentség volt szemében. Semmi fáradság nem elég nagy arra, hogy a serdülő generáczió megtanulja a magyar írás művészetét! A magyar nyelv és a magyar literatura: a magyarság legnagyobb ereje. Ezt éreznie kell már a legzsengébb korban is. Ezért volt Jakab Ödön szigorú tanár! De szigorúságát enyhítette az a kedves humor és szelíd irónia, mely elbeszéléseinek nagy részét jellemzi. Ez a humor és irónia ott csillogott előadásában is és melengető tűzként világított keresztül szigorúságán . . . Nem haragudhatik növendék arra a tanárára, aki megmosolyogtatja! A humor egy neme a jóságnak, árnyalata: a szeretetnek . . . Ez a szeretet különösen tanártársainak hozzá való viszonyában nyilatkozott meg tüntetően. Nemcsak abból a megbecsülésből fakadt ez a szeretet, melyet írói és tanári kvalitásai ébresztettek, hanem abból a barátságból is, melyet mindnyájunk iránt tanusított. A szigorú professzor a tanári szobában az örökké derüs kollégává változott át, ki adomáival, ötleteivel sokszor hangos nevetésre késztette azokat is, kiknek homlokán még ott borongott valamely bosszúság vagy kellemetlen benyomás árnyéka. Jakab minden ellentétet át tudott hidalni, minden disszonánczíát harmoniába tudott átolvasztani. Kollégáival szemben nem ismerte a haragot, a neheztelést, ellenben mindig készen volt valamely baráti szívességre. Így csak természetes, hogy nem voltak irígyei, sikereinek mindnyájan örültünk, bánatában mindnyájan résztvettünk! És ennek a részvétnek kimuta-

tására szomorú alkalmunk nyílt — sajnos — akkor, mikor a halál elragadta mellőle azt a nőt, ki nemcsak hitvese, hanem muzsája is volt, ki legszebb költeményeinek megirására ihletett és kinek: Róza című kötetében minden sírkőnél maradandóbb emléket állított. Mély fájdalommal állottuk mindnyájan körül a koporsót, mely Jakab Ödönre nézve egy boldogságtól és napsugártól ragyogó világ elvesztését jelentette . . .

Arról, hogy az a barátság, melyet annyi éven mutatott irántunk, milyen mély és őszinte visszhangot keltett lelkünkben, eklatáns módon győződhetett meg akkor is, mikor nyugdíjba vonulása és a vaskorona-renddel való kitüntetésének. alkalmából, ünnepi lakomára gyültünk össze tiszteletére . . .

Jakab Ödön immáron nincs az iskolában; az iskola falain kívül folytatja munkásságát, de iránta való szeretetünk nem halványult és nem gyöngült egy árnyalattal sem . . . és ott fog lobogni a szívünkben mindaddig, míg egyáltalában érezni tudunk . . .

De a mi szeretetünket is túl fogja élni annak a sok ezernyi tanítványának hálája és tisztelete, kiknek szívében szent tüzeket gyújtott és akiket a költészetnek csodás színekben ragyogó világába vezetett be . . . xy.

III.

Szirtes Ignácz.

E tanévben nagy veszteség érte iskolánkat avval, hogy szeretett kartársunk, Szirtes Ignácz, ki annyi szeretettel oktatta s nevelte az ifjuságot, s kihez tanítványai évtizedek után is változatlan szeretettel ragaszkodtak, megvált intézetünktől, hogy némileg kipihenhesse egy négy évtizedig tartott tanító munkásság fáradalmait.

Még mielőtt a középiskolai tanári pályára lépett, már tanított iskolában: 13 éves korától kezdve 3 éven át tanítóskodott faluhelyen. Majd 1866-ban beiratkozott a budapesti belvárosi reáliskolába. Ennek elvégzése után a kir. József-műegyetemen tanult s a tanárképző intézetben elnyervén a mennyiségtanból és ábrázoló mértanból a tanári oklevelet — a műegyetemen 2 évig volt asszisztens és korrepetitor az ábrázoló mértan tanszéke mellett.

1876-tól 1889-ig a pancsovai reáliskolában, majd gimnáziumban tanít. Itt paedagógiai s tudományos munkásságán kivül, melyet alább ismertetünk, figyelemreméltó a társadalmi működése: tornaegyesületet létesít, az izraelita hitközséget magyar szellemben vezeti, amivel lényegesen hozzájárul e nemzetiségi város megmagyarosodásának megindításához, a nőegyletnek titkárja s az iskolaszék tagja.

Majd 1889-ben Pécsre kerül az ottani főreáliskolához, hol is ugyanebben a szellemben dolgozik. Itt tanítványa volt Fejér Lipót, ki most a budapesti tudományegyetemen a mathematika tanára.

1895-ben a közoktatásügyi miniszterium a budapesti VI. ker. áll. főreáliskolához nevezi ki.

Az ezredéves kiállításon a zsüriben működött s a kormány megbizásából birálta a geometriai rajzokat s modelleket.

1897-ben a kormány megbízásából s támogatásával több német város főreáliskolájában s főgimnáziumában tanulmá-

nyozta az ábrázoló mértan tanításának módszerét. Útjáról szóló jelentését Wlassics Gyula akkori közoktatásügyi miniszter dicsérőleg tudomásul vette.

Gazdag tapasztalatainak hatása mindig meglátszott tanításán, melynek nagy volt nevelőereje is, mert az ifjúság szeretetétől áthatott lelke egész lényét bearanyozta.

*

Irodalmi munkássága két részre osztható: geometriaira és tornaügyire.

Geometriai tanulmányai között kiválnak a következők:

1. Egy geometriai föladat graphikai föloldása.
2. Másodfokú felületek sikmetszésére és ennek pólusára vonatkozó feladvány megfejtése.
3. Az ábr. geometria a reáliskolai uj tantervben.
4. Egyszerű geographiai fokhálózatok szerkesztése a főreáliskolák VIII. oszt. számára.
5. Az ábr. geometria helye az egységes középiskolában.
6. Der Unterricht der darstellenden und zeichnenden Geometrie in Sachsen, Preussen u. Bayer. (Paed. Archiv, 1898.)
7. Az Apollonius-féle érintési feladatok egységes tárgyalása.
8. A rajz. mértan tanitásának módszere.

Szuppán Vilmossal írt rajzoló geometriai tankönyveket főgimnáziumok és főreáliskolák I—IV. oszt. számára. Ezeknek szerkesztésénél kiválóan arra törekedett, hogy a módszertan s paedagógiai követelményeinek megfelelően a mértani rajzolást szerves összefüggésbe hozza a tananyaggal és szertelen rajz-motivumok helyett oly műtörténelmi tárgyakat rajzoltasson, amelyek nálunk Magyarországon fennmaradtak (Aquincum), továbbá népies diszítési motivumokat.

Ezeken kivül számos birálatot készített s felolvasást tartott és mint a Középiskolai Mathematikai Lapok ábr. mértani rovatának vezetője több czikket írt s mintegy 300 feladatot tűzött ki s bírált meg.

Az 1885. orsz. kiállításon résztvett a pancsovai reálisk. tanulók mértani rajzaival s „jeles vezetésért" dicsérő oklevelet nyert.

Tornaügyi munkásságából kiemelendő:

1. A tornajátékok értéke a nevelésben.
2. A kirándulások befolyása a tornatanításra.
3. Az osztálytornázás egy különös módszere.
4. Tornajátékok.

5. A gyermekek, különösen a lányok testi nevelése.

Érdekes, hogy még Pancsován való tartózkodása idején pendített meg egy olyan eszmét, mely akkor még nem talált méltánylást, csak a legutóbbi időkben kezdik ujra felvetni. T. i. épen úgy mint a mértanban idegenkedett az erőltetett s mesterkélt rajzoktól, úgy a tornajátékok terén is a meglevő konkretumokat: a vidéken dívó játékot gyüjtötte össze. Evvel azt akarta elérni, hogy mások is ez irányban dolgozzanak s igy a legalkalmasabbakat kiválasztva, az idegen játékok kiszorításával a magyar ifjuságnak valókat általánositsák. E törekvése azonban akkor meddő maradt.

✠

Iskolánk életében nemcsak mint mélytudású szakember és kiváló nevelő vett részt, hanem mindig arra is serkentette meleg szíve, hogy a tanulóknak minden baján, még anyagi gondjain is segítsen. Egy évtizedig volt az Ifjusági Segélyző Kör vezetője s olyan szellemet honosított meg, hogy a tehetősebb fiúk örömest járultak hozzá a szokásos évi összeg gyűjtéséhez, mellyel szegényebb sorsú társaikat támogatni lehetett. A rendszer pedig, melyet kidolgozott olyan egészséges, hogy utódjai ennek egyszerű követésével is czélt érhetnek.

Ennyi munka után, bár munkabírása még a régi, pihenésre vágyott s szabadságot, majd nyugdijaztatását kérte s a miniszterium a kartársak és az ifjúság nagy sajnálatára teljesítette is kéréseit. De megnyugtató, hogy szeretete még most is friss. És a mi szeretetünk is tovább kiséri.

Juvancz Ireneusz.

IV.

Habina János.

Habina János, ki intézetünknél 13 évig működött, mint a mennyiségtan és ábrázoló-mértan tanára, 1851 február 18-án Laborczfalván, Zemplénmegyében gör. kath. szülőktől született. Középiskolai tanulmányait az ungvári kir. kath. főgimnáziumban végezte. Már itt kitűnt tanulótársai közül jeles tehetségével és szorgalmával, nemcsak mint a főgimnáziumi önképzőkörnek elnöki minőségében munkás tagja, de mint tanuló is s miután 1871 július havában az érettségi vizsgálatot az akkori osztályozás legjobb eredményével „kitűnő eredménnyel" letette, az ő emlékét, mint rendkivül kiváló tanuló emlékét az ungvári főgimnázium tanítványai hagyományszerűleg még számos évekig emlegették. A gimnázium tantárgyai közül különösen a mathematikában és a nyelvekben jeleskedett. A mathematikához való előszeretete vonzotta őt a bécsi műegyetemre, hol az 1871—76-iki tanévekben a mérnöki pályára készült. A bécsi műegyetem hires ábrázoló-mértan tanárának, Staudigl-nak vezetése alatt azonban oly kedvet kapott az ábrázoló mértanhoz, hogy fölhagyott a mérnöki pályával s az ábrázoló mértani tanári pályára lépett s miután egy évig egy előkelő bécsi családnál nevelősködött is, 1877-ben, mint az ábrázoló-mértan és mathematika tanára helyettes tanári állást vállalt a kecskeméti áll. főreáliskolánál, hol azután, 1880-ban ugyane tárgyak rendes tanárává neveztetett ki. S Habina János tanári pályájának javarésze a kecskeméti áll. főreáliskolánál telt el, mert 1877-től egész 1897-ig, tehát 20 évig ez iskolánál működött.

E sorok írója hét évig működött együtt Habinával a kecskeméti főreáliskolánál s azután 1897-től kezdve a budapesti VI. ker. főreáliskolánál is egészen Habina nyugalomba vonulásáig s igy illetékes arra, hogy Habina tanári működését s köztevékenységét e helyen jellemezze.

Habina, mint tanítványait szerető, jóindulatú, de mint a tanítás érdekében szigorú, de egyúttal rendkivül igazságos, részrehajlatlan tanár volt ismeretes tanítványai előtt. Kellemes hangú, jól érthető és világos szerkezetű magyaros beszédjével elvont, nehéz tantárgyait meg tudta kedveltetni tanítványaival; az előadásaiban táblán készitett kitűnő ábrázoló-mértani rajzait pedig az egyetemre került tanítványai is az oktató rajzok mesteri példái gyanánt szokták emlegetni. Tanári működése teljesitésében pedig Habina úgy Kecskeméten, mint később Budapesten is, a kötelességteljesités példás alakja volt. Se betegség, se szórakozás őt soha az iskolától távol nem tartotta s hivatásának azzal a szinte hihetetlenül pontos teljesítésével dicsekedhetik, hogy 33 éves tanárkodása alatt a főnnebbi okokból egyetlen-egy tanítási órát sem mulasztott.

Tanári működése közben sem mulasztotta el Habina szaktárgyai haladásáról is tudomást szerezni s tanártársai jól tudták, hogy szaktárgyainak hazai s külföldi irodalmát gondos figyelemmel kíséri, bár e téren egy pár jeles tankönyvbirálaton kívül nagyobb irodalmi működést nem fejtett ki. A tanártestületi értekezleteknek több éven át jegyzője volt Kecskeméten Habina s ilyen minőségében alkalma volt a tanügyi administratiót alaposan megismerni, mely téren őt tanártársai valóságos tekintélynek tartották. Érdeklődött a tanítás s tanárság általános ügyei iránt is s mint az Orsz. Középisk. Tanáregyesület kecskeméti körének tagja, a kör tárgyalásaiban élénk és vezető szerepe volt.

Kecskeméti tanárkodásában azonban leginkább feledhetetlenné tette magát Habina a kecskemétiek előtt a város közéletében folytatott kulturális és társadalmi köztevékenységével. Az ismeretek népszerű terjesztésére alakult kecskeméti „Katona József Kör"-nek Habina egyik legtevékenyebb tagja volt. A körben tudományos és társadalmi kérdésekről évente számos felolvasást tartott, melyek Habina megnyerő, élénk előadási modora s szellemes stílusa miatt mindenkor nagy közönséget vonzottak. Társadalmi összejöveteleken, mint ügyes, rögtönző alkalmi szónok közkedveltségnek örvendett Habina s a városi közügyek iránt is tanusított élénk érdeklődését Kecskemét város közönsége azzal méltányolta, hogy őt a város törvényhatósági bizottságába beválasztották s annak Habina Budapestre költözéséig 8 éven át tevékeny s a város minden nemes és jó ügyéért buzgólkodó tagja volt. S ezeken felül

számottevő szerepet vitt politikai téren is a városban s az ebből folyó bizalom 1888-ban megválasztotta őt a régi szabadelvű-párt kecskeméti hivatalos orgánumának, a hetenkint megjelenő „Kecskeméti Lapok"-nak szerkesztőjévé, melyet 1888—1892-ig szerkesztett s mint ilyen, pártjának törhetetlen s erős, harczos tollú tagja volt.

Kecskeméti tevékenysége azonban lassankint kifárasztotta Habinát s némi változatosságot, csendesebb munkát keresni a fővárosba vágyott, hova saját kérelmére 1897-ben intézetünkhöz helyeztetett át. Budapesten Habina a köztevékenységtől visszavonulva egészen az iskolának élt s kötelességei teljesítésében itt is ugyanazt a pontosságot és hűséget tanusította, mely tulajdonságok kecskeméti tanárkodását is kitüntették. Lassankint rajta is jelentkezett azonban a tanári hivatás testet-lelket emésztő, ideggyötrő hatása s Habina erős szervezete is 33 évi szakadatlan, hűséges tanármunka után az általános elfáradás, ideges kimerültség jeleit kezdte mutatni s ennek tudatában ő készséggel beleegyezett abba, midőn arra alkalma nyílt, hogy törvényes jogon nyugalomba vonúljon.

Habina szerény egyénisége sohasem kereste az elismerést s hívságos kitüntetéseket, akkor sem, mikor könnyen módjában lett volna olyanokban részesülnie s ezért ő most a jól teljesített tanármunka után egyedül saját öntudatában találja hosszú tanári pályájának legszebb elismerését s eme munkával jól kiérdemelt nyugalmában még sok boldog esztendőt kíván neki sok ezernyi tanítványainak, hű barátainak s kollégáinak szeretete.

Dr. Krécsy Béla.

V.

Az iskolai év története.

Az iskola csak akkor teljesítheti hivatását, ha tudatában van ereje határainak. Ha számol azokkal a külső tényezőkkel, melyek munkájában segíthetik és gátolhatják. Ha nem zárkózik el ama beismerés előtt, hogy vannak hatások, melyek minden jóakaratát semmivé tehetik, hogy vannak akadályok, melyeken minden igyekezete megtörik.

Ezek közé a hatások és tényezők közé tartozik a közélet, vagy mondjuk: közszellem. Ez előtt nem lehet az iskola kapuit bezárni. Ezer nyíláson hatol be a tanításra és nevelésre szánt termekbe és mikor a növendékek kiözönlenek az utczára, körülfolyja őket mint a levegő és láthatatlan kézzel gyúrja, alakítja a zsenge lelkeket. Ha a közélet tele van hazugságokkal, hiába hirdeti az iskola az igazságot. Ha azok, akik a tömegek élén haladnak, erkölcstelenek, hiába prédikálják a katedráról az erényt és a tisztességet. Vagy ha nem is egészen hiába, legalább is kétes sikerrel. Csak a legkiválóbbak fognak a kétféle hatás között a jobbik felé hajlani. Csak a legjobb hajlamuak fognak tudni a rossz példának ellentállani. Az elméletnél mindég erősebb hatása van a gyakorlatnak. A gyönge ember sohasem a belső értékeket mérlegeli, hanem vakon rohan a siker után, kritika nélkül követi azokat, kik előre jutnak . . . Már pedig a gyöngék, a kritikátlanok, a külső siker után indulók nemcsak künn az életben vannak többségben, hanem az iskola padjai között is.

De az iskola szempontjából még a közszellemnél is fontosabb faktor: a szülői ház! Ez az iskola jobb keze. Segítségével mindent elérhet, nélküle majdnem semmit. Különösen áll ez a nevelés munkájára nézve. Már pedig ez az iskola munkájának felét teszi ki. Bátran mondhatjuk nagyobb felét

és talán nem túloznánk, ha azt állítanók, hogy fontosabb felét. A népeknek egész férfiakra van szükségük. És a tanultság még nem teszi azzá az embert. Ami még hiányzik, hogy azzá legyen, azt a nevelés adja . . . És ezen a téren az iskola csak akkor érhet el sikereket, ha a szülői ház harmonikusan együtt működik vele, ha az iskola a szülői házhoz fordul információkért és ha a szülői ház az iskolához fordul tanácsokért. Ha egyik nem őszinte a másikhoz, akkor épen úgy járnak, mint orvos és a beteg hozzátartozói, akik kölcsönösen titkolódznak egymás előtt. Az orvos, hogy aggodalmat ne okozzon, a hozzátartozók hamis restelkedésből. Természetes, hogy a pácziens vallja a kárát. Mikorra belátják eljárásuk helytelenségét, a betegen nem lehet talán már segíteni. A tanárnak abban a meggyőződésben kell a szülőknek utasításait megadni, hogy ezek szavait a minden elfogultságtól ment objektivitás megnyilatkozásának veszik — és a szülőknek abban a hitben kell a tanár előtt gyermekeik fogyatkozásait felfedni, hogy az nem oktalan büntetésekkel, hanem szerető gondossággal igyekszik azokat megjavítani!

Ezért vettük szívesen a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak azt az utasítását, hogy a tanárok necsak a tízperczes szünetekben, hanem ezeken kívül is, külön fogadó órákon álljanak a szülőknek rendelkezésére.

A mi intézetünknek annál inkább is módjában állott ez intézkedés hatásának világos megitélése, mert a fogadó órák megtartására külön terem áll a szülők és tanárok rendelkezésére. És most, hogy kellő idő telt el e rendelet kibocsátása óta, nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy jó hatással volt iskolánk nevelő munkájára. Az előző években, a minden kezdetet jellemző ingadozásoknál és annál fogva, hogy emberek között csak huzamosabb idő elmultával fejlődhetik ki kellő bizalom, csak sejtettük ennek a hatásnak üdvös voltát, az idén azonban már határozottan és örömmel tényként konstatálhattuk. A szülők és tanári karunk gyakoribb érintkezése nemcsak a növendékek tanulmányi előmenetelére gyakorolt üdvös befolyást, hanem intézetünk fegyelmi viszonyaira is. Abban, hogy ez megjavult, határozottan része volt ennek az érintkezésnek. A nevelés munkájára kissé variált formában így alkalmazhatják a latin mondást: Ki gyorsan segít, kétszeresen segít, még szabatosabban: biztosan segít! A lelki hibák is olyanok, mint a testiek. A kezdet stádiumában könnyebben kezelhetők, később annyira

elhatalmasodnak, hogy sulyos operáczió sem jár biztos sikerrel. És ezt a gyorsaságot teszik a hetenként megtartott fogadó órák lehetővé. Alkalmat adnak a gyakori és amellett kimerítő informácziókra, az alkalmazott rendszabályok hatásáról való alapos referálásra. Módot nyujtanak a gyors beavatkozásra, az idejében való tájékozódásra. És minthogy növendékeink szülei és tanári karunk tagjai az idén már teljes mértékben kihasználták e gyakori eszmecserének pedagógiai előnyeit, bátran mondhatjuk, hogy a rendszeresített fogadó-óráknak döntő szerepük jutott a lefolyt iskolai év történetében. Részük jutott a mindjobban megszilárduló fegyelmi viszonyokban és abban, hogy a tanulmányi eredményre és megelégedésre tekinthetünk vissza!

És áll-e tulajdonképen egyébből egy-egy iskolai év története, mint abból az eredményből, melyet ezen a két területen elérhetünk? Minden egyéb csöndes műhelymunka! Minél kevesebb zajjal jár, annál intenzivebb, minél kevésbbé vonja magára a külvilág figyelmét: annál eredményesebb! Az iskola nem vágyik hangos tapsokra, a tanár jutalma: növendéke előmenetele és a szülők arczáról feléje sugárzó boldogság. A lelkiismeretes munkán és a szülők és tanárok harmonikus együttműködésén kívül, egy feltétele van még az iskola sikerének és ez: tanár és növendék egészsége! És ebben a tekintetben nincs okunk panaszra . . . Ha volt, a mi munkakedvünk közepette is fájdalmasan érintett bennünket: az három kartársunknak távozása volt. A legszorosabb kötelék: a közös munka keretében gyökeredző barátság fűzött bennünket hozzájuk. De a búcsú szomorú pillanataiban is találtunk azért vigasztaló momentumot. Nem megrokkanva, nem kimerülten, nem munkára képtelenül távoztak körünkből. Nyugdíjba vonulásuk csak hosszú munkásságuk fáradtságos voltának elismerését jelenti. Nem azért távoztak, hogy a munkát abba hagyják, hanem hogy pihentebb erővel folytassák.

Érdemeiket más helyen méltányoljuk . . .

Mint minden intézménynek, mely a közügy szolgálatában áll, az iskolának is csak addig a mértékig szabad magát szubjektív érzéseknek átadni, míg azok nem befolyásolják hátrányosan azt a munkát, melyet a közönség érdekében kell végeznie . . . A tanár fájdalmának nem szabad a növendékek lelkére árnyékot vetnie, nem szabad a munka ritmusát lassítania . . . Bármennyire fáj is a műhely munkásainak régi

társuktól elszakadniok: mégis örömmel üdvözlik azt, aki helyére jön, mert ez a munka zavartalan folytatását jelenti. Tanári karunknak új tagjait: *Bálint Elemér*-t, *Theisz Jenő*-t, kik a nyugalomba vonult Szirtes és Habina kollégáinkat helyettesítik és *Verő Leó* drt, ki az egyévi szabadságot kapott Lázár Béla helyére jött: ezért fogadtuk ismeretlenül is igaz szeretettel.

Azok közül az adatok közül, melyek nem iskolánk specziális krónikájában foglalnak csak helyet, hanem több más intézettel együtt érdekelnek bennünket, első sorban arról a változásról kell megemlékeznünk, mely a székesfővárosi tankerület főigazgatói adminisztrálásában állott be. A nagyméltóságu vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ugyanis tekintettel arra az egy ember számára szinte megbirhatlan munkára, amely a fővárosi középiskolák rohamos megszaporodása folytán nehezedett őméltósága dr. *Erődi Béla* főigazgató ur vállaira, ugy intézkedett, hogy az iskolák egy részét ezentul dr. *Fest Aladár* főigazgató úr látogassa. Ezek közé az iskolák közé osztatott be a lefolyt tanévben a mi intézetünk is. Igaz hálával kell ezen a helyen arról a rendkívüli jóindulatról megemlékeznünk, melyet részéről úgy gyakori látogatásai, mint a főigazgatói értekezlet alkalmával tapasztaltunk. Minden apró részletre kiterjedő figyelemmel ellenőrizte nemcsak tanításunkat, hanem mindazokat az egyéb körülményeket is, melyek egy-egy iskola külső és belső életének szempontjából fontosak. Tanácsaiból okulást merítettünk és elismerése buzdítani és serkenteni fog tanári munkánkban. Az a melegség, melyet részéről éreztünk és az a szeretet, melyet az mindnyájunk szívében fakasztott, csak a tanítás ügyének fog javára válni!

És ezzel a multból a jövő felé terelődik tekintetünk . . . A jövő munkája és a jövő reményei felé . . .

Az az akkord, mely egy-egy elmult év történetét lezárja: bevezetője egyszersmind a jövő dallamának . . .

VI.

A tanárok névsora és munkakörük.

IGAZGATÓ:

1. RAJNER RAJ FERENCZ, az Orsz. Közoktatási Tanács kinevezett tagja. Tanította a bölcsészetet a VIII. osztályban, heti 3 órában. (Lakik az iskola épületében).

RENDES TANTÁRGYAK TANÁRAI:

2. BALOG MÓR, rendes tanár, a fizikai szertár őre, gyakorló tanárjelöltek vezető tanára, a mathematikai oktatás Nemzetközi Bizottsága nemzeti albizottságának tagja, az Országos Középisk. Tanáregyesületnek igazgatósági tagja, a Budapesti Tanári Körnek pénztárosa. Tanította a természettant a III.A, III.B, VII. és VIII. osztályban, a math. és fiz. földrajzot a IV.B osztályban és vezette a fizikai gyakorlatokat, összesen heti 18 órában. (Lakik: VII., Damjanich-utcza 12.)

3. BÁLINT ELEMÉR, h. tanár, a geometriai szertár őre, az I.B osztály főnöke. Tanította a mennyiségtant az I.B, II.B osztályban, a rajzolómértant az I.B, IV.A osztályban és az ábrázoló mértant a VII. osztályban, összesen heti 17 órában. (Lakik II., Fény-u. 2/c).

4. Dr. CSUDAY JENŐ, rendes tanár, bölcsészettudor, egyetemi magántanár. Tanította a szépirást I.B, a földrajzot az I.B és a történelmet a IV.A, IV.B, és VII. osztályban, összesen heti 16 órában. (Lakik: I., Maros-utcza 8.)

5. DÖRRE TIVADAR, rendes tanár, a szabadkézi rajzszertár őre, gyakorló tanárjelöltek vezető tanára, a Magyar Rajztanárok és Tanitók Országos Egyesületének választmányi tagja. Tanította a szabadkézi rajzot a III.A, III.B, IV.A, IV.B, V., VI., VII. és VIII. osztályban, a szépirást a II.A és II.B osztályban heti 18 órában. (Lakik: VI., Szondy-u. 42/c.)

6. Dr. GERECZE PÉTER, rendes tanár, bölcsészettudor, a Műemlékek Országos Bizottságának rendes tagja, az Orsz. Régészeti és Embertani Társulat igazg. választmányának tagja, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Régészeti és Néprajzi Bizottságának előadója, az V. osztály főnöke. Tanította a magyar nyelvet az I.B és V. osztályban, a német nyelvet az I.B és III.A osztályban, heti 16 órában. (Lakik: Pestujhelyen, László-u. 16.)

7. HABINA JÁNOS, rendes tanár. A tanév eleje óta szabadságon. 1912. febr. elsején nyugalomba ment. (Lakik: VIII., József-utcza 25.)

8. ISOZ DE CHÂTEAU D'OEX ÉMILIEN, rendes tanár, a Magas Német Lovagrend tagja, m. kir. tart. honv.-hadnagy, az Olasz kir. Tudományos és Művészeti Társaság lev. tagja és koronás arany érdemérmének tulajdonosa, az Országos Kaszinó állandó könyvtárosa, a Katholikus Tanáregyesület budapesti körének választmányi tagja, a VI—VII. ker. Kisdedovó-Egyesület választmányi tagja, a IV.B osztály főnöke. Tanította a német nyelvet a IV.B osztályban, a franczia nyelvet a IV.A, IV.B és VII. osztályban, összesen heti 16 órában.

9. JUVANCZ IRÉNEUSZ, rendes tanár, a IV.A osztály főnöke, az Ifjusági Segélyző-Kör vezetője. Tanította a mennyiségtant a II.A, IV.A és VII. osztályban, a rajzoló mértant a II.A osztályban és a fizikai földrajzot a IV.A osztályban összesen heti 18 órában. (Lakik: VII., Dembinszky-utcza 7.)

10. KEMÉNY FERENCZ, tanári szolgálatra beosztott főreáliskolai igazgató. A párisi „Union des Sociétés de Sports Athlétiques" és a párisi „Ligue int. des Femmes pour la Paix par l'Éducation" tiszteletbeli, a monakói „Institut international de la Paix" rendes, a berni nemzetközi békehivatal és a párisi „Congrès de l'Humanité" igazgatósági tagja, a Magy. Paedagogiai Társaságnak rendes és alapító tagja, a Magyar Szt. K. O. Békeegyesületének választmányi, a Magyarországi Tornatanitók Egyletének alapító, az Orsz. Közegészségi Egyesület rk. választmányi, az Orsz. Gyermekvédő Liga és az Orsz. Védőegyesület a n. b. e. igazgatósági és több egyesületnek rendes tagja, a „Teleia" irodalmi szakosztályának elnöke, a tuberkulózis elleni küzdelem országos és központi bizottságának tagja, a „Bureau International de Documentation Educative" (Ostende) magyarországi elnöke, a modern filológusok részére

alakult párisi „Bureu International de renseignements" magyarországi tagja, a párisi „Association pour la réforme de l'enseignement" levelező tagja, a nemzetközi morálpedagógiai bizottságnak magyarországi tagja, a Carnegie-alapitvány európai (párisi) hivatalának magyarországi levelezője, a hágai „Fondajo por Internacieco" tagja, az egyévi önkéntes jelölteket vizsgáló bizottság póttagja, a görög Megváltó-Rend tiszti keresztjének tulajdonosa, Officier d'Académie stb. Tanította a franczia nyelvet a III.B, V. és VI. osztályban, a németet a III.B és VI. osztályban, összesen heti 17 órában. (Lakik: VI., Szondy-utcza 98/b.)

11. Dr. KRÉCSY BÉLA, rendes tanár, bölcsészettudor a vegytani és ásvány-földtani szertár őre. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület, a Magyar Földrajzi Társaság, a Magyar Filozófiai Társaság, a Természettudományi Társulat rendes tagja, a „Magyar Chemikusok Egyesületé"-nek választmányi tagja. Tanította a földrajzot az I.A és I.C, a vegytant az V., VI. és VII. osztályban, heti 14 órában és vezette a vegytani gyakorlatokat az V. és VI. osztályban, összesen heti 4 órában. (Lakik: VI., Bajnok-utcza 5.)

12. Dr. LÁZÁR BÉLA, rendes tanár, bölcsészettudor, az I.A osztály főnöke. Tanította szeptember végéig a magyar és német nyelvet az I.A és a magyart a IV.B és VI. osztályban, heti 16 órában. Szeptember végétől kezdve szabadságoltatott. (Lakik: VII., Kertész-utcza 31.)

13. LIBER BÉLA, rendes tanár, a tanári értekezletek jegyzője. Tanította a magyar nyelvet a III.A-ban, a latin nyelvet az V. VI., VII. és VIII. osztályban, összesen heti 16 órában.

14. LICHTENEGGER GYŐZŐ, rendes tanár, a III.B osztály főnöke. Tanította a magyar és német nyelvet az I.C osztályban, a magyar nyelvet a III.B és IV.A osztályban, összesen heti 16 órában. (Lakik: VI., Bulyovszky-utcza 28.)

15. Dr. MAKOLDY SÁNDOR, rendes tanár, bölcsészettudor. Az orsz. vasárnapi munkásképző bizottság előadója. A földrajz-történelmi szertár őre, a III.A osztály főnöke. Tanította a történelmet a III.A, III.B és VI., a földrajzot a II.B, III.A, és III.B, a szépirást az IA, és I.C osztályban heti 16 órában, továbbá a gyorsirást heti 2 órában. (Lakik: VII., Dembinszki-utcza 45.)

16. MICHNAY GYULA, rendes tornatanító. Az Országos Középiskolai Tanáregyesület és a Magyarországi Tornatanárok Egyletének rendes tagja. Tanította a tornázást az I—VIII. osztályokban heti 26 órában és vezette 7 csoportban a játékórákat. (Lakik: VII., Thököly-út 15.)

17. OBERLE KÁROLY, rendes tanár, a VIII. osztály főnöke, az ifjusági könyvtár őre, gyakorló tanárjelöltek vezető tanára, a Katholikus Tanáregyesület igazgató tanácsának tagja és budapesti körének háznagya; az Orsz. Gyorsiróegyesület választmányi tagja. Tanította a mennyiségtant az I.A, III.A, III.B, V. és VIII. osztályban, összesen heti 18 órában. (Lakik: VI., Podmaniczky-utcza 77.)

18. Dr. PERÉNYI JÓZSEF, rendes tanár, bölcsészettudor, a Magyar Gyermektanulmányi Társaság választmányi tagja és pénztárosa. A természetrajzi szertár őre. Tanította a természetrajzot: I.A, I.B, I.C, II.A, II.B, V. és VI. osztályokban, heti 16 órában. (Lakik: VI., Bulyovszky-utcza 21.)

19. Dr. PINTÉR JENŐ, rendes tanár, bölcsészettudor, a Magyar Tudományos Akadémia irodalomtörténeti bizottságának tagja, az Irodalomtörténet szerkesztője, az Országos Középiskolai Tanáregyesület és a Magyar Irodalomtörténeti Társaság alapító és választmányi tagja, a Budapesti Tanári Kör választmányi, a Magyar Néprajzi Társaság és a Budapesti Philologiai Társaság alapító tagja, az Ifjusági Önképzőkör vezető tanára, a VII, osztály főnöke. Tanította a magyar nyelvet és irodalmat a II.A, VII. és VIII., a történelmet a VIII., a földrajzot a II.A osztályban összesen heti 17 órában. (Lakik: I., Várfok-utcza 8.)

20. RADOS IGNÁCZ, rendes tanár, a VI. osztály főnöke, a tanári könyvtár őre, gyakorló tanárjelöltek vezető tanára, tandíjkezelő, a mathematikai oktatás Nemzetközi Bizottsága nemzeti albizottságának és az Országos Gyorsíró Tanács tagja, az Országos Középiskolai Tanáregyesület segélyalapjának pénztárosa és az Orsz. Magyar Gyorsíróegyesület választmányi tagja. Tanította a mennyiségtant a IV.B és VI. osztályban, az ábrázoló geometriát a VI. és VIII. osztályban és a rajzoló geometriát a III.B és IV.B osztályban, összesen heti 17 órában. (Lakik: VI., Aréna-ut 126.)

21. ROBOZ ANDOR, rendes tanár, a II.A osztály főnöke, az Országos Középiskolai Tanáregyesület és az „Otthon" írók

és Hirlapírók Körének, több más kulturális és humanitárius egyesület tagja, az Országos Nővédő Egyesület ügyvezető-igazgatója, az Országos Ismeretterjesztő Társulat, a Magyar Iskolaegyesület igazgatótanácsának tagja. Tanította a II.A és IV.A osztályban a német nyelvet, a III.A és VIII. osztályban a franczia nyelvet, összesen heti 17 órában. (Lakik: VIII., Rákóczi-ut 57.)

22. SCHUBER MÁTYÁS, rendes tanár, gyakorló tanárjelöltek vezető tanára, a II.B osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet a II.B, a német nyelvet a II B, V., VII. és VIII. osztályban, összesen heti 17 órában.

23. SZIRTES IGNÁCZ, rendes tanár. A tanév eleje óta szabadságon. 1912. január végén nyugalomba ment. (Lakik: VII., Hegedűs Sándor-utca 31.)

24. THEISZ JENŐ, h. tanár az I.C osztály főnöke. Tanította a számtant és mértant az I.C osztályban, a mértant az I.A II.B és a III.A osztályban, összesen heti 18 órában. (Lakik: II., Fillér-u. 40.)

25. Dr. VERŐ LEÓ, rendes tanár, bölcsészettudor, az Országos Magyar Gyorsíróegyesület választmányi tagja, az I.A osztály főnöke. Tanította október 25-től a magyar és német nyelvet az I.A, a magyar nyelvet a IV.B és VI. osztályban, összesen heti 16 órában. (Lakik: V. Váczi-körút 24.)

GYAKORLÓ TANÁRJELÖLTEK:

26. BRENDŐRFER GYULA, magyar kir. honvédfőhadnagy és honvédiskolai tanárjelölt a német nyelvi szakon. A m. kir. honvédelmi és vallás- és közoktatásügyi miniszteriumok által beosztva *Schuber* Mátyás vezető tanár mellé. Látogatta az V., VII. és VIII. osztályok német óráit és tanítási gyakorlatot végzett az V. és VII. osztályban.

27. BRUNNER MIHÁLY, magyar kir. honvédfőhadnagy és honvédiskolai tanárjelölt a mathematikai-fizikai szakon. A m. kir. honvédelmi és vallás- és közoktatásügyi miniszteriumok által beosztva *Balog* Mór és *Oberle* Károly vezető tanárok mellé. Rendszeresen járt a VIII. és V. osztályok mathematikai és a VIII. és VII. osztályok fizikai óráira; tanítási gyakorlatot végzett a mathematikából az V. osztályban, a fizikából a VII. osztályban.

28. EDVI-ILLÉS JENŐ, okl. rajztanárjelölt, beosztva *Dörre* Tivadar vezető tanár mellé, a kinek segédkezett a rajztanításban a IV.A és a VI. osztályban.

29. ESKULITS FERENCZ, okl. tanárjelölt, beosztva *Balog* Mór és *Oberle* Károly vezető tanárok mellé. Látogatta a mathematikai tanítást az I.A, III.A és V. osztályokban, a fizikai tanitást a III.B, IV.B és VII. osztályokban, tanítási gyakorlatot végzett a mathematikából az I.A osztályban, a fizikából a III.B osztályban.

30. FÖLDIÁK LIPÓT, szakvizsgázott tanárjelölt a magyar német szakból, beosztva *Schuber* Mátyás rendes tanár mellé. Látogatta a II.B magyar és német, az V. német nyelvi óráit és tanitási gyakorlatot végzett a II.B osztályban.

31. JANCSA THEODOZIUS, m. kir. honvédfőhadnagy és honvédiskolai tanárjelölt a mathematikai és ábrázoló geometria szakon. A honvédelmi és vallás- és közoktatásügyi miniszteriumok által beosztva *Rados* Ignácz vezető tanár mellé. Látogatta a VI. és VIII. osztályban az ábrázoló geometriai órákat.

32. SPOLARITS LÁSZLÓ, okl. rajztanárjelölt, beosztva *Dörre* Tivadar vezető tanár mellé, a kinek segédkezett a rajztanításban a III.B, IV.B, V., VII. és VIII. osztályban, valamint a szépirás tanításában a II.B osztályban.

33. ULLMANN ANTAL, m. kir. honvédfőhadnagy, honvédiskolai tanárjelölt a német nyelvi szakon. A m. kir. honvédelmi és vallás- és közoktatásügyi miniszteriumok által beosztva *Schuber* Mátyás vezető tanár mellé. Látogatta az V., VII. és VIII. osztályok német óráit és tanitási gyakorlatot végzett az V. és VII. osztályban.

VALLÁSTANÁROK:

A) Az intézetben tanítanak:

34. Dr. ENGELSMANN IZIDOR, bölcsészettudor, rabbi, a pesti izr. hitközség vallástanári szakosztályának másodelnöke. Tanította az izr. vallástant az I.A, II.A, III.A, IV.A, V., VI., VII. és VIII. osztályokban, összesen heti 16 órában. (Lakik: VI., Andrássy-út 64.)

35. Dr. HAVAS MANÓ, bölcsészettudor, rabbi. Taní-

totta az izr. vallástant az I.B s hozzácsatolt I.C, a II.B, III.B és IV.B osztályokban, összesen heti 8 órában. (Lakik: VII. Damjanich-utcza 43.)

36. IZSÁK FERENC, felszentelt lelkész, vallástanár; budapesti VIII. ker. parochiális tanácsos; a budapesti ref. Tanoncz-Otthon felügyelő lelkésze. A délutáni órákban református hittant tanított a helybeli I—VIII. oszt. növendékeknek. (Lakik: VIII., Rákóczi-ut 9.)

37. KRYWALD OTTÓ, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, a Regnum Marianum egyesület igazgatója. Tanította a róm. kath. vallástant az I.—VIII. osztályokban heti 16 órában. (Lakik: VII., Damjanich-utcza 50.)

B) Iskolán kívül tanítottak:

38. BOGOEVICIU GY. GENAD, görög keleti román plébános, protosyncell.

39. BOKSAY JÁNOS gör. kath. lelkész.

40. JÓZAN MIKLOS, unitárius lelkész.

41. KEMÉNY LAJOS, ág. ev. hitoktató. Tanította az I.—IV. osztályokat.

42. SASS BÉLA, ág. ev. hitoktató, tanította az V. és VI. osztályt.

43. STEUER LAJOS, ág. ev. hitoktató, tanította a VII. VIII. osztályt.

RENDKIVÜLI TANTÁRGYAK TANÁRAI:

44. WALDBAUER JÓZSEF, okl. középiskolai ének- és zenetanár. Székesfővárosi polgári iskolai igazgató és a Báró Eötvös-Collegium zenetanára. Tanította az éneket az I.—VIII. osztályokban. (Lakik: VI., Aradi-utcza 60.)

45. Dr. TÓTH ZSIGMOND, orvostudor és egészségtantanár, a budapesti magyar tudományegyetem boncztani tanársegédje. Tanította az egészségtant a VII—VIII. osztályban, heti 2 órában. (Lakik: IX., Ráday-utcza 60.)

AZ INTÉZET SZOLGASZEMÉLYZETE:

1. ALAPY SÁNDOR, rendes iskolaszolga, beosztva a vegytani és torna-szertárba, továbbá az ifjusági könyvtárba.

2. MOLNÁR ANDRÁS, rendes iskolaszolga, beosztva a fizikai és rajz-szertárba és az igazgatói irodába.

3. RIDEG MIHÁLY, napidijas szolga, beosztva a természetrajzi szertárba.

4. VÉGH MÁRTON, rendes iskolaszolga, beosztva kapusi teendőkre és a tanári könyvtárba.

VII.

A tanárok irodalmi és kulturális működése.

BALOG MÓR.

A közoktatási tanács javaslatára a m. k. vall. és közokt. miniszter úr őnagyméltósága által ki volt küldve a munkácsi áll. főgimnáziumhoz, hogy ezen intézetben figyelje meg a mathematikai és fizikai tanítást.

Dr. CSUDAY JENŐ.

A budapesti magy. kir. tudományegyetemen heti 4 órában tartott előadásokat. Az első félévben előadásainak tárgya volt: „Az önálló Magyarország alkotmányos kormányrend szerének helyreállítása; a vallásszabadság biztosítása. 1608" a második félév tárgya pedig: „Az alkotmányos Magyarország és Erdély Bethlen Gábor uralkodása alatt".

DÖRRE TIVADAR.

A m. kir. honvédelmi miniszter megbizásából útmutatást készített a honvéd-főreáliskola szabadkézi rajztanításához, tanította az országos képzőművészeti főiskolán az iparművészeti rajzot heti 10 órában. Illusztrált egy elemi iskolai természettani tankönyvet, mely a tud. egyetemi könyvnyomda kiadásában jelent meg.

Dr. GERECZE PÉTER.

Cikkeket irt hirlapokba, szervezte a Pestvármegyei Régészeti és Néprajzi Bizottságot s jelentéseket irt a vármegye területén végzett régészeti kutatásokról.

ISOZ DE CHÂTEAU D'OEX ÉMILIEN.

Franczia-magyar szótár dióhéjban.
Magyar-franczia szótár dióhéjban.

IZSÁK FERENCZ.

Keresztyén Kis Káté, református keresztyén gyermekek számára.

KEMÉNY FERENCZ.

Dolgozott a következő folyóiratokba és lapokba: Tanáregyesületi Közlöny, Egészség, Néptanítók Lapja, Nemzeti Nőnevelés, Magyar Katonai Közlöny, Magyar Tanítóképző, Herkules, Magyar Paedagógia, Budapesti Hirlap, Pester Lloyd, Zeitschrift für das Realschulwesen (Wien), Le Mouvement pacifiste (Bern), Bayerische Zeitschrift für Realschulwesen (Nürnberg), Monatschrift für höhere Schulen (Berlin), Die Volksschule (Langensalza), Minerva (Ostende), Szocziálpolitikai Szemle. Czikkek a Révai Nagy Lexikonában.

Előadások és felolvasások. A középiskolai tanáregyesület idei közgyűlésén: A tanulók öntevékenysége és önkormányzata. A hágai II. nemzetközi morálpedagógiai kongresszuson: 1. Testi nevelés és jellemképzés. 2. A bátorságra való nevelés. 3. A felekezetköziség mint a nemzetköziség ikertestvére.

Külön megjelentek: L'Instruction primaire et populaire en Italie (Ostende, Actes et Documents No. 15). Suggestions d'Enseignement international (Ostende, Actes et Documents No. 17). Német nyelvtan és olvasókönyv I. rész, harmadik kiadás (Wodianer-Franklin). Franczia nyelvkönyvek a m. kir. honvédnevelő- és képzőintézetek részére: 1 kötet a főreáliskola I. és 4. kötet a Ludovika Akadémia I. évfolyama részére. A honvédelmi miniszter úr megbizásából szerkesztve Sármai József dr. századossal együtt.

Résztvett a f. évi szentpétervári nemzetközi tanszerkiállításon, a berni Bureau és a párisi Carnegie-intézet igazgatósági üléseiben. Az utóbbi részéről megbízást kapott a nemzetközi szünidei tanulótelepek és a tanulók utazásai egyetemes tervezetének kidolgozására.

Dr. LAZÁR BÉLA.

1. Courbet et son influence à l'étranger. Paris. Floury.

2. Tizenhárom magyar festő. Lyka Károly előszavával. Budapest. Singer és Wolfner.

3. Reinach: Művészet kis tükrének fordítása. 2. kiadás. Sajtó alatt:

1. Der Impressionismus. (Aus Natur und Geisteswelt.) Leipzig. Teubner.

2. Die beiden Wurzeln der Crucifixauffassung. (Die Kunst des Auslandes.) Strassburg. Heitz.

Dolgozott továbbá a L'Art et l'artiste, Kunst für Alle, Művészet, Kultura cz. folyóiratokba. Előadásokat tartott a kecskeméti Katona-körben, a szegedi Dugonics-körben, a pozsonyi Toldy-körben, Nagyváradon a Szigligeti-Társaságban, Aradon a Kölcsey-körben, a Kaposvári Irodalmi Társaságban, Kassán a Kazinczy-körben és Budapesten a Műbarátok Körében. Mindenütt művészettörténeti tárgykörből.

MICHNAY GYULA.

A testnevelés köréből írt többízben vezér- és irányczikkeket: a Pesti Hirlap, a Budapesti Hirlap, Az Ujság, a Magyarország és a Nyugatmagyarországi Hiradóba, továbbá a Herkules, Sportvilág és a Tornaügyi Szaklapokba. Felolvasást tartott a Pozsonyi Tanáregyesületben és az Első Magyar Testnevelési kongresszuson.

OBERLE KÁROLY.

A budapesti középiskolai tanárképző-intézetben heti 2 órában vezette a II-od éves tanárjelöltek mathematikai gyakorlatait.

A második félévben az „Erzsébet-Nőiskola" polgári iskolai tanítónőképző-intézet I. és III. évfolyamában kereskedelmi és politikai számtant tanított heti 5 órában.

Dr. PERÉNYI JÓZSEF.

A Borászati Lapok és a Gazdasági Tanácsadó rendes munkatársa.

Dr. PINTÉR JENŐ.

Résztvett a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Bizottságának munkálataiban s a Magyar Irodalomtörténeti Társaság szervezésében.

Szerkeszti a Magyar Irodalomtörténeti Társaság havi folyóiratát, az Irodalomtörténetet. Ennek ez idei első évfolyamába számos czikket és bírálatot irt, nagyrészt névtelenül.

Szerkesztette a Békefi-Emlékkönyvet: „Dolgozatok Békefi

Remig egyetemi tanári működésének emlékére. Irták: Tanítványai." Budapest, 1912.

Az Athenaeum R.-Társaság kiadásában megjelenő: „Műveltség Könyvtára" című vállalat számára megírta: „1. A magyar irodalom történetét 1664-től 1711-ig"; 2. „A hanyatlás korabeli magyar irodalom történetét"; 3. „A magyar irodalom történetét a megújhodás korában".

Dolgozótársa a Madzsar Gusztáv szerkesztésében megjelenő: Irodalmi Segédkönyveknek (Magyarázatok a kötelező magyar házi olvasmányokhoz), a Magyar Nyelvőrnek s a Juventus latin ifjúsági folyóiratnak.

Több kisebb-nagyobb közleményt, ismertetést és bírálatot irt — többnyire névtelenül — az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny 1911—1912. évi folyamába.

A Kultura irodalmi, művészeti, kritikai képes folyóirat 1911—1912. évf.-ban megjelentek: „Régi magyar írónők. Molnár Borbála. Fábián Julianna. Vályi Klára. Ujfalvi Krisztina. Dukai Takách Judit".

A budapesti VI. ker. állami főreáliskola ez idei értesítőjébe nekrológot írt „Pekár Károlyról".

Az idei iskolai évben a következő munkái jelentek meg önállóan:

1. „A magyar irodalom története. Középiskolák számára. Második kötet: Kazinczy Ferencz halálától Arany János haláláig. A VIII. osztály használatára". Budapest, 1912. Lampel R. R.-Társaság kiadása. Franklin-Társulat nyomdája.

2. „Nyelvtudományi törekvések a megújhodás korában. 1772—1831." Budapest, 1911. (Különlenyomat a Magyar Nyelvőr 1911. évf. IX. és X. füzetéből.)

3. „Nagyköpcsényi gróf Listius László." Budapest, 1911. (Különlenyomat a budapesti VI. ker. állami főreáliskola 1910—1911. évi értesítőjéből.)

4. „A középkori magyar irodalom története." A művelt közönség számára. Illusztrációkkal. Budapest, 1912. Athenaeum R.-Társaság.

5. „Kármán József." Budapest, 1912. Stephaneum R.-Társaság.

6. „A Magyar Irodalomtörténeti Társaság alapszabályai." Budapest, 1912.

Sajtó alatt:

1. „A magyar irodalom tüzetes története." III. és IV.

kötet: Bessenyei György fellépésétől Kazinczy Ferencz haláláig.

2. Bevezetések az „Olcsó Jókai" iskolai füzeteihez. Révai-kiadás.

RADOS IGNÁCZ.

A m. kir. honvédelmi miniszter megbizásából útmutatást készített a honvéd-főreáliskolai mathematikai tanításhoz.

Dr. VERŐ LEO.

Tanulmányt írt Gaál Györgyről a Heinrich Gusztáv tiszteletére kiadott „Philológiai dolgozatok a magyar-német érintkezésekről" czimű albumba. Czikkeket és bírálatokat írt az Irodalomtörténetbe, az Irásba és Vasárnapi Ujságba. A Korrespondenzblatt des königlichen stenographischen Landesamtes zu Dresden magyar tudósítója.

Tárgyfelosztás

Folyó szám	A tanár neve	Osztályok						
		I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B
1	Igazgató							
2	Balog Mór						fizika	fizika
3	Bálint Elemér		számtan r. geometria			számtan		
4	Dr. Csuday Jenő		földrajz szépírás					
5	Dörre Tivadar				szépírás	szépírás	rajz	rajz
6	Dr. Gerecze Péter	magyar német					német	
7	Isoz Emil							
8	Juvancz Ireneusz				számtan r. geometria			
9	Kemény Ferencz							franczia német
10	Dr. Krécy Béla	földrajz		földrajz				
11	Dr. Lázár Béla	magyar német						
12	Liber Béla						magyar	
13	Lichtenegger Győző			magyar német				magyar
14	Dr. Makoldy Sándor	szépírás		szépírás		földrajz	történelem földrajz	történelem földrajz
15	Oberle Károly	számtan					számtan	számtan
16	Dr. Perényi József	természet rajz	természet-rajz	természet-rajz	természet-rajz	természet-rajz		
17	Dr. Pintér Jenő				magyar földrajz			
18	Rados Ignácz							r. geometria
19	Roboz Ármin				német		franczia	
20	Schuber Mátyás					magyar német		
21	Theisz Jenő	r. geometria		számtan r. geometria		r. geometria	r. geometria	
22	Dr. Verő Leó*)	magyar német						
23	Michnay Gyula	torna	torna	torna	torna	torna	torna	torna

* Csak október 25. óta, dr. Lázár Béla helyett.

1911—1912. tanévben.

Osztályok						Mellék-elfoglaltság, osztályfőnökség	Heti óráinak összege
IV. A	IV. B	V.	VI.	VII.	VIII.		
					filozofia		3
	fizikai földrajz			fizika	fizika	Fizikai szertár őre	18
				fizikai gyakorlatok			
r. geometria				ábrázoló geometria		Mértani szertár őre, I.B főnöke	17
történelem	történelem	történelem		történelem			16
rajz	rajz	rajz	rajz	rajz	rajz	Rajz-szertár őre	18
		magyar				V. főnöke	16
franczia	francia német			franczia		IV.B főnöke	16
mathematika, fizika i földrajz				mathematika		IV.A főnöke Segélyzőkör elnöke	18
		franczia	franczia német				17
		vegytan	vegytan	vegytan		Vegytani szertár őre	18
			vegytani gyakorlatok				
	magyar		magyar			I.A főnöke, október 25-től szabadságon	16
		latin	latin	latin	latin	Jegyző	16
magyar						III.B főnöke	16
			történelem			Földrajz-történelmi szertár őre, III.A főnöke	16
		mathematika			mathematika	Ifjúsági könyvtár őre, VIII. főnöke	18
		természetrajz	természetrajz			Természetrajzi szertár őre	16
				magyar	magyar történelem	Önképzőkör vezetője, VII. főnöke	17
	mathematika, r. geometria		mathematika, ábr. geometria		ábrázoló mértan	Tanári könyvtár őre, VI. főnöke	17
német					franczia	II.A főnöke	17
		német		német	német	II.B főnöke	17
						I.C főnöke	18
	magyar		magyar			I.A főnöke	16
torna	torna	torna	torna	torna	torna	Torna szertár őre	26

IX.

Irásbeli feladatok a nyelvi tárgyakból.

A) A MAGYARBÓL.

I. OSZTÁLY.

Helyesírási gyakorlatok (másolás, tollbamondás), nyelvtani gyakorlatok, tanítómesék rövid tartalma.

II. OSZTÁLY.

Kisebb elbeszélések tartalma (részint olvasás, részint élő szó után).

III. OSZTÁLY.

Olvasmányok tartalmának leírása, elemzési gyakorlatok.

IV. OSZTÁLY.

Szabad dolgozatok előzetes megbeszélés alapján; továbbá polgári ügyiratok.

V. OSZTÁLY.

1. Példák a fogalmak logikai meghatározására. 2. Tetszésszerinti tétel iskolai kidolgozása. 3. Szondi esete a történelemben és a költészetben. 4. Milyen életpályára készülök, és miért lelkesedem e pályáért. 5. Abafi jelleme Jósika hasonló című regénye nyomán. 6. Szabadon választott tételek (Kirándulások, átélt események stb.) kidolgozása. 7. Coriolanus jelleme Shakespeare tragédiája nyomán. 8. Vázlatok a következő tételekhez: *a*) A vasutak fontossága; *b*) Miért haladt a kultura Európában jobban mint a többi világrészben; *c*) A tudomány jelentősége az erkölcsökre nézve. 9. Az ifju és az öreg Toldi, Arany Trilogiája nyomán.

VI. OSZTÁLY.

1. A ritmus (Iskolai dolgozat). 2. A családi érzés Petőfi költészetében. 3. A kor hangulata „A magyarokhoz", a „Himnusz" és a „Szózat" alapján. 4. Mire tanít Arany János Vojtina ars poétikájában? 5. A ballada sajátságai Arany János valamelyik balladája alapján. 6. „Toldi estéjé"-nek főalakja. (Jellemzés). 7. A tragédia szerkezete Shakespeare Coriolanusa alapján. (Iskolai dolgozat).

VII. OSZTÁLY.

1. Szünidőm emlékei. (Iskolai). 2. A Szabács Viadala méltatása. 3. Pázmány Péter stílusa példákkal megvilágítva. 4. Delimán és Demirhán. 5. Faludi Ferenc pályája. 6. A Ludas Matyi szépségei. 7. Tetteik és ne szavaik szerint ítéld meg az embert. Vagy e helyett: Nem mind arany, ami fénylik. (Iskolai). 8. Egyik irodalmi olvasmányom fejtegetése. 9. Az olasz irodalom hatása a magyar irodalomra.

VIII. OSZTÁLY.

1. Őszi séta a temetőben. 2. Terveim az uj iskolai évben. (Iskolai). 3. Hogyan dolgozta fel Vörösmarty Mihály a Szendrei Névtelen széphistóriáját? 4. Eötvös József mint korfestő és jellemrajzoló Magyarország 1514-ben czimü regénye alapján. 5. Elmélkedés a halálbüntetésről. Vagy e helyett: Az én barátaim. 6. Arany és Petőfi szobrai előtt. 7. Tompa Mihály hazafias allegóriái. (Iskolai). 8. Miért tartom jeles munkának Gyulai Pál Vörösmarty életrajzát?

B) A NÉMETBŐL.

I. OSZTÁLY.

Helyesírási gyakorlatok (másolás, tollbamondás), könnyebb magyar mondatoknak németre való fordítása, kérdések-feleletek.

II. OSZTÁLY.

Mondat-szerkesztések és fordítások németre az olvasmányok alapján.

III. OSZTÁLY.

Az olvasmányok tartalmának rövid összevonása németül; átalakítások, reprodukcziók, fordítások.

IV. OSZTÁLY.

Olvasmányok kivonatolása; kérdések-feleletek, fordítások németre.

V. OSZTÁLY.

1. Der Greis und der Tod (Reproduktion). 2. Die Arbeiten der Landleute (Übersetzung). 3. Der wundernde Handwerksbursche (Lebensbild). 4. Der Wildschütze. (Lebensbild). 5 Die Goldgräber. (Erzählung in Prosa nach Geibels Gedicht). 6. Über den Nutzen der Flüsse. 7. Über die Verbreitung der Pflanzen. 8. Mein Lieblingstudium (Ein Brief.) 9. Hannibal.

VI. OSZTÁLY.

1. Nacherzählung des Gedichtes „Kriemhilde" von F. Dahn. 2. Die wichtigsten Personen der „Kudrun" (III. Teil), nebst kurzer Charakteristik (Übersetzung ins Deutsche). 3. Brief an einen Freund. 4. Gedankengang der Goethe'schen Ballade „Der Sänger". 5. Wie Siegfried erschlagen ward (Umbildung). 6. Inhalt des I. Gesanges von „Hermann und Dorothea". 7. Brief an einen Freund (Osterferien). 8. Über die Hoffnung, nach dem gleichnamigen Gedicht von E. Geibel. 9. Kurze Auszüge aus mehreren Lesestücken.

VII. OSZTÁLY.

1. Die Bibelübersetzung des gotischen Bischofs Ulfilas (Übersetzung). 2. Kriemhilde und Kudrun. (Übersetzung). 3. Klopstock und die französische Revolution. 4. Charakterschilderung irgendeiner Person in Lessings Dramen. 5. Eine Winterlandschaft. (Schilderung). 6. Einleitende Situation in Goethes „Hermann u. Dorothea. 7. Dorf, Städtchen und Grossstadt. 8. Die Laokoongruppe. (Übersetzung).

VIII. OSZTÁLY.

1. Der gerettete Jüngling (Erzählung nach Herders Legende). 2. Das Zeitalter der Aufklärung. (Übersetzung). 4. Charakterschilderung irgendeiner Person in Goethes Dramen. 4. Der Höhepunkt der Handlung in Schillers Wallenstein. 5. Wallenstein. (Charakterschilderung). 6. Die Kreuzschau (Erzählung nach Chamissos Gedicht). 7. Das ungarische Element in Lenaus Poesie. 8. Ein Brief über die Berufswahl.

C) A FRANCZIÁBÓL.

III. OSZTÁLY.

Tollbamondások, fordítások, átalakítások.

IV. OSZTÁLY.

Mint a III-ban, továbbá mondatszerkesztések, könnyebb átalakítások, kérdések-feleletek.

V. OSZTÁLY.

1. Questions (dictée) et réponses. 2. Le retour dans la patrie (résumé). 3. Dictée et emploi du passé indéfini. 4. Emploi du subjonctif. 5. Le savetier et le financier (résumé). 6. La foire (emploi du génitif). 7. Le loup et le chien d'après Lafontaine. 8. Dieu d'après V. Hugo. 9. Extraits de la Chanson de Roland.

VI. OSZTÁLY.

1. Dictée et transformation d'une lettre. 2. L'emploi de l'infinitif. 3. Un homme parfaitement heureux (emploi du participe passé). 4. Le service des postes en France. 5. L'adjectif employé comme adverbe. 6. La mort de Chauvin (d'après la lecture). 7. Lettre d'un père à son fils (emploi des pronoms personnels). 8. Lettre et rèponse entre deux élèves. En outre résumés de plusieurs lectures.

VII. OSZTÁLY.

1. Le Cid (Analyse). 2. Le XVIIe siècle. (Dictée). 3. Le Savetier et le financier. (Traduction). 4. Molière. (Traduction). 5. Les Femmes savantes. (Traduction). 6. Les deux Pigeons (D'après La Fontaine). 7. Le printemps (Description). 8. Mme de Sévigné (Traduction). 9. Antiope (Dictée),

VIII. OSZTÁLY.

1. Le XIXe siècle. 2. A la gare. (Description). 3. Victor Hugo. (Traduction). 4. Causes générales de la révolution française. 5. Une lettre. 6. Les Parnassiens et les symbolistes (Dictée).

X.

Szertárak gyarapodása.

A) TANÁRI KÖNYVTÁR.

1910. évi deczember 31-iki állapot:	Kötetek száma:	4470	Érték K	29.733·64
1911. évi gyarapodás:	„ „	215	„ „	1.958·82
1911. évi deczember 31-iki állapot:	„ „	4685	„ „	31·692·46

AZ 1911. ÉVI GYARAPODÁS RÉSZLETEZÉSE.

A) Magyar nyelv és irodalom.

BALLAGI Aladár: Régi magyar nyelvünk és a nyelvtörténeti szótár. I. köt. második fele.

FÖLDI János: Költeményei. Kiadta és bevezette Dr. Mixich Lajos. (Régi magy. könyvtár 25 sz.)

KAZINCZY Ferencz: Levelezése. XVI—XX.

MAGYARI István: Az országokban való sok romlásoknak okairól. Sárvár 1602. Kiadta Ferenczi Zoltán. (Régi magy. könyvtár 27. sz.)

SZABO László, Szentjóbi: Költeményei. Életrajzi jegyzetekkel ellátva kiadta Gálos Rezső. (Régi magyar könyvtár 26. sz.

B) Német nyelv és irodalom.

HETZEL, S.: Wie der Deutsche spricht. Phraseologie der volkstümlichen deutschen Sprache. Ausdrücke, Redensarten, Sprichwörter und Citate aus dem Volksmunde und den Werken der Volksschriftsteller gesammelt und erläutert.

KELLER, Gottfried: Gesammelte Werke. I.—X.

C) Franczia nyelv és irodalom.

CHASSANG, A.: Nouvelle grammaire française.

CLERC, L. avec le concours de Carl Nebel: Cours de conversation française à l'usage des établissements d'enseignement secondaire et des écoles primaires supérieures.

DIEKE, Paul: Praktisch Franzözisch. Korrespondenz und Konversation. I. II.

NARVOS, Méthode: Français. Deuxième livre.

NICAISE, L.: La méthode rationelle. Français. I-er livre.

PICHON, J. E.: Leçons pratiques de vocabulaires, de syntaxe et de lecture littéraire. Avec de nombreuses illustrations et un appendice. Les modes et les temps des verbes français.

THUDICHUM, G.: Manuel pratique de diction française à l'usage des étrangers.

D) Természetrajz, Geológia.

BÖCKH Hugó, Dr.: Geológia II_1. II_2.

E) Aesthetika, Poétika, Rhetorika, Stilisztika, Műtörténelem.

GYULAI Pál: Birálatok 1561—1903.

LÁZÁR, Dr. Béla: Paul Merse von Szinyei, ein Vorläufer der Pleinairmalerei.

SZIGETVÁRI IVÁN: A komikum elmélete.

F) Filozófia.

EUCKEN, Rudolf: Geistige Strömungen der Gegenwart.

KLEMM, Otto: Geschichte der Psychologie. (Wissenschaft und Hypothese 8. sz.)

OSTWALD, Wilhelm: Die Forderung des Tages.

RÉVÉSZ Béla: Állatlélektani tanulmányok.

G) Földrajz, Ethnographia.

MAGYARORSZÁG. (Vallás- és k. o. ü. min. aj.)

H) Chemia.

COUPER, Archibald Scott: Über eine neue chemische Theorie. Herausgegeben von Richard Anschütz (Ostwald's Klassiker d. exakt. Wiss. 183.)

DAMMER, Dr. Otto: Chemische Technologie der Neuzeit I.—III.

GRAHAM, Th: Abhandlungen über Dialyse (Kolloide). Herausgegeben von E. Jordis. (Ostwald's Klassiker d. exakt. Wiss. 179.)

OSTWALD, Wilhelm: Die Schule der Chemie. Erste Einführung in die Chemie für jedermann.

I) Irodalomtörténet.

BIESE, Alfred: Deutsche Literaturgeschichte. II. Von Goethe bis Mörike. III. Von Hebbel bis zur Gegenwart.

DOUMIC, René: Histoire de la littérature française.

HENCKELL, Karl: Deutsche Dichter seit Heinrich Heine.

L) Folyóiratok, Tudományos társulatok sorozatos kiadványai.

Akadémiai Almanach 1911.

Akadémiai Értesitő. XXI.

Állattani Közlemények. X.

Annalen der Physik. IV. sor. XXXVII.—XXXIX.

Archaeológiai Értesitő. XXX.

Archiv der Mathematik und Physik. XX.

Beiblätter zu den Annalen der Physik. XXXVI.

Botanikai (Növénytani) Közlemények. X.

Budapesti Szemle. CLIX.—CLCII.

Chemiker-Zeitung. XXXVI.

Egészség. XXV.—XXVI.

Egyetemes Philológiai Közlöny. XXXV.

Értekezések a történelmi tudományok köréből. XXII.

Ethnographia. XXII.

Földrajzi Közlemények. XXXIX.

Földtani Közlöny. XLI.

Geographische Zeitschrift. XVIII.

Hivatalos Közlöny. 1911.

Irodalomtörténeti Közlemények. XXI.

Jó Egészség. IX. (Vallás- és közoktatásügyi min. ajándéka.)

Középiskolai Mathematikai Lapok. XVIII.

Lehrproben u. Lehrgänge 110—113.

Magyar Chemiai Folyóirat. XVII.

Magyar Kir. Földtani Intézet évi jelentése, A. 1909.

Magyar Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának Értesitője, A. XII.

Magyar Nyelv. VII.

Magyar Nyelvőr. XLI.

Magyar Paedagógia. XXI.

Magyar Statisztikai Közlemények. Új s. XXXIV., XXXVI., XXXVII.

Magyar szent Korona országai Balneologiai Egyesületének évkönyve, A. 1908—1910. (Kemény Ferencz aj.)

Magyar szent Korona országainak külkereskedelmi forgalmának eredményei, A. X.

Magyar Tört. Életrajzok 1911.

Magyarország tiszti czim- és névtára. 1912.

Mathematikai és Physikai Lapok. XX.

Mathematikai és Természettudományi Értesitő. XXVIII.

Mathematikai és természettudományi Közlemények vonatkozólag a hazai viszonyokra. XXX.

Mathematische Annalen. LXXII. LXXIII.

Monatsschrift für höhere Schulen XI.

Művészet. X.

Nyelvtudományi Közlemények. XL.

Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. IV. V. XLV.

Országos Paedagógiai Könyvtár és Tanszermuzeum hivatalos értesitője. II.—V.

Prometheus. XXIII.

Revue de l'enseignement des sciences. VI.

Statisztikai Havi Közlemények. XIV.

Századok. XLV.

Taschenbuch für Mathematiker und Physiker. II. Jahrg. 1911.

Történelmi Tár. Új f. XII.

Zeitschrift für französiche Sprache und Litteratur. XXXVII., XXXVIII

Zeitschrift für den physikalischen und chemischen Unterricht. XXV.

Zeitschrift für das Realschulwesen XXXVII.

M) Mathematika, Ábrázoló geometria.

BLUMENTHAL, Otto: Principes de la théorie des fonctions entières d'ordre infini.

BOEHM, Dr. Karl: Elliptische Funktionen. II. Theorie der elliptischen Integrale. Umkehrproblem. (Samml. Schubert 61.)

BOLYAI Farkas és Gauss Frigyes levelezése.

BOLZA, Dr. Oskar: Vorlesungen über Variationsrechnung. 3. füz.

CLEBSCH, Alfred: Vorlesungen über Geometrie, bearbeitet und herausgegeben von Dr. Ferdinand Lindemann. I. B. I. T. 2. Lief.

DALWIGK, Dr. Fv.: Vorlesungen über darstellende Geometrie. I. Die Methoden der Parallelprojektion.

FÄRBER, Dr. Carl: Arithmetik. (Grundlehren der Mathematik für Studierende I. Teil. I. Bd.)

GESCHICHTE DER MATHEMAtik. II_1. Von Cartesius bis zur Wende des 18. Jahrhunderts von Dr. Heinrich Wieleitner (Samml. Schubert 63.)

HAUßNER, Dr. Robert: Darstellende Geometrie. I. II. (Samml. Göschen 142., 143.)

IGNATOWSKY, Dr. W. v.: Die Vektoranalysis und ihre Anwendung in der theoretischen Physik I., II.

KLEIN, F. und A. Sommerfeld: Über die Theorie des Kreisels.

KOMERELL, Dr. V. und Dr. K. Komerell: Spezielle Flächen und Theorie der Strahlensysteme. (Samml. Schubert 62.)

LISSÁK Jenő: A számoló kézi könyve. (Szerző aj.)

LORIA, Dr. Gino: Spezielle algebraische und transzendente ebene Kurven. Theorie und Geschichte. Autorisierte nach dem italienischen Manuskripte bearbeitete deutsche Ausgabe von Prof. Fritz Schütte. I. Die algebraischen Kurven. II. Die transzendenten und abgeleiteten Kurven.

MATTAUCH, Josef: Lehr- und Aufgabenbuch der darstellenden Geometrie für Oberrealschulen.

MÉCHAINE und Delambre: Grundlagen des dezimalen metrischen Systems oder Messung des Meridianbogens zwischen den Breiten von Dünkirchen und Barcelona, ausgeführt im Jahre 1792 und in den folgenden. In Auswahl übersetzt und herausgegeben von Dr. Walter Block. (Ostwald's Klassiker d. exakt. Wiss. 184.)

MONTEL, Paul: Leçors sur les séries de polynomes à une variable complexe.

RUNGE, C.: Analytische Geometrie der Ebene.

SCHUR, Dr. Friedrich: Grundlagen der Geometrie.

SOLDNER, Johann: Theorie der Landesvermessung (1810). Herausgegeben von J. Frischauf. (Ostw. Klassiker d. exakt. Wiss. 184.)

STOLZ, Otto und J. A. Gmeiner: Theoretische Arithmetik. I. Allgemeines. Die Lehre von den rationalen Zahlen.

STUDY, E.: Ebene analytische Kurven und zu ihnen gehörige Abbildungen.

VAHLEN, Theodor: Konstruktionen und Approximationen. (Teubner's Samml. von Lehrbüchern auf dem Gebiete d. math. Wiss. 33.)

VIVANTI, G.: Theorie der eindeutigen analytischen Funktionen. Deutsch herausgegeben von A. Gutzmer.

WALLENBERG, Georg unter Mitwirkung von Alf Guldberg. Theorie der linearen Differenzengleichungen.

N) Nemzetgazdaságtan, Politika, Jog Kereskedelmi tudományok, Törvények.

ANDRÁSSY Gyula, Gróf: A magyar állam fönmaradásának és alkotmányos szabadságának okai I.—III.

APPONYI, Dr. Albert: Die rechtliche Natur der Beziehungen zwischen Österreich und Ungarn.

O) Idegen szépirodalmi művek fordításai.

EURIPIDES DRÁMÁI: Alkestis, Ion, A két Iphigenia, Bakchansnők. Forditotta Csengeri János.

OSSIAN KÖLTEMÉNYEI: Magyar versekben Kálmán Károlytól.

SZEGEDI GERGELY ÉNEKESKÖNYVE XVI. századbeli román forditásban. Protestáns hatások a hazai románságra. Irták Dr. Sztripszky Hiador és Dr. Alexics György.

P) Fizika, Meteorológia, Csillagászat.

ABRAHAM, Dr. M.: Theorie der Elektrizität I, II.

ALT, Heinrich: Schülerübungen zur Einführung in die Physik.

BROCH, Dr. Philipp: Physikalische Schülerübungen in der VI. und VII. Realschulklasse.

CURIE, MME. P.: Die Radioaktivität. Autorisierte deutsche Ausgabe von Dr. B. Finkelstein mit einem für die deutsche Ausgabe verfaßten Nachtrag von Mme P. Curie I., II.

ELLEMANN, Fr.: Physikalische Schülerversuche.

EULER, L.: Vollständigere Theorie der Maschinen, die durch Reaktion des Wassers in Bewegung versetzt werden. Herausgegeben von Ernst A. Bauer und M. Winkelmann. (Ostwald's Klassiker d. exakt. Wiss. 182.)

FLOTOW, Dr. A. von: Einleitung in die Astronomie. (Samml. Schubert 15.)

FREY, O.: Physikalische Schülerübungen. Lehrgang für die Oberstufe angeschlossen an einem einheitlichen Apparatensatz.

HENNEBERG, Dr. Lebrecht.: Die graphische Statik der starren Systeme.

KIRCHHOFF: Vorlesungen über mathematische Physik. IV. Theorie der Warme. Herausgegeben von Dr. Max Planck.

LANCHESTER, F. W.: Aerodynamik. Ein Gesamtwerk über das Fliegen. Aus dem Englischen übersetzt von C. und A. Runge. I. II.

LEICK, Dr. Walter: Die praktischen Schularbeiten in d. Physik.

LÜDTKE, Dr. Heinrich: Beiträge zur Behandlung der elektromagnetischen Lichttheorie und der Lehre von den elektrischen Schwingungen. Nebst einem Anhang über die Geschwindigkeit der Elektrizität. (Sonderhefte d. Zeitschr. f. physik. u. chem. Unterr. Bd. II. H. 5.)

MASCHE, Walter: Physikalische Übungen. I. II.

MAYER, Robert: Die Mechanik der Wärme. Zwei Abhandlungen. Herausgegeben von A. v. Öttingen. (Ostwald's. Klassiker d. exakt. Wiss. 180)

NOAK, Dr. Karl: Aufgaben für physikalische Schülerübungen.

PILLEUX, Lud.: Théorie mécanique de l'electricité (Kemény F. aj.)

SCHWEIDLER, Dr. Egon R. von: Praktische Übungen in der Ausführung physikalischer Schulversuche.

WANGERIN, Dr. A.: Theorie des Potentials und der Kugelfunktionen. I. (Samml. Schubert. 58.)

Q) Paedagógia, Didaktika, Testi nevelés, Tanügy.

BECKER, August: Der Aufsatzunterricht. Ein Beitrag zur Methodik der neuen Forderungen.

CURTIUS, Anna: Der französische Aufsatz im deutschen Schulunterricht. Eine Anleitung zur Gestaltung der freien schriftlichen Aufgaben im französischen Sprach- und Literaturunterricht.

GIRARD, Paul: L'éducation athénienne au Ve et au IVe siècle avant J. C. (Schuber Mátyás aj.)

JUBA Adolf, Dr.: Az iskolák épitése és berendezése Németországban és Svájczban. (Vallás- és k. o. ü. min. aj.)

JUBA Adolf, Dr.: Az iskolaorvosi intézmény Magyarországon. (Vallás- és k. o. ü. min. aj.)

LÜTTGE, Ernst: Der stilistische Anschauungsunterricht. I. II.

MAGYARORSZÁG KÖZOKTATÁSÜGYE az 1909. évben (Vallás- és k. o. ü. min. aj.)

ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI TANÁRI KONGRESSZUS naplója és jegyzőkönyve, Az 1910. évi november hó 7-én és 8-án Budapesten tartott.

PLAN D'ÈTUDES et programmes d'enseignement dans les lycées et collèges des garçons. [Arrêtés du 31 mai 1912, des 27, 28 juillet et 8 septembre 1908, 8 janvier, 26, 30 juillet et 5 août 1909.]

REINIGER, Max: Freie Aufsätze für die Volksschule.

SARBÓ Artur, Dr.: A beszéd összes vonatkozásaiban különös tekintettel a gyermekkorra.

SCHARLEMANN, H.: 800 Aufsätze und Aufsatzthemen für das erste bis fünfte Schuljahr.

WALSEMANN, Herman: Methodik des elementaren und höheren Schulunterrichtes. Für den Gebrauch in Seminarien und Lyceen. Heft 1.

R) Enciklopédikus müvek.

MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA, A: IX. Az újkor és legújabb kor története. Írta Márki Sándor. X. Magyarország története. Írta Marczali Henrik.

T) Történelem, Régészet.

ERDÉLYI ORSZÁGGYÜLÉSI EMLÉKEK: I.—XIV.

FRANGEPAN CSALÁD OKLEVÉLTÁRA, A. (Codex diplomaticus comitum de Frangepanibus). I. 1133—1453. Kiadják Dr. Thallóczi Lajos és Barabás Samu.

GARDNER A. Ernest: A régi Athén I. Forditotta Dr. Schmidt Márton.

GÖRGEY Arthur: Életem és működésem Magyarországon az 1848. és 1849. évben. Forditotta németből id. Görgey István. I. II.

KOSSUTH: Iratai XIII.

WERTHEIMER Ede, Monori: Gróf Andrássy Gyula élete és kora I. Külügyminiszteri kineveztetéséig.

ZARÁNDI [Stefezius de Thurnstern] A. Gáspár többekkel együtt: Huba vére Szemere. (Szemere Miklós úr aj.)

V) Vegyesek.

WITTÁL J. Gyula: Az autogén hegesztés és vágás. (Szerző aj.)

B) IFJUSÁGI KÖNYVTÁR.

A leltár állása az 1910—1911. tanév végén 5197 kötet 16719·16 K értékben.
Az idei beszerzések összege ... ... 266 „ 1204·70 K „
A leltár állása az 1911—1912. tanév végén 5463 „ 17923·86 K „

AZ 1911—1912. TANÉVI GYARAPODÁS RÉSZLETEZÉSE:

ABONYI Árpád: Rákolti György utazása a gambai császárságba.

—: Három vitéz magyar baka meg egy káplár kalandjai.

AMICIS, Edmondo de: Szív. Fordította Radó Antal.

ANDERSEN: Összes meséi. Fordította Mikes Lajos.

ARANY János: Összes munkái. I—VIII.

—: Hátrahagyott iratai és levelezése. I—IV.

ARCHIBALD Williams: A modern technika nagy alkotásai. Átdolgozta Péter Jenő.

—: Korunk találmányai. Átdolgozta Sándor Szilárd.

ÁBRÁNYI Emil: Költeményei.

BAKSAY Sándor: Dáma. Történeti kép.

BARABÁS Ábel: Felhők. (Petőfi-Könyvtár: IV. f.)

BARÓTI Lajos: A hajótöröttek. Elbeszélés az ifjuság számára.

—: Petőfi adomák. (Petőfi-Könyvtár: II.)

—: Addig jár a korsó a kútra, míg el nem törik.

—: Harcz az indiánokkal.

BARÓTI Lajos és PÉTERFY Tamás: Petőfi a ponyván és a népirodalomban. Petőfi-regék. (Petőfi-Könyvtár: XXII.)

BEECHER-STOWE Harriet: Tamás bátya kunyhója. I—II. Átdolgozta Dr. Darvai Móric.

BENEDEK Elek: Kincses bojtár.

—: Táltos Jankó.

BERTALANFFI Pál: Világnak két rend-béli rövid ismerete. (Megjelent: Nagyszombat, 1757.)

BOROS Gábor dr.: 300 ezopusi mese.

BRÓZIK Károly dr.: Kolumbus Kristóf. Amerika fölfedezése.

BUDAPESTI SZEMLE 1911. évf. Szerkeszti Vojnovich Géza.

BUDENZ József: Magyar-Ugor összehasonlító szótár.

BURNETT F. H.: A kis lord. Fordította Névy Béla.

CERVANTES: Don Quijote de la Mancha. Átdolgozta Radó Antal.

COOPER Fenimore: Vadölő. Fordította Mikes Lajos.

—; Az utolsó mohikán. Fordította Mikes Lajos.

— : Vadfogó. Fordította Mikes Lajos.

— : Bőrharisnya. Fordította Mikes Lajos.

— : Útmutató. Fordította Mikes Lajos.

COX György : Görög regék. Fordította Komáromy Lajos.

CSERNÁTONI Gyula : Petőfi tanulmányok. (Petőfi-Könytár : XXV.)

DAUDET Alfonz : Egy hajó története. Fordította Tóth Béla.

DEFOE Dániel : Robinson Crusoe élete és viszontagságai. Átdolgozta Gaal Mózes.

— : Robinson Crusoe élete és kalandjai. Átdolgozta Radó Antal.

DELI : Bácsy Jakab. Regényes történet a XVII. századbeli hajduvilágból.

DÉRI Gyula : Petőfi Zoltán. (Petőfi-Könyvtár : XV.)

DICKENS Károly : Copperfield Dávid élete és viszontagságai, amiképen ő maga följegyezte. Átdolgozta Mikes Lajos.

DIÓSZEGI Sámuel : Orvosi füvészkönyv, mint a' Magyar Füvészkönyv' praktika része. A' füvészek és nemfüvészek számokra készült és közhasznavehetővé tétetett. (Megjelent Debreczenben, 1813.)

DIÓSZEGI Sámuel — FAZEKAS Mihály : Magyar Füvészkönyv. Melly a' két magyar hazábann találtatható növényeknek megesmerésére vezet, a' Linné alkotmánya szerént. Első rész. Egy himesek — Sok himesek. Készült és nyomtatódott Debreczenbenn. (1807.)

DONÁSZY Ferencz : Őserdőkön, tengereken.

EBERS György : Uarda. Történeti regény. I—II. Átdolgozta Gaal Mózes.

EGRESSY Ákos : Petőfi Sándor életéből. (Petőfi-Könyvtár : XII.)

ENDRŐDI Béla : Petőfi és Arany levelezése. (Petőfi-Könytár : IX.)

ENDRŐDI Sándor : Anakreoni dalok. 1902—1909.

— : Költeményei. 1867—1901.

— : Petőfi napjai a magyar irodalomban. 1842—1849. Egykorú nyomtatványok másaival. (Petőfi-Könyvtár : XXIX—XXX.)

ENDRŐDI Sándor és BAROS Gyula : Petőfi a magyar költők lantján. Versek Petőfiről. (Petőfi-Könyvtár : XX.)

EÖTVÖS KÁROLY : Aki örökké bujdosott és egyéb elbeszélések.

— : Magyar alakok.

— : A két ördög vára és egyéb elbeszélések.

— : A nazarénusok.

— : Deák Ferencz és családja. I—II.

— : Tünemények.

— : A nagy év.

— : Szilágyi és Káldy.

— : A Jókay-nemzetség.

— : Nagyokról és kicsinyekről.

ETHNOGRAPHIA 1911. évf. Szerkeszti dr. Sebestyén Gyula.

FALKENHORST és MAY : A rabszolgakaraván.

FARKAS Emőd : Petőfi élete. Regényes korrajz. (Petőfi-Könyvtár : XI.)

FERENCZI Zoltán dr. : Petőfi eltűnésének irodalma. (Petőfi-Könyvtár : XXIV.)

— : Szabadság, szerelem. (Petőfi-Könyvtár : VI.)

FÖLDES Géza: A bűrok magyar vitéze.

GAAL József: Összes művei. I—II. Bevezetésül Gaal József élete és munkái. Irta dr. Badics Ferencz.

GAAL Mózes: Hunyadiak.

—: Két diák levelezése.

—: Kujak Andris keleti utazása.

—: Kenyér és becsület.

—: Virág Palkó.

—: Pompéji pusztulása. Bulwer regénye.

GARAY János: Összes munkái. I—V. Sajtó alá rendezte, jegyzetekkel ellátta Ferenczy József.

GARÁDY Viktor: Amit a tenger mesél.

GAUSS Viktor: A néger királyok kincse.

—: A bűrok földjén.

GÁRDONYI Géza: Nagyapó 100 tréfája.

GÉNIN: Egy valódi hős.

GRIMM testvérek összegyüjtött meséi. Fordította Benedek Elek.

GYÖRÖK Leó Gy.: Lázadó hajósnép viszontagságai a Csendes Tengeren.

GYULAI Pál: Petőfi Sándor és lyrai költészetünk. (Petőfi-Könyvtár: V.)

HATSZÁZ magyar nemzeti dal.

HEVESI Lajos: Jelky András bajai fiu rendkivüli kalandjai ötödfél világrészben.

ILLUSTRATION, L'. 1911. évf. Szerkeszti Baschet R.

ILLUSTRIERTE Zeitung, Leipziger. 1911. évf.

JAKAB Ödön: Róza. Költemények.

—: Őszi virágok.

JOKAI Mór: Kis dekameron. Válogatott beszélyek.

KABOS Ede: A szurtos királyfi.

KACZIÁNY Géza: Petőfiről és mestereiről. Irodalmi tanulmányok. (Petőfi-Könyvtár: XVIII.)

KÉRY Gyula: Friss nyomon. (Petőfi-Könyvtár: I.)

—: A Petőfi-ház története és katalógusa. (Petőfi-Könyvtár: XXVI.)

KINCS István: Magyar ég alatt. Rajzok és elbeszélések.

KINGSLEY Károly: A hősök. Görög tündérmesék gyermekek számára. Fordította Pulszky Károly.

KIPLING Rudyard: A dsungel könyve. Fordította Mikes Lajos.

KISFALUDY Károly: Minden munkái. I—VI. Sajtó alá rendezte Bánóczi József.

KISFALUDY Sándor: Minden munkái. I—VIII. Kiadja Angyal Dávid.

KISFALUDY-TÁRSASÁG: Évlapjai. Uj folyam: 45. kötet. (1910—1911.)

KISS József: Összes költeményei.

KOMJÁTHY Jenő: A homályból.

KOZMA Andor: Magyar Symphoniák.

—: Szatirák.

—: Versek.

KÖLTŐK lugasa. Az ujabbkori magyar költészet termékeinek képekkel diszített gyüjteménye.

KÖZÉPISKOLAI MATHEMATIKAI LAPOK. XIX. évf. Szerkesztik Rátz László és Antal Márk.

KRUDY Gyula: Ifjuság. Rajzok és elbeszélések.

—: A negyvenes évekből. (Petőfi-Könyvtár: XVI.)

LAMB Károly és Mária: Shakespeare-mesék. Fordította Mikes József.

LAMPERTH Géza: A nagy dárdás meg a kis dárdás.

LAURIE A.: A délafrikai aranykeresők. Fordította Hegedüs Pál.

LENKEI Henrik: Petőfi és a természet. (Petőfi-Könyvtár: XXI.)

LENKEI Henrik, KONT Ignácz, BARÓTI Lajos, KŐRÖSI Albin, VIKÁR Béla és VERA: Petőfi a világirodalomban.

LÉVAI József: Összes költeményei. I—II.

—: Ujabb költeményei.

LŐRINCZY György: Az igmándi bég.

LUKÁCS György: A modern dráma fejlődésének története. I—II.

MAGYAR NYELV: 1911. évf. Szerkesztik Szily Kálmán és Gombocz Zoltán.

MANZONI Alessandro: A jegyesek. I—II.

MAY Károly: A medvevadász. Fordította Vágó Ferencz.

MÁRKI Sándor dr.: II. Rákóczi Ferencz.

MELTZL Hugó: Petőfi tanulmányai. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Barabás Ábel. (Petőfi-Könyvtár: X.)

MIKSZÁTH Kálmán: A kis prímás.

—: A két koldusdiák.

—: Nemzetes uraimék. (Mácsik a nagy erejü.)

—: A tekintetes vármegye.

MINDSZENTY Gedeon: Legujabb költeményei.

MOLNÁR Ferencz: A Pál-utczai fiúk.

MOUTON Jenő (Merinos): Cougourdan Márius. A „Boldogasszony" hajó kapitányának utazásai és kalandjai. Fordította Sárossy Béla.

MÜNCHHAUSEN az igazmondó báró csodálatos kalandjai. Elmeséli Gaal Mózes.

PALÁGYI Lajos: Uj magyar szavalókönyv.

PALÁGYI Menyhért: Petőfi. (Petőfi-Könyvtár: XIII.)

PÁPAI PARIZ Ferencz: Pax corporis, az emberi test belső nyavalyáinak okairól, fészkeiről, azoknak orvoslások módjáról való tracta. (Megjelent Kolozsvárott, 1695.)

PETŐFI István: Versei. Összegyűjtötte és bevezetéssel ellátta Bajza József dr. (Petőfi-Könyvtár: XVII.)

PETŐFI Sándor: Összes művei. I—VI. Életrajzi bevezetéssel ellátta Jókai Mór. Rendezte Havas Adolf.

PETŐFI levelei. Összegyüjtötte s bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. Badics Ferencz. (Petőfi-Könyvtár: XXIII.)

PETŐFINÉ Szendrey Julia: Eredeti elbeszélései. Összegyüjtötte és jegyzetekkel kisérte Bihari Mór. (Petőfi-Könyvtár: VIII.)

—: Költeményei és naplói. Összegyűjtötte és bevezetéssel ellátta Bihari Mór. (Petőfi-Könyvtár: VII.)

PETTŐ Gergely: Magyar Krónika. (Megjelent Kassán, 1738.)

PRÓNAI Antal: Új szavalókönyv.

RADO Antal: Költők albuma.

—: Tuskó Matyi kalandjai szárazon és vizen. Collodi „Pinocchio"-ja után a magyar ifjuság számára.

— : Ujabb nemzeti dalkönyvecske.

— : Ezeregyéjszaka regéi.

RÁKOSI Jenő: A kis Kelemen története.

RUSKIN John: Szezámok és liliomok. Forditotta Farkas Klára.

SAS Ede: A fölkelő nap hősei. Kalandok a japán-orosz háborúban.

SÁROSY Gyula: Összes művei. I—III. Kiadja Abafi Lajos.

SCOTT Elliot: A primitiv ember hajdan és most. Fordította Schöpflin Aladár.

SEBŐK Imre dr.: Öt világrészen keresztül.

SIENKIEVICZ Henrik: Kisebb elbeszélések. I—II.

— : Quo Vadis? Regény Nero császár korából. I—II.

— : Keresztes lovagok. Történeti regény a XV. századból. I—II.

SIK Sándor: Mindszenty Gedeon élete és költészete.

— : Szembe a nappal!

SOLYMOSSY Sándor: Utirajzok. Képek Boszniából, Horvátországból és Dalmácziából.

SOMOGYI Gyula: Petőfi Sándor költészete. Tanulmány. (Petőfi-Könyvtár: XIV.)

SWIFT Jonathan: Gulliver utazásai ismeretlen országokban. Fordította Vajdafy Ernő.

SZABOLCSKA Mihály: Szabad órák.

— : A magam ösvényén.

— : Költemények.

— : Ujabb versek.

— : Hangulatok. Költemények.

— : Csendes dalok.

SZAVALÓKÖNYV a magyar ifjúság számára.

SZIKLAY János: A testvérek.

TARCZAI György: Németvilág Budán. Rajzok és elbeszélések.

— : Szent Margit legendás könyve.

TÁBORI Róbert: Magyar vitézek Párisban.

TÁBORI Róbert—GAUSS Viktor: Künn a nagy világban. Kalandos elbeszélések.

TOMPA Mihály: Összes költeményei. I—IV. Sajtó alá rendezte Lévay József.

TÓTH Rezső: Budapesti séták.

TWAIN Mark: Tamás úrfi csínyjei és kalandjai.

— : Koldus és királyfi. Fordította Gaal Béla.

UJ IDŐK: 1911. évf. Szerkeszti Herczeg Ferencz.

VAJDA János: Költeményei.

VAJDA Gyula dr.: Ünnepi versek. Szavalókönyv.

VASÁRNAPI UJSÁG: 1911. évf. Szerkeszti Hoitsy Pál.

VÁRADI Antal: Régi magyar színészvilág.

— : Az elzárt mennyország. Rajzok a színészéletből Petőfi korában. (Petőfi-Könyvtár: XIX.)

— : Regényes rajzok Petőfi életéből. (Petőfi-Könyvtár: III.)

VERNE Gyula: A föld felfedezése. I—IV. Fordította dr. Brózik Károly.

VETSEI P. István Magyar geográphiája. Az az ez egész világ' négy részeinek, stb. rövid leirása. (Megjelent Nagykárolyban, 1757.)

VÖRÖSMARTY: Összes munkái. I—VIII. Rendezte és jegyzetekkel kisérte Gyulai Pál.

WALLASZKY Pál: Conspectus reipublicae Litterariae in Hungaria ab initiis ad nostra usque tempora delineatus. Posonii et Lipsiae, 1785.

C) TERMÉSZETRAJZI SZERTÁR.

A leltár állása 1911. decz. 31-én 2154 drb. 8512 K 03 f értékben.

D) FIZIKAI SZERTÁR.

A leltár állása 1910 decz. 31-én	1027 drb	22,996 K 20 f értékben.
Az 1911. évi gyarapodás	15 drb	859 K 30 f értékben.
A leltár állása 1911 decz. 31-én	1038 drb	23,855 K 50 f értékben.

Az 1911. évi gyarapodás részletezése:

Vetítő-készülék elektromos lámpával, kiegészítések az Edelmann-féle galvanométerhez. Aluminium elektrometer kondenzátor lemezekkel, voltampèremeter-kondenzátorok (3 db.), tartó 2 Nikol-prizmához, Herz-féle készülék, Lodge-féle elektrorezonátor, háromlábú tartó-állvány.

E) VEGYTANI SZERTÁR.

A vegytani leltár állása az 1911. év végén változatlanul 584 drb. ... ... 5588 K 71 f. értékben.

Ez évben csak elhasználásra szánt tárgyak és anyagok szereztettek be 34·22 korona értékben, ugyszintén a vegytani oktatás javára esik egy értékesebb könyvbeszerzés, nevezetesen: O. Dammer „Chemische Technologie der Neuzeit" czimü 3 kötetes münek beszerzése 111 korona értékben, amely mü azonban a tanári könyvtár leltárába soroztatott be.

F) ÁSVÁNY-, FÖLDTANI SZERTÁR.

A leltár állása 1911. év végén változatlanul 638 drb. ... ... 1036 K 20 f értékben.

Az 1911—1912. tanév folyamán ajándékoztak: Szántó Imre I. A oszt. tan. 1 db. grossulárt, Horváth Antal I. C oszt. tan. 1 db. csiszolt vörös gránitot, Bratmann Ferencz V. o. t. 1 db.

verespataki aranyérczet, Rézbányai László V. o. t. 1 db. csillámpalát, 1 db. kristályos kvarcot és 1 db. fekete szfaleritot, Bárdi Sándor VI. o. t. 1 db. oktaéder, 1 db. rhombtizenkettős és 1 db. deltoidhuszonnégyes kristálymintát és 1 db. szerpentinazbesztet és 1 db. nagybányai pirargiritet, Vágó Arthur VI. o. t. 2 db. beregmegyei kaolint és 3 db. csehországi fazekas agyagot, Nemes Jenő VIII. o. t. 1 db. cseppkövet és 1 db. braziliai csiszolt jáspist.

Az 1911. évben *vétel utján* beszerzés nem történt.

G) FÖLDRAJZI SZERTÁR.

A leltár állása 1910 decz. 31-én	456 drb.	2915 K 10 f értékben.
Az 1911. évi gyarapodás	47 drb.	128 K 80 f értékben.
A leltár állása 1911 decz. 31-én	503 drb.	3043 K 90 f értékben.

Az 1911. évi gyarapodás részletezése:

A föld térpéke Mercator projekcióban. Magyarország 1683-ban. Magyarország 1038-ban. (Kogutovicz) Diapozitivok Délafrikáról. (Marx és Mérei.)

H) SZABADKEZI RAJZSZERTÁR.

A leltár állása 1910 decz. 31-én	1509 drb	5211 K 46 f értékben.
Az 1911. évi beszerzés	82 drb	514 K 27 f értékben.
A leltár állása 1911 decz. 31-én	1591 drb	5725 K 73 f értékben.

Az 1911. évi beszerzés részletezése:

A) Könyvek és folyóiratok: Magyar Iparművészet 1910. és 1911. évfolyama, 2 drb.

B) Modellek és tárgyak: Kutyaszobor gipszből 1 drb., 2 drb. dézsa, 2 drb. mosóbádog, 5 drb. fatál, 2 drb. gömbölyű fatányér, 1 drb. mache tálcza, 1 drb. fényezett bádogtálcza, 3 drb. fujtató, 2 drb. nikkelezett czukorszóró, 2 drb. üveg czukorszóró, 1 drb. fadoboz, 2 drb. pitli fából, 2 drb. zománczozott tál, 3 drb. szelencze fából, 2 drb. fakanál, 1 drb. zománczozott bádogbögre, 1 drb. nikkelezett tálcza, 2 drb. virágváza, 3 drb. thea-csésze aljjal, 1 drb. aranynyélű kávéscsésze, 3 drb. csemege-tányér, 3 drb. likőrös pohár, 3 drb. tokaji pohár, 1 drb. likőrös üveg, 9 drb. csemegekés, villa,

kanál, 6 drb. drapéria, 1 drb. theáskanna britanika-fémből, 1 drb. theáskanna fémezett cserépből, 1 drb. tojástartó, 3 drb. kávéskanál, 1 drb. Nagy Sándor gipszfej, 1 drb. Szép Heléna gipszfej, 1 drb. Brutus gipszfej, 1 drb. Julius Caesar gipszfej, 1 drb. gipszfej csuklóval, 1 drb. Antonius gipszfej. 1 drb. görög öntőkanna gipszből, 1 drb. görög hidria gipszből, 1 drb. mintabáb, 1 drb. festő-állvány.

I) MÉRTANI SZERTÁR.

A leltár állása az 1910. év végén 217 drb. 2805 K 44 f értékben.
Az 1911. évi beszerzés 2 drb. 63 K 20 f értékben.
A leltár állása az 1911. év végén 219 drb. 2868 K 64 f értékben

K) TORNA SZERTÁR.

A leltár állása 1910 decz. 31-én 727 drb. 5370 K 98 f értékben.
Az 1911. évi beszerzés 2 drb. 55 K — f értékben.
A leltár állása 1911. decz. 31-én 728 drb, 5425 K 98 f értékben.

Az 1911. évi gyarapodás részletezése:

1. Kis-korlát a kézállás gyakorlására 10 K — f értékben.
1. Gyűrűhinta gépszíjhevederrel 45 K — f értékben.

L) BUTOROK.

A leltár állása 1910. decz. 31-én 2362 drb. 68.760 K 18 f értékben.
Az 1911. évi gyarapodás 1 drb. 90 K — f értékben.
A leltár állása 1911. decz. 31-én 2363 drb. 68·850 K 18 f értékben.

Az 1911. évi gyarapodás részletezése:

Egy dombornyomású pecsétnyomó.

M) ZENEI SZERTÁR.

A leltár állása 1911. decz. 31-én 22 drb. 549 K 60 f értékben.

N) TÖRTÉNELMI SZERTÁR.

A leltár állása 1911. decz. 31-én 61 drb, 495 K 12 f értékben.

XI.

Tanulmányi kirándulások.

Az elmult tanév folyamán is legjobb igyekezettel törekedtünk arra, hogy a szemléltető oktatás szempontjából oly fontos tanulmányi kirándulásokat — legalább azokban a szűk keretekben, melyeket tanítványaink többségének szerény anyagi viszonyai elénk szabtak — beillesszük és érvényre juttassuk tanító munkánkban.

Erre vonatkozó törekvéseinkről a részletes beszámolás alább következik:

1. Az „Uránia" tudományos szinházba

három izben vezettük el iskolánk egész ifjuságát.

2. A történelmi és földrajzi oktatás keretében.

A III.A osztálynak 58 növendéke *dr. Gerecze Péter*, *dr. Makoldy Sándor* és *Theisz Jenő* tanárok vezetése mellett május 15-én megtekintette az ujabban föltárt Báthory-barlangot, ahol dr. Gerecze Péter a pálosszerzetesek irodalmi munkásságáról és a barlangok jelentőségéről tartott előadást.

A IV.A osztály *Juvancz Iréneusz* és *Liber Béla* tanárok vezetésével kirándult a Dömös mellett fekvő Dobogókőre. Mivel ez a hely az egész környék legmagasabb pontja, bőséges alkalom nyilt a felszinrajzra vonatkozó földrajzi ismeretek szemléltetésére.

3. A természetrajzi tanitás keretében

dr. Perényi József szaktanár junius 8-án az V. osztály tanulóival kirándult az állami gyümölcskertészeti intézet budai telepére.

4. A vegytani és ásványtani tanitás keretében

dr. Krécsy Béla szaktanár június 25-ikén a VI. osztály tanulóival megszemlélte a magyar földtani intézet gyüjteményeit; június 26-án pedig ugyanezen osztállyal ásványtani-földtani kirándulást tett a budai hegyek közé.

5. A szabadkézi rajz tanításának keretében

Dörre Tivadar szaktanár az irásbeli vizsgálatok ideje alatt két kirándulást vezetett.

A május 13-iki első kiránduláson a VI. osztály tanulói vettek részt. A növendékek délelőtt a budai Szent Anna kápolnát és környékét rajzolták; délután pedig a Makkos Mária-kolostor romjait próbálták vázlatkönyveikben megrögzíteni. E kirándulás alkalmával Edvi Illés Jenő próbaéves rajztanár-jelölt úr is segitségére volt a szaktanárnak.

A május 15-iki délelőtti kiránduláson az V. osztály tanulói vettek részt, kiket a szaktanár Akvikumba vezetett, hol az ásatások és a muzeum megtekintése után minden tanuló az osztály tananyagának megfelelő római kőemlékeket rajzolt. E félnapi kirándulás alkalmával a tanulók először próbálkoztak a szabadban való rajzolással.

XII.

Az ifjúsági önképzőkör.

Főreáliskolánk ifjúságának „*Arany János önképzőköre*“ a most lefolyt 1911—1912. iskolai évben pályafutásának tizenötödik esztendejét töltötte be.

Nem tagadjuk, hogy örömmel tekintünk vissza tizenötéves multunkra. De még nagyobb megelégedéssel jegyezzük fel, hogy iskolánk tanulói ez évben is teljesítették a működésük sikeréhez fűzött reményeket.

1911. szeptember 21-én tartottuk meg az alakuló gyülést. A kör vezető tanára, Pintér Jenő buzditó beszédet mondott; az ifjúság pedig megválasztotta a tisztviselőket. Elnök lett: Raj István VIII. o. tan.; titkár: Döme Róbert VII. o. tan.; főjegyző: Nemes Jenő VIII. o. tan.; pénztáros: Szirmai József VII. o. tan.; ellenőr: Rényi Ferencz VIII. o. tan. Választmányi tagok a VIII. osztályból: Fábián Géza, Pogány Imre, Sugár Andor, Szász Béla; a VII. osztályból: Gránáth Aladár, Szécsi Gábor, Vas Ernő, Vértes Dezső.

Az idei iskolai évben a körnek 49 rendes, 71 rendkivüli, összesen 120 tagja volt. A rendkivüli tagok — a főreáliskola V. és VI. osztályú tanulói — szavalatokkal; a rendes tagok — a VII. és VIII. osztályú tanulók — a szavalatokon kivül szabad előadásokkal, munkák benyujtásával s előre kidolgozott vagy rögtönzött birálatok elmondásával vették ki részüket az önképzés munkájából.

Összesen tizenkét összejövetelt tartottunk. Meghallgattunk és elfogadottnak nyilvánítottunk 43 szavalatot és szabad előadást. Az iskolai év folyamán elfogadott és az önképzőköri irattárba elhelyezett munkák száma 80 volt; ezek közül szépirodalmi mű 32, tudományos értekezés 48.

A zártkörű üléseken kivül tartottunk ünnepi össz:jöve-

teleket is. Hazafias ünnepéllyel ültük meg az aradi tizenhárom vértanú halála évfordulójának napját s díszgyüléssel ünnepeltük az 1848-as márcziusi nagy napok emlékét. A műsor:

Október 6-án:

1. Kölcsey Himnusza. Előadja az ifjúsági énekkar és zenekar.

2. Jókai Mór: Az ara i vértanuk. Szavalja: Vas Ernő VII. o. tan.

3. Ünnepi beszéd. Tartja: Raj István VIII. o. tan.

4. Lévay József: Aradi nap. Szavalja: Mandelbaum Hugó VII. o. tan.

5. Bihari-Bloch: Requiem. Előadja az ifjúsági zenekar.

6. Tóth Kálmán: Az aradi gyásznap. Kik voltak a honvédek? Szavalja: Bricht Sándor VIII. o. tan.

7. Vörösmarty Szózata. Előadja az ifjúsági énekkar és zenekar.

Márczius 15-én:

1. Kölcsey Himnusza. Előadja az ifjúsági énekkar és zenekar.

2. Liszt: II. Rapszódia. Zongorán előadja Kösztler Zoltán VII. o. tan.

3. Váradi Antal: Petőfi visszatér. Szavalja Bedecs János VII. o. tan.

4. Ünnepi beszéd. Tartja Döme Róbert VII. o. tan.

5. Petőfi Sándor: Talpra magyar. Énekli az ifjusági énekkar.

6. Szavalatok. Előadja: Nemes Jenő VIII. o. tan.

7. Huber-Császár: Kunok. Hegedűn előadják Gottfried Géza VIII. és Gosztonyi Béla VII. o. tan., zongorán kiséri Hegedüs Károly VII. o. tan.

8. Kozma Andor: A karthagói harangok. Szavalja Bricht Károly VIII. o. tan.

9. Vörösmarty Szózata. Előadja az ifjúsági énekkar és zenekar.

1912 február 10-én jósikerű szinházi délutánt tartott az önképzőkör ifjúsága. Szinre került Goethe Faustjának és Shakespeare Szentivánéji Álmának egy-egy részlete. Az előbbiben szerepeltek: Mandelbaum Hugó (Frosch), Nemes Jenő (Brander), Sugár Andor (Altmayer), Justus László (Siebel), Vértes Dezső (Mefisztó), Bedecs János (Faust); az utóbbiban: Vértes Dezső (Vackor-Prológ), Bognár Ernő (Zuboly-Pyramus),

Nemes Jenő (Dudás-Thisbe), Sugár Andor (Orrondi-Fal), Justus László (Ősztövér-Hold), Mandelbaum Hugó (Gyalu-Oroszlán), Pogány Imre (Theseus), Bedecs János (Demetrius), Erkulenz Ernő (Lysander), Rozsnyai Ottó (Philostratus). Mind a két játékot Nemes Jenő VIII. o. tan. rendezte s a szereplőkön kivül felolvasással és zeneszámokkal közreműködtek: Raj István és Gottfried Géza VIII., s Deutsch Frigyes és Gosztonyi Béla VII. o. tanulók.

A munkakedv fokozására az iskola év elején pályatételeket tűztünk ki, amelyekre 1912 május 1-ig 72 pályamunka érkezett be.

1. Lírai költemény. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett hat pályamű. A jutalom nyertese: Fábián Géza VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Raj István VIII. o. tan.

Bírálta: Roboz Andor.

2. Elbeszélő költemény. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett három pályamű. A jutalom nyertese: Fábián Géza VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Nemes Jenő VIII. o. tan.

Bírálta: Isoz de Châteaux D'Oex Emilien.

3. Műfordítás. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett három pályamű. A jutalom nyertese: Gosztonyi Béla VII. o. tan. Dicséretben részesült: Vértes Dezső VII. o. tan.

Bírálta: Kemény Ferencz.

4. Társadalmi novella. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett tizennégy pályamű. Egy-egy arany jutalmat nyertek: Vértes Dezső VII. o. tan. és Nemes Jenő VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Szécsi Gábor VII. o. tan.

Bírálta: Roboz Andor.

5. Történelmi novella. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett négy pályamű. A jutalom nyertese: Nemes Jenő VIII. o. tan. Ugyanő egy másik pályaműért dicséretben részesült.

Bírálta: Oberle Károly.

6. Irodalomtörténeti tanulmány. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett hét pályamű. A jutalom nyertese: Szécsi Gábor VII. o. tan. Dicséretben részesültek: Döme Róbert VII. o. t. és Bodnár Jenő VIII. o. tan.

Bírálta: Pintér Jenő.

7. Idei tudományos olvasmányaim. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett egy pályamű. A jutalom nyertese: Szász Béla VIII. o. tan.

Bírálta: Juvancz Ireneusz.

8. Egyik turista utam. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett három pályamű. A jutalom nyertese: Hegedűs Károly VII. o. tan. Dicséretben részesült: Döme Róbert VII. o. tan.

Bírálta: Oberle Károly.

9. Elmélkedés az emberiség jövőjéről. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett két pályamű. A jutalom nyertese: Szász Béla VIII. o. tan.

Bírálta: Pintér Jenő.

10. Valamelyik műtárlat ismertetése. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett négy pályamű. A jutalom nyertese: Raj István VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Ertl Gusztáv VIII. o. tan.

Bírálta: Verő Leó.

11. Szinházi tapasztalataim. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett 3 pályamű. A jutalom nyertese: Nemes Jenő VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Gosztonyi Béla VII. o. tan.

Bírálta: Pintér Jenő.

12. Algebrai feladat. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett négy pályamű. A jutalom nyertese: Neményi Pál VIII. o. tan. Dicséretben részesültek: Gatman Ervin VIII., Fried Vilmos VII. és Rácz Ferencz VIII. o. tan.

Bírálták: Juvancz Ireneusz és Oberle Károly.

13. Geometriai feladat. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett nyolcz pályamű. Egy-egy arany jutalmat nyertek: Neményi Pál VIII. o. tan. és Rácz Ferencz VII. o. tan. Dicséretben részesültek: Gatman Ervin VIII. Minkusz Imre, Döme Róbert, Szécsi Gábor és Holländer Jakab VII. o. tan.

Bírálták: Juvancz Ireneusz és Oberle Károly.

14. Fizikai értekezés. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett egy pályamű. Dicséretet érdemelt. Szerzője: Rácz Ferencz VII. o. tan.

Bírálták: Balog Mór és Oberle Károly.

15. Szines illusztrácziő Fazekas Mihály Ludas Matyijához. Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett három pályamű. Egy-egy arany jutalmat nyertek: Bedecs János VII. o. tan. és Ertl Gusztáv VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Vértes Dezső VII. o. tan.

Bírálta: Dörre Tivadar.

16. A budai hegyek valamelyik tája. Festmény természet után. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett hat pályamű. Egy-egy arany jutalmat nyertek: Ertl Gusztáv VIII. o. tan. és Bedecs János VII. o. tan. Dicséretben részesült: Vértes Dezső VII. o. tan.

Bírálta: Dörre Tivadar.

17. Fénykép-pályázat. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Beérkezett 60 fénykép. Egy-egy arany jutalmat nyertek: Pap Jenő VII. o. tan. és Rácz Ferencz VIII. o. tan. Dicséretben részesültek: Szirmai József VII. o. tan. és Róna István VII. o. tan.

Bírálta: Dörre Tivadar.

18. Víg szavalat. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

A jutalmat Mandelbaum Hugó VII. o. tan. nyerte meg. Dicséretben részesült: Nemes Jenő VIII. o. tan.

19. Komoly szavalat. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

A jutalmat Bedecs János VII. o. tan. nyerte meg. Dicsé-

retben részesültek: Jusztusz László VII. o. tan. és Vértes Dezső VII. o. tan.

20. Szabad előadás. — Jutalma az önképzőkör pénztárából egy darab tizkoronás arany.

Egy-egy arany jutalmat nyertek: Szász Béla VIII. o. tan. és Ertl Gusztáv VIII. o. tan. Dicséretben részesült: Vas Ernő VII. o. tan.

Június hó 7-én tartottuk évzáró összejövetelünket. A vezetőtanár beszámolt az évi munkáról, felolvasta a pályaművek bírálatát, felbontotta a jeligés levélkéket s kihirdette a jutalmazott és megdicsért tanulók neveit.

Dr. Pintér Jenő
az önképzőkör vezetője.

XIII.

Ifjusági Segélyzőkör.

A Kör vezetésével ez évben is Juvancz Iréneusz r. tanárt bízta meg a tanári testület. Az egyes osztályokban a következő tanulók végezték a gyüjtést: az I.A o.-ban: Gosztonyi B. VII. o. t.; az I.B o.-ban: Vértes D. VII. o. t.; az I.C o.-ban: Róna I. VII. o. t.; a II.A o.-ban: Döme R. VII. o. t.; a II.B o.-ban: Hegedüs K. VII. o. t.; a III.A o.-ban: Vas E. VII. o. t.; a III.B o.-ban: Váradi I. III.B o. t.; a IV.A o.-ban Szilárd L. IV.A o. t.; a IV.B. o.-ban: Millner L. IV.B o. t.; az V. o.-ban: Lillin K. V. o. t.; a VI. o.-ban: Lukács I. VI. o. t.; a VII. o.-ban: Fried V. VII. o. t. és a VIII. o.-ban: Gottfried G. VIII. o. t.

A rendes tagok, kik legalább 1 K-val járultak a Kör céljaihoz:

Az I.A osztályban: Bodor I., Braun I., Szerdahelyi B., Ormos Gy., Widder I., Bokor Gy. 1—1 K. Apróbb adományokkal összesen: 8 K 70 f.

Az I.B osztályban: Faragó Zs. 5 K; Csillag J., Hell I. 4—4 K; Káplán R. 3 K; Bauer R., Bodánszky R., Czinder A., Erdős E., Kiaschek K., Kovács I., Oser N., Pártos I., Reiner L., Vince S., Vértes B. 2—2 K; Ábrahám A., Aschenfeld J., Bauer E., Bondy J., Breuer H., Engel L., Fried P., Gáspár A., Guttmann I., Hirschler S., László I., Maros P., Mezei B., Péntek Gy., Podach A., Segyó R., Sólyom L., Vajda J. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 65 K 10 f.

Az I.C osztályban: Benedikt L. 10 K; Gábris F. 3 K; Guttmann I., Hoffelner K., Kalmár L., Klein J., Koncsek T., Pipics L., Pollacsek I., Vas I., Várkonyi L., Heinicke K.

2—2 K; Bolgár L., Bratmann R., Domonkos F., Fekete L., Hoffer V., Matáncsi I., Raber A., Székely J., Tuboly F., Weisz L., Weinberger L., Wonke J., Gárdos G., Hermán Gy. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 54 K 40 f.

A II.A osztályban: Hirschler I., Ungár L., Verő L. 4—4 K; Döme L. 3 K; Arany J., Balla J., Blau I., Bolgár J., Ernst Gy., Fekete Gy., Fischer L., Fried O., Goldner M., Mandl Gy., Kádár L., Reiner H., Török Gy., Vajda D., Wahl Z. 2—2 K; Alexander J., Ballak T., Fenyő Gy., Hofer F., Jagasits P., Kasztner J., Mandl B., Michel J., Molnár J., Reisz T., Schwarz Á., Vadász Gy. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 63 K 40 f.

A II.B osztályban: König E. 10 K; Elek F., Fenyves L., Jusztus Z., Rosenberg E., Szilárd B. 4—4 K; Berecki I., Csapkay K., Färber L., Gábor L., Goldberger I., Mende J., Mickenbrun L., Paftsek K., Petrusek I., Robitsek R., Sebők T., Strasser G., Schwarz J., Wollner J. 2—2 K; Baumann B., Bartók T., Bohacsek P., Deutsch L., Egri J., Hirschler P., Herzog P., Halász I., Hlancsó J., Jäger J., Klein J., König S., Kővári I., Kretsch D., Leipnik F., Löwi M., Mika J., Nagy F., Paul E., Ring J., Rosenmann K., Sipos J., Szonda L., Wittenberg Z., Zuckermann P. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 84 K 50 f.

A III.A osztályban: Grósz E. 7 K; Hohenberg L. 3 K; Róth F., Szalai L. 2—2 K; Bertity I., Dudás J., Duneitz D., Faltin I., Filiczky E., Gallia A., Halász Gy., Hirschler Á., Horvát A., Krausz R., Lefkovits I., Lichtenstern I., Molnár D., Nemes F., Pollák L., Ujlaki Gy., Wexner L. 1—1 K. Apróbb adományokkal összesen: 33 K 67 f.

A III.B osztályban: Braun P. 5 K; Grosszmann R. 4 K; Rozeth Gy. 2 K; Feuerstein S., Fekete S., Kalmár Z., Kováts B., Mauksch Gy., Metzner T., Steiner L. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 19 K 56 f.

A IV.A osztályban: Förstner L. 10 K; Kende I. 7 K; Szilárd L. 5 K; Darvas T. 4 K; Bálint L., Fenyves T., Horovicz J. 3—3 K; Breuer L., Gleichmann S., Kovács I., Timár A., Trebitsch L., Neubauer E. 2—2 K; Hunwald S., Kápolnai J., Lányi A., Nagel O., Nobel I., Plätz R., Rajna G., Smolka J., Spieler L., Schönfeld T., Wózner E. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 70 K. 70 f.

A IV.B osztályban: Goldberger O. 3 K; Wolf Zs. 2 K; Gubisch B., Millner L., Zaláni B. 1—1 K. Apróbb adományokkal összesen: 8 K 48 f.

Az V. osztályban: Markus Gy. 2 K; Brust D., Hirschler D., Horvát Z., Lillin K., Révész L. 1—1 K. Apróbb adományokkal összesen: 8 K 70 f.

A VI. osztályban: Hegedüs Ö. 2 K; Bárdi S., Dénes L., Déri J., Epstein P., Faltin L., Feitl V., Fried Á. Friedmann A., Groszmann F., Handler M., Harmati B., Harmati Gy., Hermann A., Hermann I., Hirsch L., Hirschler E., Hock K., Kasztner J., Lukács I., Medvegy E., Michnay G., Millner K., Molnár S., Raksányi B., Stein P., Szabó S., Teki R., Vágó A., Valosinszky A., Varsa L., Vogel L., Weisz F. 1—1 K. Apróbb adományokkal összesen: 35 K 24 f.

A VII. osztályban: Minkus I. 20 K; Róna I. 6 K; Deutsch F., Szirmai J. 5—5 K; Döme R., Justus L., Satzinger F. 3—3 K; Bedecs J., Gosztonyi B., Hegedüs K., Szemere I., Szécsi G., Vas E., Varga Gy. 2—2 K; Bognár E., Braun J., Fried V., Gellért P., Granath A., Holländer J., Kösztler Z., Mandelbaum H., Pap J., Vértes D., Neubauer M. 1—1 K. Apróbb felülfizetésekkel összesen: 75 K 45 f.

A VIII. osztályban: Engel M. 3 K; Deák G., Löwy L., Rényi F., Rosenbaum O. 2—2 K; Bodnár J., Ertl G., Fábián G., Gatman E., Gottfried G., Grúsz L., Nemes J., Raj I., Rác F., Szász B. 1—1 K. Összesen: 21 K.

Az osztálygyüjtések eredménye 548 K. 90 f.

Az 5000 K n. é. magy. kor. járadék jövedelme a letéti költségek levonása után és kamat: 207 K. 73 f.

A Kör jövedelmét növelte a Szilágyi István-féle 25 K-ás adomány tankönyvekre, Schwarz Sándor kályhagyáros úr 5 K-ás és Rockstroh Károly úr 4 K-ás adománya Fogadják adományaikért az ifjúság köszönetét.

Az Ifjusági Segélyzőkör összes jövedelme eszerint: 790 K 63 f.

Köszönetet mondunk e helyen is a Lampel R.-czégnek 93·91 K., a Singer és Wolfner-czégnek 42·75 K. értékű tankönyvajándékáért és Platschek Vilmos ruhakereskedő úrnak 2 K árengedményért.

Hogy mi módon gyakorolta a Kör a jótékonyságot, erről szolgáljanak felvilágositással a következő adatok:

24 tanulónak tandijsegély 227·60 K; 274 tankönyv beszerzése 433·34 K; 339 tankönyv bekötése és egyéb taneszközök beszerzése 188·66 K; ruhasegély 118·35 K; egy tanuló ápolási költsége 83·44 K; apróbb kiadások 20·04 K; 113 tanuló 689 könyvet kapott használatra. A kiadások összege: 1071·43 K.

Ez évben e szerint 280·80 K túlkiadás volt, aminek az az oka, hogy a tanári testület több izben élt a múlt évi maradvány fölött való rendelkezéssel, melyet annak idején fenntartott magának. Másrészt pedig az is, hogy a tanulók — úgy látszik — az anyagi viszonyok általános rosszabbodása következtében kevesebbel járultak a jövedelemhez és több ízben kértek segélyt.

A kör vagyona a tavalyi tőkével: 986·04 K készpénz és 5000 K n. é. magy. kir. járadék. Úgy a készpénz, mint az értékpapir takarékpénztárban van elhelyezve.

XIV.

Az ifjuság természettudományi gyakorlatai.

Hova-tovább mindinkább általánossá lesz az a nézet, melyet mi e helyütt is már régen hangoztatunk, hogy az ifjuság természettudományi műveltségének biztos alapvetésére nincs megfelelőbb hely, mint a laboratórium. Amit a tanuló maga figyelt meg, az megragad emlékezetében; a természeti törvényszerüség, melyet maga kísérleti úton igazolt, belátásra talál s a mathematikai formába öntött törvényt ezen az úton világosan megérti. Megérteni pedig annyi, mint tudni és emlékezetben tartani. Ez vezetett bennünket, amikor a magyar középiskolák közt talán elsőknek általánosítottuk az ifjuság természettudományi gyakorlatait, melyek úgy mint évek során át, ezidén is igazolták föltevéseinket. S mert az intézményt immár kipróbáltnak mondhatjuk, egészében változatlanul fönn is fogjuk tartani. Úgy mint eddig, a részvétel teljesen ingyenes, a tanulók még a fogyasztott anyagért sem fizetnek. Az iskolának kisebb anyagi terhénél sokkal nagyobb áldozatot igényel ez a berendezés a szaktanár részéről, de a tárgyát szerető és nevelve tanító, hivatásának élő tanár jutalmát találja az eredményben.

A részleteket illetőleg beszámolásunk rövid lehet.

1. A VEGYTANI GYAKORLATOKAT ez évben is, mint az előző években az V. és VI. osztály tanulói részére dr. *Krécsy* Béla szaktanár vezette. A tanulók a végzett gyakorlatokról pontos jegyzőkönyvet vezetnek, melybe a kísérleteket észleléseikkel leírják, megmagyarázzák s a használt készülékeket lerajzolják. E jegyzőkönyvek hű képet adnak a tanulók észlelési s gyakorlati ügyességének haladásáról s bizonyságot tesznek arról is, hogy a tanulók általában mily örömmel vesznek részt az efajta munkálatokban. A végzett gyakorlatok a

szükséges kézügyességek elsajátitásán kívül leginkább az előadásokon látott kísérletek végrehajtásával foglalkoztak. Mint a vegytani gyakorlatok végzésében legügyesebbet s aki ezekről a legjobb jegyzőkönyvet is készítette: Almási Dezső V. oszt. tanulót dr. Krécsy Béla szaktanár egy természettudományi szakmunka ajándékozásával tüntette ki.

2. FIZIKAI GYAKORLATOK ez idén is a már évek óta meghonosodott és már többször ismertetett módon folytak le. A vezetés, eljárás és munka-beosztás teljesen ugyanaz maradt, s csakis a gyakorlatok anyagát változtatjuk ott, ahol a szerzett tapasztalatok szerint czélszerűnek mutatkozott.

Az elért eredmény a nem erős tanuló-anyag mellett is megfelelt a várakozásnak. A gyakorlatokon részt vettek a VII. és VIII osztály összes tanulói.

A gyakorlatok vezetésében segédkeztek *Balog* Mór szaktanárnak: Eskulits Ferencz tanárjelölt, valamint Brunner Mihály honvédtiszt-tanárjelölt úr is.

XV.

A tanulók névjegyzéke

és a rövidítések ismertetése.

Az előmenetelben:

1 = jeles; **2** = jó; **3** = elégséges; **4** = elégtelen.

A magaviseletben:

1 = jó; **2** = szabályszerű; **3** = kevésbbé szabályszerű; **4** = rossz.

Továbbá:

fm. = föl van mentve; **ism.** = ismétlő; **tm.** = tandíjmentes; **ftm.** = féltandíjmentes; **mt.** = magántanuló; **ö.** = ösztöndíjas.

ELSŐ A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Bán Gábor tm.	2	2	3	2	1	2	2	2	2	1
	Benedek István	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Birkmayer Ágoston	3	4	3	3	4	3	4	2	2	2
	Biró István	3	3	3	3	3	2	2	3	1	2
5	Bodor Imre	2	1	1	3	2	2	3	2	2	1
	Bokor György	3	2	2	3	3	2	2	2	2	1
	Braun Imre	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Burda János	1	3	2	3	3	2	3	2	1	1
	Burda József	1	3	3	3	3	2	3	2	2	1
10	Dunkl István mt.	2	4	4	3	4	3	4	—	—	—
	Engel Soma ism.	3	3	3	3	2	2	3	3	fm	2
	Grünvald Sándor tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Herzfeld Sándor	3	2	2	3	3	2	3	3	1	2
	Hinterleitner Ottó ism.	2	3	2	3	3	3	3	3	2	1
15	Holländer Zoltán ism.	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2
	Kainz Ferencz	1	3	2	3	2	3	2	3	1	1
	Kertész (Kohn) Dezső	3	3	4	3	4	3	2	2	2	2
	Kohn Károly	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Korányi Győző	2	2	2	2	3	3	3	1	2	2
20	Krausz Andor	2	3	3	3	3	2	2	3	2	1
	Krausz Milán	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Lakos Endre	1	2	2	3	2	3	2	2	3	1
	Lőwy Ferencz	1	3	2	3	3	2	2	2	3	2
	Lukács Lajos ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Markstein Mihály	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2
	Marosi Endre	3	3	3	3	4	3	4	2	3	2
	Matusiák Rezső	3	3	3	3	4	3	3	2	3	1
	Németh László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ormós Gyula	3	2	2	3	3	3	3	2	2	1
30	Popovits Jenő	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1
	Primus Rezső ftm.	1	3	2	2	3	2	2	1	1	1
	Som István	2	2	1	2	2	3	2	2	2	2
	Schick Imre	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Schick Jenő	2	3	2	2	3	2	2	3	1	1
35	Schleichkorn László	2	3	3	3	2	2	3	2	1	1
	Schwarz Miklós	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2
	Szántó Imre	1	3	3	3	3	2	3	2	2	1
	Szerdahelyi Béla	3	3	2	3	3	3	3	1	4	2

ELSŐ A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Székely Árpád	3	3	3	3	4	3	4	3	2	2
40	Tandlich Andor ...	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1
	Tóth Aladár ftm. ...	2	3	3	3	4	2	3	1	2	2
	Weisz Izsák	3	3	3	3	4	3	3	3	4	2
	Widder István	3	3	3	2	3	2	3	3	3	2

Kimaradtak:

Erényi Pál ... ... 1912. május 1.
Klein Sándor ... ... 1912. május 1.
Neuendorf Rezső ... ... 1911. október 15.
Steinberger Imre ... ... 1912. május 1.

Beiratkozott 47

Vizsgálatot tett... 43

ELSŐ B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geomet.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Ábrahám Alfréd ...	3	2	2	1	3	3	3	2	2	2
	Aschenfeld József ftm.	1	3	2	1	1	2	1	2	2	1
	Bauer Endre	3	3	3	1	2	3	2	2	2	1
	Bauer Rezső ftm. ...	2	3	3	2	1	3	1	2	1	1
5	Bodanzky Rikárd ism.	3	3	3	3	3	3	2	3	4	1
	Bondy Jenő	3	3	2	3	3	3	3	3	fm	1
	Breuer Hugó ism. ...	2	3	3	2	2	2	2	2	4	1
	Burger Nándor ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Csillag László	3	2	2	2	4	3	3	3	3	1
10	Czinder Antal	3	3	3	3	4	3	3	3	1	1
	Engel László	3	4	3	3	4	3	4	3	3	1
	Erdős Ernő ism. ...	3	3	3	3	2	2	2	3	2	1
	Faragó Zsigmond ...	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fried Pál	2	2	2	1	1	1	2	1	fm	1
15	Gáspár G. Adolf ...	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1
	Guttmann Imre ...	3	3	3	2	3	2	3	2	3	1
	Hell Imre	1	3	3	2	3	1	1	2	1	1
	Hirschler Sándor ...	3	3	3	1	2	3	3	3	2	2
	Horvát Pál	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
20	Jászai Gábor	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
	Juszt Gyula	3	3	4	3	4	2	3	3	2	2
	Káplán Rezső	3	3	3	3	4	3	4	3	3	1
	Kestenbaum Jenő ism. tm. ...	2	2	3	2	2	3	1	2	2	1
	Kiaschek Károly ...	1	2	2	2	2	2	1	2	3	1
25	Kovács Imre	3	3	3	2	2	2	3	3	2	1
	László István	1	3	3	2	3	3	2	3	3	1
	Maros Pál	3	3	3	3	4	3	4	3	1	2
	Mezei Béla	3	4	4	3	4	3	3	3	2	1
	Oser Nándor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
30	Pártos Imre	3	4	4	3	4	3	4	3	2	1
	Péntek Gyula	2	2	3	2	2	2	2	3	2	1
	Podach Alfréd	3	3	3	2	2	2	3	3	2	1
	Reiner M. László ...	2	2	2	2	1	2	1	2	1	1
	Segyo Rezső	2	3	3	2	3	3	3	3	1	1
35	Sólyom Lajos	2	3	3	2	2	2	2	3	1	1
	Spiegel László ism.	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2
	Schwarzkopf Rezső	2	3	3	1	3	2	2	3	fm	2

ELSŐ B) OSZTÁLY.

A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
Tuschak Marcell tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Vajda János	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
40 Varga Árpád	3	3	3	3	4	3	3	3	2	2
Vincze Sándor	2	3	2	2	3	2	3	3	3	1
Vértes (Weisz) Béla	3	2	3	3	2	3	3	3	2	1
Wexner Miksa	2	1	1	2	1	2	2	3	3	1

Kilépett:

Barta Károly ... ... 1912. január 5-én

Dürr József... ... ... 1911. október 26-án

Vizsgálatlan maradt: Szabó Károly.

Beiratkozott ... ... 46.

Vizsgálatot tett: ... ... 43.

ELSŐ C) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Benedikt László	1	2	2	2	2	1	1	2	3	1
	Bolgár László	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2
	Bollmann Vilmos	3	4	3	3	3	3	3	1	2	2
	Bratmann Rezső	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
5	Demeter Jenő	3	4	4	4	4	3	4	3	2	2
	Domonkos Ferenc	3	3	3	3	3	3	2	1	1	2
	Elefánti Géza	3	4	4	3	4	3	3	2	2	2
	Fekete László tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Fried Artur	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1
10	Frisch Jenő	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Gábriss Ferencz	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2
	Gárdos Géza	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Grossmann Ödön	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2
	Guttmann Imre	2	2	1	2	2	2	2	3	fm	1
15	Heinicke Károly ftm.	1	1	2	2	1	2	1	1	fm	1
	Hofer Vilmos	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2
	Hoffelner Károly	1	3	3	3	2	3	1	1	2	1
	Horváth Antal	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Idzik József	3	4	4	4	4	3	3	2	2	2
20	Kalmár Lajos	2	3	2	3	2	2	2	2	3	1
	Kertész Béla	3	4	4	4	3	3	3	2	2	2
	Klein József	2	3	2	3	3	2	3	2	2	2
	Koncsek Tibor	2	3	2	2	2	2	2	3	3	1
	Krecsmár Péter ftm.	2	3	3	3	2	2	1	1	2	2
25	Macek Ede	2	3	3	3	3	3	3	1	3	1
	Matáncsi Imre ftm.	2	2	3	3	3	2	2	1	1	1
	Polacsek Imre	3	4	3	3	4	3	3	2	fm	1
	Ráber Armand	3	4	3	3	3	3	3	1	1	1
	Reichmann Béla	3	3	4	4	3	3	3	3	2	1
30	Scheiber István ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	1
	Scherer János	2	3	3	3	3	3	3	1	3	1
	Szatmári Árpád	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2
	Székely János	1	2	2	1	2	2	1	1	2	1
	Tuboly Ferencz	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
35	Vajda Béla	3	4	3	3	3	3	3	2	1	2
	Vas Imre	3	3	2	3	2	3	2	2	3	1
	Várkonyi (Weisz) László	3	2	2	2	2	2	2	3	3	1

ELSŐ C) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Vitéz László	2	3	3	3	4	2	3	3	2	2
40	Weinberger Lipót ftm.	1	2	3	2	1	2	1	2	2	1
	Weisz László ism....	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2
	Wonke József	1	2	2	1	2	2	3	2	1	1
	Zwonarz József... ...	3	3	3	3	1	3	2	1	ftm	1

Kilépett:

Fischer Oszkár ... 1911. szeptember 6-án
Hermán György... 1912. junius 13-án
Kis Sándor ftm.... 1912. január 31-én
Leitner Antal ... 1912. január 23-án
5. Nick Károly ... ... 1911. november 18-án
Pipics László... ... 1912. február 5-én

Beiratkozott: 48,
Vizsgálatot tett: 42.

MÁSODIK A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Alexander Jenő tm.	2	2	3	3	2	2	3	3	3	1
	Arany Jenő	1	2	3	1	2	2	2	3	3	1
	Balla József	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1
	Ballak Tibor	3	3	4	4	3	3	3	3	2	2
5	Blau Imre tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Bolgár János	3	3	3	3	3	2	3	3	1	2
	Boros Endre	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Dávid András	2	2	3	3	3	2	3	2	1	1
	Döme Lajos	3	3	3	3	3	3	3	4	1	1
10	Eichner Pál	3	2	3	3	2	3	3	3	3	2
	Ernst György	3	4	3	3	4	3	3	3	3	1
	Fekete György	1	1	2	1	1	2	2	2	3	1
	Fenyő György	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Fischer László	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1
15	Fried Oszkár tm.	1	2	1	1	1	2	1	3	3	1
	Friedmann János	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Glauber László ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Goldner Miklós	3	3	3	4	3	3	3	3	fm	1
	Hacker Imre	3	4	4	3	3	3	3	3	3	1
20	Hajós Jenő	3	4	3	4	3	3	3	3	3	2
	Hegyei Oszkár	2	2	3	3	3	3	2	2	1	1
	Hermann László	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1
	Hirschler István	2	1	1	2	1	2	2	3	fm	1
	Hofer Ferencz	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
25	Jagasich Péter	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1
	Kasztner József	1	1	3	1	1	2	1	2	1	1
	Kádár László	2	2	3	2	2	2	2	3	2	1
	Káldor György	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Kis Imre	3	3	4	4	3	3	3	3	1	2
30	Kohn Gábor ftm.	1	3	3	2	1	2	2	3	3	1
	Kratochwill Ferencz ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Lichtenthal Ernő	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Mandl Béla	3	3	4	4	3	3	3	3	2	2
	Mandl György	1	1	2	2	1	2	2	3	3	1
35	Michel Jenő	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1
	Molnár János ftm.	2	1	2	2	3	2	3	2	3	1
	Molnár Nándor	3	3	4	4	3	3	2	2	1	2
	Neumann Béla	2	1	2	1	1	2	2	2	3	1

MÁSODIK A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Németh Ferencz tm.	1	1	3	2	1	2	1	2	3	1
40	Peikert István	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2
	Redinger Gyula	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1
	Reiner Hugó	2	3	3	3	2	3	2	3	3	1
	Reisz Tibor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Révész Pál tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
45	Rockstroh Róbert	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Ruzsicska Róbert	1	2	2	2	1	3	2	2	fm	1
	Sonnenfeld István	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Süss Lipót	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Scherer Kálmán ftm.	1	2	3	3	2	3	3	3	3	1
50	Schwarz Árpád	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Török Gyula tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Ullmann Jenő ftm.	3	2	3	2	2	2	3	3	3	2
	Ungár László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
	Ungvári József	2	3	3	3	3	2	3	1	1	1
55	Vadász Gyula tm.	2	1	3	2	3	3	2	3	3	1
	Vajda Dezső	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1
	Vajda Mihály	1	3	2	3	3	2	3	2	2	2
	Verő László	2	1	3	2	3	3	2	2	1	1
	Wahl Zoltán	3	3	3	3	2	3	2	3	1	1

Kimaradtak:

Komáromi Ferencz ... 1912. márczius 5-én
Perlesz Richard ... 1912. márczius 5-én
Pollák István ... 1911. október 28-án

Beiratkozott ... 62.
Vizsgálatot tett ... 59.

MÁSODIK B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Bamann Béla tm.	1	3	2	3	3	3	3	3	1	2
	Bartók Tibor ftm.	1	2	1	2	2	2	2	3	2	1
	Bereczki István	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Bohacek Pál	2	3	2	3	3	2	3	3	3	1
5	Csapkay Károly	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Deutsch László	3	4	3	4	4	3	3	3	3	1
	Egri Jenő ftm.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Elek Ferencz tm.	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1
	Färber Lajos ftm.	1	2	2	3	2	2	3	3	3	2
10	Fenyves László	3	3	2	3	2	2	3	3	3	2
	Fischer László	3	3	3	3	1	2	2	3	2	2
	Gábor László	3	3	3	3	4	3	3	4	3	1
	Gál Alfréd	2	2	2	3	2	2	2	2	3	1
	Goldberger Imre	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1
15	**Halász István** tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Herzog Pál	3	3	2	4	3	3	3	3	2	1
	Hirschl Sándor	3	3	3	4	3	3	3	2	2	2
	Hirschler Pál	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2
	Hlaucso József tm.	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2
20	Hoffmann Elemér tm.	1	2	2	2	3	2	3	3	1	1
	Jankó Imre tm.	1	2	2	3	2	3	3	1	2	1
	Jäger József	2	3	2	2	3	2	3	3	1	2
	Jelenfi László ism.	3	3	4	3	3	3	3	4	3	1
	Justus Ferencz Zoltán	2	2	1	3	1	2	2	3	3	2
25	Klein Jenő ism.	3	4	3	3	3	3	3	3	fm	2
	König Endre	2	2	1	3	1	2	2	3	fm	2
	König Sándor ftm.	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2
	Kővári Imre ftm.	2	2	2	2	3	2	2	1	2	1
	Kréts Dezső	3	4	3	4	4	3	4	3	2	2
30	Leipnick Frigyes	3	2	2	3	3	2	3	3	3	2
	Lövy Mór ism.	3	3	2	3	3	3	4	2	2	2
	Mandl Hugó	3	3	3	3	3	3	3	4	1	2
	Mendl József tm.	2	2	2	2	3	3	2	3	3	1
	Mika János	3	3	3	3	4	3	3	2	3	1
35	Mikenbrun Lipót	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	2
	Nagy Ferencz	2	3	3	3	3	3	3	3	fm	2
	Nagy Sándor tm.	2	2	2	1	1	2	2	2	1	1
	Paftsek Károly tm.	1	2	1	2	3	2	2	3	3	1

MÁSODIK B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Földrajz	Mennyiségtan	Természetrajz	Rajzoló geometr.	Szépírás	Tornázás	Magaviselet
	Paul Endre	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
40	Petrusek Imre	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Ring Jenő ... — ...	2	3	2	3	3	3	3	3	1	1
	Robitschek Rezső ...	3	3	1	2	2	2	2	1	3	2
	Rockenstein Imre ftm.	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Rosenberg Ernő ...	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1
45	Rosenmann Károly	1	2	2	3	3	3	3	1	fm	2
	Sebők Tibor tm. ...	2	2	2	3	2	3	3	2	2	1
	Siklós Ernő	3	3	4	3	3	3	3	4	2	2
	Sipos Jenő ftm. ...	1	2	2	3	2	2	2	3	2	2
	Stauber József	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2
50	Strasser Géza	2	2	2	2	3	2	2	3	3	1
	Schwarz Jenő	3	3	2	3	3	3	3	2	3	2
	Szilárd Béla	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Szonda Lajos	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1
	Takács József tm. ...	2	2	2	2	2	2	2	1	3	1
55	Wittenberg Zoltán ...	3	3	2	3	2	3	3	3	2	2
	Wollner Jenő tm. ...	2	2	2	3	1	2	2	3	2	2
	Zitterbarth Ede ...	3	3	4	3	4	3	4	3	fm	2
	Zuckermann Pál ...	2	2	2	3	3	2	3	3	fm	2

Kilépett:

Incze Pál tm. ... ... 1912. február 9-én
Szőke István ... ... 1912. junius 6-án
Vittori Sándor ... 1911. deczember 1-én

Beiratkozott: 61.
Vizsgálatot tett: 58.

HARMADIK A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Appel Géza	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	2	2
	Benkő Emil tm.	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
	Bertety Imre	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Both Gyula	3	3	3	4	3	3	3	4	3	2	1	1
5	Cziráki Vidor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
	Deutsch Imre	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Dudás József	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Duneitz Dezső	3	3	3	3	2	4	3	3	3	3	3	2
	Faltin Imre tm.	1	2	2	3	2	2	1	2	2	2	3	1
10	Färber Ernő	3	3	3	3	2	2	3	4	3	3	2	2
	Filiczky Ernő	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Forgács József	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Gallia Andor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Gál József	2	3	3	3	2	1	3	3	3	3	2	1
15	Gálosi József	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Grosz Ernő	1	2	1	3	2	3	2	2	3	2	2	1
	Halász György tm.	1	1	3	3	1	1	2	2	2	2	3	1
	Hegedüs Károly	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Hirsch Miklós	2	3	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2
20	Hirschler Ármin	2	3	2	3	3	3	2	3	2	2	1	1
	Hochenberg László	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	1
	ruszkabányai Hoffmann Kálmán	2	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2
	Horvát András tm.	1	1	1	1	2	1	3	1	2	3	2	1
	Kertész Lajos tm.	1	2	3	1	2	1	2	2	2	1	2	1
25	Komondy Gyula	2	4	4	4	3	4	4	4	3	3	1	2
	Kozma László ftm.	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1
	Krammer Vilmos tm.	2	2	3	3	2	2	2	2	2	1	2	2
	Krausz Rezső ftm.	2	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2
	Laczkó Imre	3	3	4	4	3	2	4	3	3	3	2	1
30	Lefkovics Imre tm.	1	2	2	3	3	2	3	2	2	2	1	1
	Leitner László	3	3	3	3	3	4	3	2	3	3	1	2
	Lichtenstern Imre	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1
	Lichtschein Imre tm.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Löwy László	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2
35	Márkus Endre	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	2	1
	Melion József tm.	1	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	1
	Mindszenty Tibor tm.	2	3	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1
	Molnár Dénes	3	4	4	4	3	2	3	3	3	4	3	3

HARMADIK A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Molnár László	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1
40	Nádas Lajos...	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Nemes Frigyes tm....	2	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1
	Nyilas Árpád	1	3	4	4	4	4	3	3	3	1	2	1
	Patai József tm.... ...	1	1	2	1	1	1	2	1	1	3	2	1
	Pollák László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
45	Radó Antal tm.... ...	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	1
	Reinfeld Pál	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Róna László tm. ...	1	1	1	2	1	1	1	2	1	3	1	1
	Róth Ferencz	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2
	Szalai László	2	3	3	2	2	3	2	2	2	2	3	1
50	Számedli Sándor ...	2	4	3	4	3	4	3	3	3	2	2	2
	Szlovák Andor	1	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	1
	Szomolányi Imre ...	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2
	Szpirer Rezső	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Ujlaki György	1	1	2	1	3	3	2	3	3	3	3	2
55	Vladutz Emil	1	3	3	3	3	4	4	3	3	1	fm	2
	Weisz István	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Weisz László tm. ...	3	2	3	3	2	3	2	3	2	2	3	1
	Wexner Leó tm. ...	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1

Kimaradt:

Arak Dezső ... ... 1912 deczember 22-én.

Beiratkozott: ... ... 59.

Vizsgálatot tett: ... ... 58.

HARMADIK B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Bárdi Imre	2	2	2	1	2	2	3	2	2	3	3	2
	Bajor Imre	3	3	3	4	4	3	4	3	3	3	2	2
	Braun Pál	2	3	2	3	2	3	2	2	1	3	fm.	1
	Csapó Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
5	Dőri Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	fm.	1
	Fekete Sándor	3	2	2	2	3	3	3	3	2	3	2	2
	Feuerstein Sándor	tm.	1	2	2	3	1	1	2	2	1	3	3	1
	Fleischer Miklós	2	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	2
	Frankl János	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	4	1
10	Géczy Barnabás	mt.	3	3	3	4	3	3	4	3	3	2	—	—
	Goldberg Dezső	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
	Grandtner Károly	tm.	1	3	3	3	2	2	3	2	3	2	1	1
	Gránáth László	3	3	4	4	3	3	3	3	3	2	1	1
	Groszmann Róbert	3	3	1	2	2	2	3	2	2	3	3	1
15	Justus János	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1
	Kalmár Zoltán	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2
	Kápolnai László	3	3	3	4	3	4	4	4	3	2	1	1
	Kondor István	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Kovács Béla	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	1
20	Krammer Sándor	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	2
	Krausz János	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1
	Ladányi Andor	1	2	2	2	1	2	2	2	2	3	2	1
	Lehotzky Pál	3	3	3	2	3	3	3	2	2	3	3	2
	Mauksch György	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2
25	Metzner Tibor	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1
	Molnár Géza	2	3	2	3	2	3	3	3	3	2	1	1
	Mučnják Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Német Nándor	tm.	1	1	2	2	1	2	2	3	2	1	1	1
	Pető Géza	ftm.	1	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3	1
30	Pischel Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Práger Miksa	ism.	3	3	4	4	3	3	3	3	1	1	2
	Preger Pál	ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Radich Emil	2	3	2	2	2	2	3	3	3	3	1	1
	Reitzner Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
35	Róth László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1
	Rozeth György	ftm.	1	2	1	2	2	2	2	2	3	1	1
	Seifert Ödön	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Sonnenfeld Tibor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1

HARMADIK B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Földrajz	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Steiner Lajos	1	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	1
40	Schlesinger Andor	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2
	Schubert Sámuel	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1
	Schwarcz Jenő	2	3	2	3	1	3	4	3	3	3	2	2
	Szlovák Imre	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Tóth László ism.	2	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1	1
45	Váradi Imre	3	3	3	3	1	2	3	3	3	3	fm	2
	Vidoni Antal	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Weiner János	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Wolkenstein Géza	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2
	Wozner István	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1

Kimaradtak:

Engel Béla 1912. február 12-én
Löwy Imre 1912. január 3-án
Maresch Ferencz ism. 1912. márczius 15-én
Sturm Márton ism. 1912. február 9-én
Török Miklós 1912. február 14-én

Beiratkozott: 54,
Vizsgálatot tett: 49.

NEGYEDIK A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Fizikai földrajz	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Agócs Lajos	1	3	3	2	2	3	3	2	1	2	1
	Bálint László	2	3	3	3	2	2	3	1	3	3	1
	Benkő Vilmos	3	4	4	4	3	4	4	4	4	3	2
	Bogrov Nándor	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1	1
5	Braun László	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Breuer Lajos tm.	1	2	1	2	1	2	2	2	3	3	1
	Darvas Tibor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Derkay Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Deutsch Rikhárd	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	1
10	Fenyves Tibor	3	2	3	3	3	2	2	2	3	3	1
	Förstner László	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1
	Gál István	2	2	3	1	1	3	2	3	3	3	1
	Gleichmann Sándor	3	3	3	4	3	3	3	2	3	1	2
	Guzikovszky Károly	1	3	3	2	3	3	2	2	2	2	1
15	Hinterleitner Gottfried	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Horovicz Jenő	2	3	2	1	3	2	2	1	3	3	1
	Horvát Antal	3	3	4	4	3	4	4	3	3	2	1
	Hunwald Sándor	2	3	3	3	2	3	3	2	3	1	1
	Józsa Dénes tm.	1	2	2	1	2	2	2	1	2	1	1
20	Kápolnai József tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Kende István	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	1
	Kertész Jenő	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Kovács István	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Kraus János	1	3	3	3	2	3	3	2	3	3	1
25	Lányi Andor	2	3	2	3	2	3	3	2	2	1	1
	Lotz József ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Milz Ferencz	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Nagel Oszkár ftm.	2	3	3	3	2	2	2	1	2	1	1
	Neubauer Ernő	1	2	1	1	1	2	2	2	3	3	1
30	Nobel Imre	3	3	3	4	3	3	4	3	3	fm.	2
	Plätz Rezső ftm.	1	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1
	Rajna Géza	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1
	Reiner Tivadar	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Sándor György tm.	1	3	2	1	2	3	3	2	2	1	1
35	Smolka János	3	3	3	3	1	3	3	3	3	2	1
	Spieler László tm.	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1
	Scherfer Aladár	4	4	4	4	3	4	4	4	4	1	1
	Schönfeld Tibor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1

NEGYEDIK A) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Fizikai földrajz	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Székely István	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
40	Szél Béla	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	2
	Szilárd Leó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Timár Andor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2
	Trebitsch László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Velvart Zoltán	3	4	3	4	3	4	4	4	4	3	2
45	Winkler Imre ...	1	3	3	2	1	3	3	2	3	3	1
	Wózner Endre	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Zapotočny János ...	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1

Kilépett:

Abeles Frigyes... 1911. szeptember 15-én

Beiratkozott: 48,
Vizsgálatot tett: 47.

NEGYEDIK B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Fizikai földrajz	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Altstock Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Brener Sándor ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Csapó Miklós	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	1
	Dlugolinszki Ferencz	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	2
5	Ehrenfeld László ftm.	3	2	2	2	2	2	2	2	3	ftm.	2
	id. Friedmann Sándor	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2
	ifj. Friedmann Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	ftm.	2
	Frisch Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Geiringer Ottó	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
10	Goldberger Oszkár	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Gömöri László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Gömöri Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Gratzer János	1	3	2	3	2	2	2	2	2	3	1
	Gubisch Béla tm.	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1
15	Hacker Károly	3	3	3	3	3	3	2	3	2	ftm.	2
	Havas Ernő	3	3	3	3	3	3	3	3	3	ftm.	1
	Herczog Dezső	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	1
	Herzog István	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Jászai Tibor tm.	2	2	3	3	2	3	3	2	1	3	2
20	Kerkai András tm.	1	2	2	2	1	3	3	2	2	2	1
	Kirschenbaum Frigyes	2	4	3	4	3	3	3	3	3	1	1
	Kroó Róbert	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Kutner Dezső	2	3	2	2	2	3	3	3	2	2	1
	Marosi Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
25	Martin Károly	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	2
	Millner Lajos tm.	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1
	Molnár József	3	4	3	3	4	3	4	3	3	2	1
	Paftsek Ferencz	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Philippsberg Aladár	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2	1
30	Platschek László	2	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1
	Redlich Nándor	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
	Reich Andor	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	2
	Reichmann Kálmán	3	3	3	4	3	4	3	3	4	2	2
	Reinitz Ernő	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2	1
35	Rockenstein Jenő tm.	2	2	3	2	1	2	3	2	1	1	1
	Róna György	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Spiró László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Schill Ottmár	2	3	3	3	3	3	4	3	2	3	1

NEGYEDIK B) OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Fizikai földrajz	Rajzoló geometr.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Szántó Dénes tm.	1	1	2	2	1	1	1	1	3	2	1
40	Székán József	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1	2
	Szilárd Béla ism. ...	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Tuboly Imre	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Weisz Illés tm. ...	1	2	2	2	2	2	3	2	3	fm	1
	Wolf Zsigmond ftm.	1	2	1	1	2	3	3	2	3	2	1
45	Wollitzer Vilmos ...	3	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1
	Zaláni Béla	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2

Kimaradt·

Vasas János ism.... ... 1911. deczember 18.-án

Vizsgálatlan maradt:

Siegl Frigyes

Beiratkozott: ... 48

Vizsgálatot tett: 46

ÖTÖDIK OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Természetrajz	Vegytan	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Almási Dezső tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bartók Pál	3	3	2	2	2	3	2	2	3	3	2
	Bodnár László	2	2	2	1	1	2	2	2	3	2	1
	Bratmann Ferencz	2	3	3	3	2	3	2	3	4	4	2
5	Braun György	3	3	3	3	3	2	3	3	2	4	2
	Brust Dezső	3	3	4	4	3	3	3	3	2	3	1
	Csernyei Ferencz tm.	2	2	1	2	3	2	2	3	2	1	1
	Erdély István	2	3	3	3	1	2	2	3	1	1	1
	Floh Jakab tm.	1	1	1	2	2	1	2	2	3	1	1
10	Fuchs Róbert tm.	1	2	1	2	2	1	2	2	3	1	1
	Gábor Ernő	3	2	2	3	3	2	2	3	2	2	1
	Harsányi József	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2	2
	Heimann Imre	2	2	4	3	3	2	2	3	3	3	1
	Hirschler Dezső	1	2	3	3	1	1	3	2	4	3	1
15	Holdampf Gyula	1	2	1	2	1	1	2	2	3	1	1
	Horváth Zoltán	1	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1
	Jung János	3	3	2	3	3	4	3	3	3	2	2
	Justus István	2	1	2	2	1	1	1	2	3	4	1
	Kauders Tibor	3	1	2	3	3	2	2	2	3	4	1
20	Kemény Miksa ftm.	3	2	2	3	1	2	2	2	3	4	1
	Kirchmayr Kálmán	1	3	1	3	3	3	3	3	3	1	1
	Kotsis Endre	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1
	Krammer Károly ftm.	1	2	3	3	2	2	3	3	2	1	1
	Lantos Pál	1	3	3	3	2	2	2	2	3	1	2
25	Lévai Béla tm.	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1
	Liebe Ottó	1	3	1	3	2	3	3	3	2	2	1
	Lillin Károly tm.	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1
	Löwy Ödön	3	2	2	2	1	3	3	3	3	2	1
	Mandl Zsigmond ftm.	1	2	1	2	1	2	2	2	3	3	1
30	Márkus Ernő tm.	2	2	1	2	1	1	2	2	2	1	1
	Márkus Győző	1	1	1	1	1	1	1	2	3	3	1
	Marschal Ferencz	1	3	2	3	1	3	2	1	1	1	1
	Merson Miksa mt.	2	3	3	3	2	3	2	3	3	—	—
	Oberländer Imre	3	2	3	3	3	3	2	2	4	2	1
35	Pajzs György	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2	1
	Petrusek Ödön	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Pohl Béla ftm.	1	3	3	2	3	2	3	2	2	1	1
	Preisz Lajos	1	3	2	3	2	3	3	2	1	2	1
	Rézbányai László	2	3	3	4	3	2	3	3	3	1	1

ÖTÖDIK OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Természetrajz	Vegytan	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
40	Révész László	3	3	3	3	3	2	2	3	3	4	2
	Sas István	1	1	2	2	2	2	1	1	3	2	1
	Serf Egyed ftm. ...	1	2	3	3	2	2	2	2	3	1	1
	Süllős Lajos	2	3	3	3	2	2	3	2	1	3	1
	Svab Sándor	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2
45	Szalai Dénes	2	3	3	3	2	2	2	3	1	1	1
	Szunyog István ftm.	1	3	3	3	1	2	3	2	2	3	1
	Weisz Dezső tm. ...	2	3	3	3	2	3	2	2	2	fm.	1

Kimaradt:

Hirschler Rezső ... ... 1912. márczius 15-én

Beiratkozott ... ... 48.
Vizsgálatot tett ... ... 47.

HATODIK OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Természetrajz	Vegytan	Ábr. geometria.	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Bárdi Sándor ism.	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2
	Dénes László	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2
	Déri József ftm.	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1
	Epstein Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Faltin László tm.	1	2	2	2	1	2	2	2	2	3	3	1
	Feitl Vilmos tm.	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1
	Fenyő Árpád	3	3	2	3	3	2	2	3	2	3	2	1
	Fried Andor	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	1
	Friedmann Arnold	2	4	3	3	3	4	3	3	4	4	2	1
10	**Grossmann Frigyes**	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Handler Mihály	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Harmati Béla	1	3	3	3	2	3	2	3	2	3	2	1
	Harmati Gyula	1	3	3	3	1	3	2	3	2	3	1	1
	Harsányi Zoltán	1	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	1
15	Hegedüs Vilmos tm.	1	2	3	3	2	2	2	3	2	3	1	1
	Hermann Imre	2	1	1	1	2	1	2	2	1	3	3	1
	Hermann Albert	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1	1
	Hirsch Leó	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	1
	Hirschler Ernő	1	3	2	2	2	2	3	2	2	3	2	1
20	Hock Károly tm.	1	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	1
	Kastner Jenő tm.	1	3	2	3	1	3	2	2	2	2	2	1
	Kotzián Imre	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Lukács István tm.	1	2	3	3	1	3	2	2	2	2	3	1
	Medvegy Elemér	1	2	3	3	1	3	3	3	2	2	1	1
25	Michnay Géza tm.	1	2	3	3	2	3	2	3	3	2	1	1
	Milner Károly tm.	1	2	3	2	2	3	3	3	3	2	1	1
	Molnár Sándor	1	3	4	3	3	4	3	3	4	3	3	2
	Nobel Ferencz	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Raksányi Béla	1	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2	1
30	Sichermann Manó tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1	1
	Stein Pál	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1	1
	Szabó Sándor	1	2	2	2	1	1	1	1	1	3	1	1
	Teki Rezső tm.	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1	1
	Vágó Artur	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1
35	Valosinszky Alajos ism.	2	3	3	4	3	3	2	3	3	2	3	1
	Vanicsek József	2	3	4	3	3	4	3	3	3	3	1	2
	Varsa Lajos	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Vogel Lajos	2	3	2	3	4	4	3	3	3	3	3	2

HATODIK OSZTÁLY.

A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Természetrajz	Vegytan	Ábr. geometria	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
Weisz Ferencz	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1
40 Zuppinger Pál	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2

Kilépett:

Holländer Arnold... ... 1911. október 15-én
Kilián István ism. ... 1911. deczember 1-én

Beiratkozott 42
Vizsgálatot tett 40

HETEDIK OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Történelem	Mennyiségtan	Vegytan	Természettan	Ábr. geometria	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Bedecs János tm. ...	2	2	3	3	1	3	2	3	2	1	1	2
	Bognár Ernő	3	3	3	3	3	4	4	4	4	3	2	2
	Braun József	1	2	2	3	1	3	3	3	3	2	3	2
	Deutsch Frigyes ...	2	3	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2
5	Döme Róbert ftm....	2	1	2	2	1	1	2	3	1	1	1	2
	Fried Vilmos tm. ...	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2
	Gellért Pál	3	3	2	2	1	2	2	3	1	3	2	2
	Gosztonyi Béla ftm.	1	1	1	1	2	2	2	3	2	1	1	2
	Granath Aladár ...	1	3	3	3	2	3	3	4	3	3	1	2
10	Hegedűs Károly tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2
	Holländer Jakab tm.	1	1	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2
	Janisch Gyula	2	3	3	3	2	3	3	4	3	4	1	2
	Jusztus László	2	3	3	3	1	3	3	3	3	2	1	2
	Kösztler Zoltán ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
15	Mandelbaum Hugó	3	3	3	2	3	3	3	4	2	3	2	2
	Minkus Imre	3	3	1	1	2	2	3	3	3	3	2	2
	Neubauer Marcell ...	2	3	1	3	2	3	3	3	3	3	3	2
	Pap Jenő	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2
	Róna István...	2	2	1	1	2	2	2	3	2	2	1	2
20	Satzinger Frigyes ...	2	2	2	3	1	2	3	3	3	3	2	2
	Sebes Pál mt.	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1	—	—
	Szemere Imre	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	ftm.	2
	Szécsi Gábor	2	2	2	2	1	2	2	3	1	3	1	2
	Szirmai József	3	3	3	2	2	2	2	2	1	3	2	2
25	Varga György	3	3	1	1	3	2	1	3	2	3	3	2
	Vas Ernő	3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Vértes (Weisz) Dezső tm.	2	3	2	3	2	2	3	3	1	1	1	2

Kimaradt:

Erdély Gyula ... ... 1912. márc. 15.

Beiratkozott ... 28.

Vizsgálatot tett 27.

NYOLCZADIK OSZTÁLY.

	A TANULÓ NEVE	Vallástan	Magyar	Német	Franczia	Bölcsészet	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Ábr. geometria	Szabadkézi rajz	Tornázás	Magaviselet
	Bodnár Jenő	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Bricht Sándor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Czeizler Lajos	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Deák Gusztáv ism.	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	1	2
5	Engel Miklós	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
	Erkulenz Ernő ftm.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	1	2	1
	Ertl Gusztáv tm.	1	2	2	2	3	2	2	3	2	1	3	1
	Fábián Géza	2	3	3	3	4	3	4	3	3	2	fm	2
	Gatman Ervin tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1
10	Gottfried Géza tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Grusz László	1	3	1	2	3	2	3	3	3	2	fm	1
	Löwy Lajos	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Nemes Jenő tm.	1	2	2	2	2	1	2	3	3	1	fm	1
	Neményi Pál tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1
15	Pogány Imre tm.	1	1	2	1	2	1	2	2	2	3	1	1
	Rados Gusztáv tm.	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2	fm	1
	Raj István tm.	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
	Rácz Ferencz tm.	1	3	3	3	3	3	1	1	1	2	3	1
	Rényi (Rothschild) Ferencz	1	2	1	1	2	1	2	3	1	3	2	1
20	Rozsnyai (Rosenbaum) Ottó	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Sugár Andor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Szász Béla tm.	1	1	2	3	2	1	2	3	2	2	1	1
	Szmetana József mt.	3	3	3	4	3	4	2	3	2	2	—	—

Beiratkozott ... 23.

Vizsgálatot tett ... 23.

XVI.

Rendkívüli tárgyak.

1. Latin nyelv.

V. osztály.

Bartók Pál 2
Bodnár László 2
Holdampf Gyula 2
5. Kotsis Endre 3
Mandl Zsigmond 2

VI. osztály.

Epstein Pál 2
Faltin László 3
Feitl Vilmos 3
Grossmann Frigyes ... 1
5. Hermann Imre 1
Hock Károly 2
Lukács István 3
Szabó Sándor 2
Vágó Arthur 2
10. Weisz Ferencz 2

VII. osztály.

Hegedűs Károly 2

VIII. osztály.

Szász Béla 3

2. Ének.

I. A osztály.

Birkmayer Ágoston ... 1
Bodor Imre 1
Bokor György 1
Engel Soma 2
5. Holländer Zoltán 1
Kainz Ferencz 2

Korányi Győző 1
Lőwy Ferencz 2
Markstein Mihály 1
10. Németh László 1
Ormos Gyula 2
Schleichkorn László ... 1
Székely Árpád 2

I.B osztály.

Ábrahám Alfréd 1
Bauer Endre 2
Csillag László 1
Czinder Antal 1
5. Engel László 1
Hirschler Sándor 1
Just Gyula 1
Kiaschek Károly 1
Kovács Imre 1
10. Maros Pál 2
Oser Nándor 1
Pártos Imre 1
Schwarzkopf Rezső ... 1
Sólyom Lajos 1
15. Spiegel László 1
Tusák Marczel 1
Varga Árpád 1

I.C osztály.

Domonkos Ferencz ... 1
Gábris Ferencz 2
Grossmann Ödön 2
Horvát Antal 1
5. Idzig József 3
Kalmár Lajos 2
Kertész Béla 1
Koncsek Tibor 1
Krecsmár Péter 3
10. Matáncsi Imre 1
Pollacsek Imre 1
Reichmann Béla 1
Vajda Béla 1
Vitéz László 1
15. Weisz László 1
Wonke József 1

II.A osztály.

Alexander Jenő 2
Ballak Tibor 1
Blau Imre 1
Dávid András 1
5. Hacker Imre 1
Hegyei Oszkár 2
Hermann László 2
Hoter Ferencz 1
Jagasics Péter 1
10. Kiss Imre 2
Lichtental Ernő 2
Német Ferencz 1
Paikert István 1
Reisz Tibor 2
15. Török Gyula 1
Ullman Jenő 1
Vadász Gyula 1
Vajda Mihály 1
Wahl Zoltán 1

II.B osztály.

Bereczky István 1
Deutsch László 1
Egri Jenő 1
Elek Ferencz 1

Gál Alfréd 1
Hirschl Sándor 1
Jankó Imre 1
Kőnig Endre 2
Kréts Dezső 2
Mandel Hugó 1
Pafcsek Károly 1
Petrusek Imre 1
Zuckermann Pál 1

III. A osztály.

Appel Géza 1
Benkő Emil 1
Färber Ernő 1
Hegedűs Károly 1
Hoffmann Kálmán ... 1
Leitner László 1
Lőwi László 1
Melion József 1
Nádas Lajos 1
Reinfeld Pál 1
Róna László 1
Számedli Sándor 2
Szlovák Andor 1
Szomolányi Imre 1
Weisz István 1

III. B osztály.

Dőri Pál 1
Gránát László 1
Grandtner Károly 1
Kápolnai László 1
Krausz János 1
Metzner Tibor 1
Pető Géza 1
Roth László 1
Sonnenfeld Tibor ... 1
Steiner Lajos 1
Schubert Sámuel 2
Wolkenstein Géza ... 1
Wozner István 2

IV. A osztály.

Agocs Lajos 1
Breuer Lajos 1
Deutsch Richard 1
Gál István 2
Guzikovszki Károly ... 1
Hinterleitner Gottfried 1
Hunvald Sándor 1
Kovács István 1
Lányi Andor 1
Neubauer Ernő 1
Plätz Rezső 1
Spiler László 1
Scherfer Aladár 1

IV. B osztály.

Csapó Miklós 1
Kroó Róbert 1
Reichmann Kálmán ... 1
Rockenstein Jenő 2
Spiró László 1
Szántó Dénes 1
Weisz Illés 1

V. osztály.

Brust Dezső 1
Jung János 1
Petrusek Ödön 1
Szunyog István 1
5. Szalay Dénes 1
Süllős Lajos 1

VI. osztály.

Déri József 1
Feitl Vilmos 1
Handler Mihály 1
Vágó Artur 1

VII. osztály.

Bedecs Antal 1
Bognár Ernő 1
Gosztonyi Imre 1
Granath Aladár 1
5. Jusztus László 1
Kösztler János 1
Neubauer Marczell ... 1
Satzinger Frigyes 1
Szirmai József 1

VIII. osztály.

Bricht Sándor 1
Erkulenz Ernő 1
Ertl Gusztáv 1
Fábián Géza 1
5. Raj István 1

3. Gyorsírás.

IV. A osztály.

Beuer Lajos 2
Darvas Tibor 3
Fenyves Tibor 3
Horovicz Jenő 3
5. Józsa Dénes 1
Kápolnai József 2
Lányi Andor 1
Milz Ferencz 3
Nágel Oszkár 1
10. Plätz Rezső 3
Spieler László 3
Velvart Zoltán 3
Winkler Imre 2
Zapatočny János 3

IV. B osztály.

Ehrenfeld László 2
Ifj. Friedmann Sándor 3
Geiringer Ottó 3
Grátzer János 3
5. Herzog István 3
Jászai Tibor 3
Kerkai András 2
Milner Lajos 1
Paftsek Ferencz 3
10. Reich Andor 2

Reichmann Kálmán ... 3
Reinitz Ernő 3
Rédlich Nándor 2
Rockenstein Jenő 2
15. Schill Ottmár 3
Szántó Dénes 2
Tuboly Imre 2
Weisz Illés... 2
Wolf Zsigmond 2
20. Wollitzer Vilmos... ... 2
Zaláni Béla 3

V. osztály.

Almási Dezső 1
Jung János 2
Kauders Tibor... 3
Márkus Ernő 1
5. Preisz Lajos 3
Révész László 3
Rézbányai László 3
Serf Egyed 4

VI. osztály.

Déri József 2
Faltin László 1
Feitl Vilmos 2
Fenyő Arpád 3
5. Fried Andor 2
Hegedüs Vilmos 1
Hermann Imre 1
Lukács István 1
Millner Károly 1
10. Molnár Sándor 2
Varsa Lajos 3

VII. osztály.

Hegedüs Károly 1

4. Egészségtan.

VII. osztály.

Bognár Ernő 3
Braun József 2
Döme Róbert 2
Gellért Pál... 3
5 Gosztonyi Béla 2
Granath Aladár 3
Jusztus László 2
Minkus Imre 2
Pap Jenő 3
10 Szécsi Gábor 2
Szirmai József... 3
Varga György... 3
Vas Ernő 3

VIII. osztály.

Engel Miklós 1
Erkulenz Ernő 2
Fábián Géza 2
Gatman Ervin... 1
5 Gottfried Géza 1
Grusz László 2
Nemes Jenő 2
Pogány Imre 1
Raj István 1
10 Rácz Ferencz 1
Rényi Ferencz... 1
Rozsnyai Ottó... 2
Sugár Andor 2
Szász Béla 2

XVII.

Érettségi vizsgálat.

I.

Az évvégi érettségi vizsgálat írásbeli részét május hó 13—15. napjain tartottuk, a szóbelieket pedig *Fest* Aladár kir. tanácsos, tankerületi kir. főigazgató úrnak elnöklete alatt június hó 19—20. napjain.

Összesen 20-an jelentkeztek és az eredmény 6 *jeles*, 4 *jó*, 7 egyszerű érett, míg 3 egy-egy tárgyból javító vizsgálatra utasíttatott.

A tankerületi főigazgató úr által kitűzött írásbeli tételek a következők voltak:

1. *A magyarból:* Jókai Mór regényhősei.

2. *A németből*: *a)* szabad dolgozatul: Goethes Romane. *b)* fordításul: A magyar korona (Jókai).

3. *A mathematikából: a)* Egy város ajánlatot kapott, hogy a határában levő téglagyárat 400.000 K.-ért váltsa meg. A gyárhoz 80.000 m^2 területű és 3 m. vastag agyagrétek tartozik, amelyből köbméterenkint 250 drb. tégla állítható elő. A gyár berendezése mellett évenkint 5 millió téglát lehet termelni, még pedig ezrét 22 K. önköltséggel. A tégla ezre pedig 38 K.-n adható el. A város a megváltási árat 5%-os kölcsönből fedezi. Emellet a jövedelemből még 4%-os törlesztési alapot létesít azzal a számitással, hogy mire a feldolgozható agyag-készlet elfogy, a kölcsönösszeg meglegyen. Kérdés: *a)* hány évig tartható üzemben a téglagyár; *b)* mi az évi jövedelem; *c)* mekkora összeget kell évenkint kamatra fizetni; *d)* mekkora lesz a törlesztési alap évi részlete; *e)* mennyi jövedelemfölöslege marad a városnak az üzletből? *b)* Az idei április 17-iki napfogyatkozásnak egyik pillanatában a földnek a Naptól való távolsága $D = 150{,}667.000$ Km.; a Holdtól való távolsága d pedig 379.000 Km. volt. Az égi testek teljes gömbalaknak számít-

ván, a Nap sugara $R = 697.130$ Km., a Hold sugara $r = 1730$ km., a föld sugara $b = 6379$ Km. Kérdés: mekkora volt ebben a pillanatban a földgömbnek ama területe, melyet a Hold árnyékkúpja besötétitett?

II.

Azon ifjak névsora, kik az 1911—1912. tanév végén sikeres érettségi vizsgálatot tettek:

1. *Jelesen érettek*:

jánosi Engel Miklós
Gatman Ervin
Gottfried Géza
Neményi Pál
Pogány Imre
Raj István

2. *Jól érettek*:

Erkulenz Ernő
Ertl Gusztáv
Nemes Jenő
Rényi Ferencz

3. *Érettek*:

vilmányi Bodnár Jenő
Czeizler Lajos
Grusz László
Rados Gusztáv
karánsebesi Rácz Ferencz
Sugár Andor
Szász Béla

III.

ÁTTEKINTÉSE.

az 1911.—1912. tanév végén tartott érettségi vizsgálat eredményének.

a)	*b*) Az irásbelin		*c*)	*d*) A szóbelin					
Hányan jelentkeztek érettségi vizsgálatra?	Hány készítette el minden dolgozatát, legalább elégséges eredménynyel?	Hány utasíttatott az irásbeli alapján ismétlő vizsgálatra?	Hányan bocsáttattak összesen szóbelire?	érett?			Hány utasíttatott javító vizsgálatra?	Hány utasíttatott ismétlő vizsgálatra a szóbeli alapján?	Hány utasíttatott a középiskolai törvény 27-ik §-a alapján végképpen vissza?
				Hány lett jelesen	Hány jól	Hány egyszerűen			
20	15	—	20	6	4	7	3	—	1

XVIII.

A tanulók statisztikája.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Felvétetett	Nyilvános tanulók										Magántanulók			
	Az iskolai év folyamán						Az osztályvizsgálatról elmaradt	Június, ill. május hóban osztályvizsgálatot tett	Pótló vizsgálatot tett	Összesen osztályvizsgálatot tett	Felvétetett		Osztályvizsgálatot tett	
	önként kimaradt	tanács folytán távozott	kizáratott	betegség következtében meghalt	baleset következtében meghalt	öngyilkosság következtében meghalt					fiú	leány	fiú	leány
609	—	—	—	—	—	—	—	577	—	577	5	—	5	—

2. A felvett és a vizsgát tett tanulók száma osztályonkint.

Osztály	Felvétetett			Osztályvizsgálatot tett		
	nyilvános tanuló	magántanuló		nyilvános tanuló	magántanuló	
		fiú	leány		fiú	leány
I.A	46	1	—	42	1	—
I.B	46	—	—	43	—	—
I.C	48	—	—	42	—	—
I.	140	1	—	127	1	—
II.A	62	—	—	59	—	—
II B	61	—	—	58	—	—
II.	123	—	—	117	—	—
III.A	59	—	—	58	—	—
III.B	53	1	—	48	1	—
III.	112	1	—	106	1	—
IV.A	48	—	—	47	—	—
IV.B	48	—	—	46	—	—
IV.	96	—	—	93	—	—
V.	47	1	—	46	1	—
VI.	42	—	—	40	—	—
VII.	27	1	—	26	1	—
VIII.	22	1	—	22	1	—
I. VIII.	609	5	—	577	5	—
	614			582		

3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megrovások száma.

Osztály	Megbetegedések			Megrovások	
	A könnyü nem fertőző	A súlyos nem fertőző	A fertőző (esetleg járványos	Az igazgatói	A tanárkari
	megbetegedések száma			megrovások száma	
I.A	186	2	3	1	—
I.B	161	7	3	7	—
I.C	129	4	—	4	—
II.A	228	6	3	1	2
II.B	182	6	1	6	—
III.A	181	4	—	1	—
III.B	207	4	—	—	—
IV.A	114	2	—	—	—
IV.B	144	2	1	5	—
V.	79	7	—	—	—
VI.	108	3	—	—	—
VII.	63	1	1	1	2
VIII.	101	2	—	—	—
I. VIII.	1883	50	12	26	4

4. A tanulók megoszlása deczember hó 31-én kor szerint, osztályonkint.

Osztály	A nyilvános és a magántanulók együttes létszáma decz. 31-én	A nyilvános és magántanulók együttes létszámából deczember 31-én														
		9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
		évét már betöltötte														
I.A	45	2	30	9	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I.B	45	—	34	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I.C	45	2	26	11	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.A	60	—	4	30	12	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.B	60	—	4	40	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III.A	58	—	—	3	45	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III.B	53	—	—	3	32	12	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.A	47	—	—	—	2	33	11	—	1	—	—	—	—	—	—	—
IV.B	47	—	—	—	2	33	9	3	—	—	—	—	—	—	—	—
V.	47	—	—	—	—	5	23	15	3	1	—	—	—	—	—	—
VI.	41	—	—	—	—	—	2	25	8	4	1	1	—	—	—	—
VII	28	—	—	—	—	—	—	—	20	5	1	2	—	—	—	—
VIII.	23	—	—	—	—	—	—	—	1	10	7	2	1	1	1	—
I. VIII	609	4	98	115	114	42	50	46	33	20	9	5	1	1	1	—

5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakhelye szerint.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók									
	összes száma	közül			száma, akiknek szülője (gyámja, ill. más törvényes gondviselője) állandóan					
		magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horv.-Szlavonországokban	külföldön még pedig	
		magyarországi	horv.-szlavonországi		községben	vármegye más községében			Bosznia	Románia
		illetőségü			lakott					
I.A	43	43	—	—	38	—	3	1	—	1
I.B	43	35	—	8	39	—	4	—	—	—
I.C	42	40	—	2	40	—	2	—	—	—
II.A	59	56	1	2	51	—	7	—	1	—
II.B	58	58	—	—	54	—	4	—	—	—
III.A	58	58	—	—	56	—	2	—	—	—
III.B	49	49	—	—	43	—	5	1	—	—
IV.A	47	44	1	2	43	—	4	—	—	—
IV.B	46	46	—	—	39	—	7	—	—	—
V.	47	47	—	—	40	—	7	—	—	—
VI.	40	39	1	—	34	—	5	1	—	—
VII.	27	27	—	—	25	—	2	—	—	—
VIII.	23	23	—	—	20	—	3	—	—	—
I. VIII.	582	565	3	14	522	—	55	3	1	1

6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása törvényhatóságonkint szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakhelye szerint.

Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma
A) **Magyar anyaorsz.** *a)* **Vármegyék**		10. Besztercze-Naszód vm.	—	20. Gömör és Kis Hont vm.	—
1. Abauj-Torna vm.	1	11. Bihar vm.	3	21. Győr vm.	—
2. Alsó-Fehér vm.	—	12. Borsod vm.	1	22. Hajdu vm.	—
3. Arad vm.	—	13. Brassó vm.	—	23. Háromszék vm.	—
4. Árva vm.	—	14. Csanád vm.	—	24. Heves vm.	4
5. Bács-Bodrog vm.	1	15. Csik vm.	—	25. Hont vm.	1
6. Baranya vm.	1	16. Csongrád vm.	—	26. Hunyad vm.	—
7. Bars vm.	—	17. Esztergom vm.	—	27. Jász-Nagykun-Szolnok vm.	—
8. Békés vm.	1	18. Fejér vm.	8	28. Kis-Küküllő vm.	—
9. Bereg vm.	1	19. Fogaras vm.	—	29. Kolozs vm.	—

6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása törvényhatóságonkint szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakhelye szerint.

Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma
30. Komárom vm.	—	59. Vas vm.	2	23. Székesfehérvár thj. v.	—
31. Krassó-Szörény vm.	1	60. Veszprém vm.	1	24. Temesvár thj. v.	—
32. Liptó vm.	—	61. Zala vm.	1	25. Ujvidék thj. v.	—
33. Máramaros vm.	—	62. Zemplén vm.	—	26. Versecz thj. v.	—
34. Maros-Torda vm.	—	63. Zólyom vm.	—	27. Zombor thj. v.	—
35. Moson vm.	—	*A) a)* együtt	55	*A, b)* együtt	524
36. Nagy-Küküllő vm.	—	*b)* **Városok**		*A, a+b)* összesen	579
37. Nógrád vm.	—	1. Arad thj. v.	1	*B)* **Horvát-Szlavonország**	
38. Nyitra vm.	—	2. Baja thj. v.	—	*a)* **Vármegyék**	
39. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.	23	3. Budapest fő- és székváros	522	1. Belovár-Körös vm.	—
40. Pozsony vm.	—	4. Debreczen thj. v.	—	2. Lika-Krbava vm.	—
41. Sáros vm.	—	5. Fiume thj. v.	—	3. Modrus-Fiume vm.	—
42. Somogy vm.	2	6. Győr thj. v.	—	4. Pozsega vm.	—
43. Sopron vm.	—	7. Hódmező-Vásárhely thj. v.	—	5. Szerém vm.	1
44. Szabolcs vm.	—	8. Kassa thj. v.	—	6. Varasd vm.	—
45. Szatmár vm.	—	9. Kecskemét thj. v.	—	7. Verőcze vm.	2
46. Szeben vm.	—	10. Kolozsvár thj. v.	—	8. Zágráb vm.	—
47. Szepes vm.	—	11. Komárom thj. v.	—	*B, a)* együtt	3
48. Szilágy vm.	—	12. Maros-Vásárhely thj. v.	—	*b)* **Városok**	
49. Szolnok-Doboka vm.	—	13. Miskolcz thj. v.	1	1. Eszék thj. v.	—
50. Temes vm.	1	14. Nagy-Várad thj. v.	—	2. Varasd thj. v.	—
51. Tolna vm.	1	15. Pancsova thj. v.	—	3. Zágráb thj. v.	—
52. Torda-Aranyos vm.	—	16. Pécs thj. v.	—	4. Zimony thj. v.	—
53. Torontál vm.	—	17. Pozsony thj. v.	—	*B, b)* együtt	—
54. Trencsén vm.	1	18. Selmecz- és Bélabánya thj. v.	—	*B, a+b* összesen	3
55. Turócz vm.	—	19. Sopron thj. v.	—	**Ismétlés**	
56. Udvarhely vm.	—	20. Szabadka thj. v.	—	Magyar anyaország	579
57. Ugocsa vm.	—	21. Szatmár-Németi thj. v.	—	Horvát-Szlavonországok	3
58. Ung vm.	—	22. Szeged thj. v.	—	Magyar birodalom	582

7. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint

Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma	Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma	Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma
Nagybirtokos, nagybérlő (1.000 kat. holdon felül)	4	Nagykereskedő, nagyvállalkozó	23	Katonatiszt (honvédtiszt, csendőrtiszt)	1
Középbirtokos és bérlő (100—1000 kat. holddal)	3	Kiskereskedő, kisvállalkozó	72	Katona altiszt (honvéd altiszt, csendőr altiszt)	3
Kisbirtokos, kisbérlő (100 kat. holdon alul)	1	Kereskedelmi v. közlekedési (vasuti, posta stb.) tisztviselő	120	Különböző v. közelebbről meg nem nevez. fogl. ágakb. dolgozó napsz.	—
Kisbirtokos-napszámos (kisbérlő-napszámos)	—	Egyéb keresk. v. közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolga stb.)	68	Tőkés, járadékos, háztulajdonos	4
Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	—	Köztisztviselő (a papok, tanárok, tanítók kivétel.) és közhivat. alk. díjnok	14	Nyugdijas tisztviselővagy az értelmiség körébe számitható egyéb nyugdijas	11
Gazdasági tisztviselő	2	Pap	—	Nyugdijas altiszt, szolga vagy munkás	4
Egyéb gazdasági segédszemély (földmives-napszámos, gazdasági cseléd)	—	Tanár, tanító	7	Magánzó vagy eltartásos	13
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	27	Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd közjegyző gyógyszerész stb.) s ilyeneknél alkalmazott segéd, irnok stb.	29	Egyéb vagy ismeretlen foglalkozásu	4
Kisiparos, bányakisvállalkozó	78	Közhivatalban alkalmazott v. másféle értelmiségi altiszt v. szolga	6	Árvaházi, szeretetházi tanulók	2
Ipari vagy bányászati tisztviselő	34				
Egyéb ipari v. bányászati segédszemély (előmunkás, segéd, munkás stb.)	52			Mindössze	582

8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása:
a) Vallás szerint:

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül						
		latin szertart. r. kath.	görög	református	ág. hitv. evang.	görög-keleti	unitárius	izraelita
		vallásu volt						
I.A	43	8	—	1	1	—	1	32
I.B	43	9	—	2	2	—	—	30
I.C	42	18	—	2	4	—	1	17
II.A	59	12	—	1	3	—	—	43
II.B	58	13	—	2	2	—	—	41
III.A	58	15	—	3	1	1	—	38
III.B	49	13	—	1	2	—	—	33
IV.A	47	10	—	2	2	—	—	33
IV.B	46	15	—	—	1	—	—	30
V.	47	15	—	1	3	—	—	28
VI.	40	11	1	1	4	—	—	23
VII.	27	4	—	—	2	—	—	21
VIII.	23	7	—	2	—	1	—	13
I. VIII.	582	150	1	18	27	2	2	382

b) Anyanyelv szerint:

Osztály	magyar	német	tót	oláh	orosz	lengyel	szerb	angol	Összesen nem magyar
	anyanyelvü volt								
I.A	43	—	—	—	—	—	—	—	—
I.B	43	—	—	—	—	—	—	—	—
I.C	41	—	—	—	—	1	—	—	1
II.A	59	—	—	—	—	—	—	—	—
II.B	54	4	—	—	—	—	—	—	4
III.A	58	—	—	—	—	—	—	—	—
III.B	49	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.A	47	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.B	43	2	—	—	—	1	—	—	3
V.	47	—	—	—	—	—	—	—	—
VI.	40	—	—	—	—	—	—	—	—
VII.	27	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII.	23	—	—	—	—	—	—	—	—
I. VIII.	574	6	—	—	—	2	—	—	8

Osztály	1. A magyar anyanyelvü tanulók közül									
	csak magyarul	más nyelven is	németül	tótul	oláhul	ruthénul	horvátul	szerbül	olaszul	egyéb hazai nyelven
	is tudott									
I.A	28	15	13	—	—	—	1	—	1	—
I.B	28	15	14	—	—	—	1	—	—	—
I.C	33	8	7	—	1	—	—	—	—	—
II.A	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.B	32	22	21	1	—	—	—	—	—	—
III.A	30	28	28	—	—	—	—	—	—	—
III.B	29	20	19	—	—	—	1	—	—	—
IV.A	28	19	18	—	—	—	—	—	—	1
IV.B	25	18	18	—	—	—	—	—	—	—
V.	19	28	27	1	—	—	—	—	—	—
VI.	30	10	10	—	—	—	—	—	—	—
VII.	12	15	15	—	—	—	1	—	—	—
VIII.	14	9	9	—	—	—	—	—	1	—
I. VIII.	366	207	199	2	1	—	4	—	2	1

9. Ismétlők, a nyilvános tanulók magaviselete és mulasztásuk osztályonkint.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett: nyilvános és magántanulók közül ismétlő volt	nyilvános tanulók közül: magaviseletből: jó	szab.-szerű	kevésb szab.	rossz	egy órát sem	csak igazoltan	igazolatlanul	által: igazoltan	igazolatlanul
		osztályzatot kapott				mulasztot:			mulasztott órák száma	
I.A	3	22	20	—	—	4	33	5	1354	20
I.B	6	33	10	—	—	3	35	5	1691	46
I.C	2	22	20	—	—	4	39	3	1200	21
II.A	2	42	17	—	—	6	41	13	1672	21
II.B	3	27	31	—	—	7	39	12	1738	25
III.A	—	35	23	—	—	10	43	5	1682	32
III.B	5	30	18	—	—	8	35	5	1519	13
IV.A	1	39	8	—	—	10	32	5	1041	19
IV.B	2	25	21	—	—	4	26	16	1382	53
V.	1	38	8	—	—	12	34	—	936	—
VI.	1	33	7	—	—	10	29	1	1154	15
VII.	1	—	26	—	—	3	16	7	855	21
VIII.	1	20	2	—	—	1	20	1	654	5
I.–VIII.	28	366	211	—	—	82	422	78	16878	291

10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele osztályonkint.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett: összes száma	nyilvános és magántanulók közül: közül: minden: rendes tantárgyból: jeles	legalább jó	legalább elégs.	elégtelen	egy	két	több	nyilvános tanulók közül: a latin nyelvet	az egészségtant	a gyorsírást	az éneket	
		osztályzatot kapott							mint rendkívüli tantárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta				
I.A	43	3	2	29	4	3	2		—	—	—	13	—
I.B	43	3	4	27	3	3	3		—	—	—	15	—
I.C	42	—	5	25	5	3	4		—	—	—	16	—
II.A	59	3	8	39	2	7	—		—	—	—	21	—
II.B	58	3	6	38	8	—	3		—	—	—	13	—
III.A	58	—	4	40	6	3	5		—	—	—	14	—
III.B	49	—	2	39	2	4	2		—	—	—	13	—
IV.A	47	3	2	36	1	1	4		—	—	14	13	—
IV.B	46	—	2	37	3	1	3		—	—	21	7	—
V.	47	1	3	34	8	1	—		5	—	8	5	—
VI.	40	2	4	25	2	5	2		10	—	10	4	—
VII.	27	—	3	18	4	1	1		1	13	1	9	—
VIII.	23	—	5	15	1	2	—		1	14	—	—	—
I.–VIII.	582	18	50	402	49	34	29		17	27	54	130	—

Megfelelt 470 = 80·75%. Nem felelt meg 112 = 19·25%.

11. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása a tandíjfizetés szempontjából, az elengedett tandíjak összege.

Az egész tandíjat megfizette	Részben tandíjmentes volt	Egészen tandíjmentes volt	Az elengedett tandíj összege koronában
423	79	80	7050

XIX.

A jövő tanév megkezdésére vonatkozó tudósitás.

Az 1911—1912. tanévben iskolánknak a szükséghez képest lesznek párhuzamos osztályai.

A tanulók a jövő tanévre *junius hó 30-án és julius hó 1-én d. e. 8—12 óráig vétetnek föl.* Az első fölvételnél elő kell mutatni az iskolai és oltási bizonyítványt; továbbá *aki először iratkozik be, föltétlenül köteles bemutatni a* **teljes polgári anyakönyvi kivonatot is.** (Az 1895. nov. előtt született ifjak e helyett természetesen egyházi kivonatot hoznak.)

Az üresen maradó helyekre fölvétetnek a jelentkezők *szeptember 1., 2., 3.* napjain d. e. 8—12 óráig.

Az első osztályba olyan fiúk vétetnek föl, akik életök 9-ik évét már betöltötték és vagy nyilvános népiskola bizonyítványával igazolják, hogy az elemi iskola negyedik osztályát jó sikerrel elvégezték, vagy pedig jó eredménnyel kiállják a fölvételi vizsgálatot. (1883. XXX. t.-cz. 10. §.)

Tizenkét évesnél idősebb tanuló rendszerint nem vétetik föl az első osztályba; méltánylást érdemlő esetekben is csak a tanári testület határozata alapján.

A többi osztályra való fölvétel a megelőző évről szóló megfelelő bizonyítvány alapján történik. (1883. XXX. t.-cz. 11. §.) Megjegyzendő azonban, hogy a fölvételnél elsőbbségük van — *ha idején jelentkeznek* — azoknak a tanulóknak, kik ez idén is ebbe az iskolába jártak, a kiknek *ajánljuk,* hogy *mentől előbb beiratkozzanak.* Különösen is ajánlatos ez *a II. és III. osztályra,* mert ebben a két osztályban előreláthatólag helyszükében leszünk s az elkésve jelentkezők könnyen kimaradhatnak. A fölvételnél másodsorban jönnek tekintetbe a buda-

pestiek s csak azután következnek a vidékiek. Ha a tanuló nem itt született, de igazolja, hogy szülei most itt laknak, budapestinek tekintetik.

Bármely osztályba belépő, 12 évesnél idősebb tanuló köteles kimutatni, hogy ujra van oltva; ha nincs ujra oltva, fölvehető ugyan, de beleegyezni tartozik, hogy a legrövidebb idő alatt az iskolaorvos által hivatalból ujra oltatja magát.

A fölvételre a tanulók **személyesen** *kötelesek megjelenni*; ujonnan belépők *szüleikkel vagy ezeknek felnőtt helyettesével.*

Minden tanuló fizet **a beirás alkalmával** 10 koronát fölvételi dij fejében; 2 koronát az ifjusági könyvtárra, 1.50 koronát az értesitőre, 30 fillért bélyegért, 20 fillért tentáért (az egész éven át kap aztán tentatartót és tentát), 1.60 koronát az énektanitás és korcsolyapálya czéljaira; végül 2 korona 40 fillért zenekar, mulasztási napló, órarend és a szemléltető oktatás stb. évi költségeire; **összesen tehát 18 koronát.**

A fölvételi dij elvész, ha a fölvett tanuló **szeptember 6-án** *az illető osztályfőnöknél nem jelentkezik, sőt elvész az intézetbe lépésre való jogosultsága is.* E dijak alól fölmentés nincs.

A tandíj egy évre 60 korona, amely fizethető a beiratkozásnál; vagy négy részletben is. Az egyes részletek befizetése napját a Tandijszabályzat 13. §-a értelmében az igazgató és a tandíjkezelő egyetértőleg állapítják meg. A legvégső határidők: október 15, deczember 1, márczius 15 és május 1. Aki e határnapokig sem fizette ki az esedékes tandíjat, az iskolát többé nem látogath tja.

E terminusoknál későbbi haladékot semmi körülmények közt sem engedhetünk.

Az izr. hittani tandíj (évi 10 K) félévi részletben szintén itt fizetendő.

Szegénysorsú, de *igen szorgalmas*, jó viseletü tanulók tandíjmentességért folyamodhatnak szeptemberben és februárban.

Augusztus 31-én d. e. 8 órakor tartatnak meg a pótló-, fölvételi- és javító-vizsgálatok.

A fölvételi vizsgálat dija 20 korona.

Azon tanulók, kik *egy tantárgyból* elégtelen osztályzatot kaptak és *javítóvizsgálatot óhajtanak tenni*, ebbe i szándékukat tartoznak az igazgatóságnál **julius 5-ig** irásban bejelenteni; a *két tantárgyból* bukottak pedig a tankerületi kir. főigazgatósághoz czímzett bélyeges folyamodványaikat, melyekhez a *bizonyítványok melléklendők*, szintén **julius 5-ig** kötelesek

az igazgatóságnál benyujtani. Három és több tantárgyból bukott tanuló javító vizsgálatot semmi szin alatt nem tehet, tehát felsőbb osztályba nem is léphet. (1883. XXX. t.-cz. 11. §.)

A jövő tanévben rendkívüli tantárgyakul fognak tanítatni: a latin nyelv és egészségtan ingyen, meg az ének, melyben minden tanuló részt vehet, továbbá esetleg gyorsírás. A latin nyelvet tanulhatják az V—VIII. osztálybeliek.

A tanév szeptember 6-án nyílik meg s ekkor minden beírt tanuló köteles megjelenni.

XX.

Az 1912—1913-iki tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. osztály.

Badics Ferencz. Olvasókönyv, I. r. 5. kiadás.
Dénes-Roboz. Magyar nyelvtan I. r.
Kemény Ferencz. Német nyelvtan, olvasmányokkal, I. rész, 2. kiadás.
Simonyi Jenő. Földrajz a reáliskolák I. osztálya számára, 5-ik kiadás.
Perényi József. A növények és állatok természetrajza, I. r., 2-ik teljesen átdolgozott kiadás.
Beke Manó. Közönséges számtan, 8-ik kiadás.
Szuppán-Szirtes. Planimetriai alaktan, 4-ik kiadás.
Nagy Sándor. Szépírási minták, magyar és német.
Kogutowicz M. Földrajzi iskolai atlasz. (2 K-ás 9-ik kiadás.)

II. osztály.

Badics Ferencz. Olvasókönyv, II. r., 4-ik kiadás.
Dénes-Roboz. Magyar nyelvtan, II. rész, 3-ik kiadás.
Kemény Ferencz. Német nyelvtan, olvasmányokkal. II. r., 2. kiadás.
Simonyi Jenő. Földrajz a reáliskolák II. oszt. számára, 3-ik kiadás.
Kogutowicz M. Földrajzi iskolai atlasz. (2 K-ás kiadás.)
Beke Manó. Közönséges számtan, 8-ik kiadás.
Perényi József. A növények és állatok természetrajza, II. rész.
Szuppán-Szirtes. Stereometriai alaktan, II. r., 3. kiadás.
Kolacskovszky. Rondírás.

III. osztály.

Badics Ferencz. Olvasókönyv, III. r. függelékkel. 3-ik kiad.
Halász-Morvay. Rendszeres magyar nyelvtan. 3. kiadás.
Kemény Ferencz. Rendszeres német nyelvtan, 2-ik kiadás.
Kemény Ferencz. Német olvasókönyv, I. rész.
Klimó-Roboz. Módszeres franczia nyelvtan, I. rész.
Csuday Jenő. A magyarok története, I. rész, 2 kiadás.
Simonyi Jenő. Földrajz, III. r., 3. kiadás.
Beke Manó. Közönséges számtan. 8-ik kiadás.
Bozóky Endre. Fizika, I. r.
Szuppán-Szirtes. Constructiv planimetria, 2. kiadás.
Segédeszközül: **Kemény F.** Egységes német helyesirás, 4-ik kiadás.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz. (2 K-ás kiadás.)
Kogutowicz. Tíz térkép (történelmi atlasz.)

IV. osztály.

Négyesy László. Stilisztika, 8. k.
Lehr. Arany Toldija. 12. kiadás.
Kemény Ferencz. Rendszeres német nyelvtan, 2. kiadás.
Kemény Ferencz. Német olvasókönyv, I. rész.
Klimó-Roboz. Módszeres franczia nyelvtan, II. rész.
König-Beke. Algebra, 6-ik kiadás.
Szuppán-Szirtes. Constructiv planimetria, 2-ik kiadás.
Csuday Jenő. A magyarok története. II. rész, 2. kiadás.
Balog Mór. A physikai és mathematikai földrajz alapismeretei.
Segédeszközül: **Kemény.** Egységes német helyesírás, 4-ik kiadás.

Kogutowicz. Tíz térkép (történelmi atlasz.)
Segédkönyv: **Kemény F.** Egységes német helyesirás.

V. osztály.

Riedl Fr. Rhetorika és olvasókönyv, 7-ik kiadás.
Kölcsey F. Szónoki művei. (O. K.)
Heinrich G. Német tan- és olvasókönyv, I. rész, 8-ik kiadás.
Klimó-Bartos. Rendszeres franczia nyelvtan és olvasókönyv, I. rész.
Csuday Jenő. Világtörténelem, I. r., 2. kiadás.
Kogutowicz. Történeti atlasz, I. r.,
König-Beke. Algebra, 6-ik kiadás.
Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, I. r., 6-ik kiadás.
Perényi József. Növénytan.
Reichenhaller K. Anorganikus chemia és mineralógia, I. rész. 3. kiad.
Schuber. Német nyelvtani táblázatok.
Kemény. Egységes német helyesírás.

VI. osztály.

Riedl Frigyes. Poétika, 6-ik kiadás.
Arany. Balladák (Magyar Könyvtár).
Shakespeare. Coriolanus. Magyarázta Névy L.
Heinrich Gusztáv. Német tan- és olvasókönyv, II. rész, 11. kiadás.
Klimó-Bartos. Rendszeres franczia nyelvtan, II. rész.
Csuday Jenő. Világtörténelem, II. r.
Kogutowicz. Történeti atlasz, II. r.
Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, I. r., 6-ik kiadás.
König-Beke. Algebra, 6-ik kiadás.
Lutter Nándor. Ötszámjegyü szorszámi táblák.
Paszlavszky. Az állattan kézikönyve, 7-ik kiadás.
Reichenhaller K. Chemia, II. rész. 3-ik kiadás.
Klug Lipót. Ábrázoló geometria. 2. k.
Segédkönyv: **Schuber.** Német nyelvtani táblázatok.

VII. osztály.

Dr. Pintér Jenő. Magyar irodalomtörténet. I. r.
Szinnyei. Magyar nyelv, 6. kiadás.
Katona. Bánk-Bán. (Magyar Könyvt.)
Zrinyiász. (Magyar Könyvtár.)
Schuster A.: Német irodalomtörténeti tankönyv, I. rész, I. kiadás.
Goethe. Hermann und Dorothen. magyarázta Weber, 5. kiadás.
Klimó-Kemény. Franczia nyelvtan, felsőbb osztályok számára.
Theisz Gy. Franczia olvasó és gyakorló, III. rész, 2. kiad.
Varga Ottó. Politikai földrajz, 5. kiadás.
Csuday Jenő. Világtörténelem, III. rész, 2. kiadás.
Kogutowicz. Történeti atlasz, III. rész.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, II. r., 5. kiadás.
Lutter Nándor. Ötszámjegyü szorszámi táblák.
Reichenhaller K. Organikus chemia, 3. kiadás.
Fodor. Ábrázoló geometria, 2. kiad.
Wagner. Fizika, 4. kiadás, I.
Segédkönyvek: **Kemény-Klimó.** Franczia stylus-gyakorlatok.
Kemény F. Analyses. (F. K.)
Kemény F. Inhalts-Angaben. (Német Könyvtár.)
Schuber. Német nyelvtani táblázatok.

VIII. osztály.

Beöthy Zsolt. Magyar irodalomtörténet, II. r. 10. kiadás.
Arany. Buda halála. Magy. Moravcsik G. (M. K.)
Madách. Ember tragédiája. Magy. Alexander B. 2. kiad.
Schuster. Német irodalomtörténeti tankönyv, II. rész. 1. kiadás.
Goethe. Iphigenie auf Tauris, szövegkiadás.
Klimó-Kemény. Franczia nyelvtan fels. oszt. szám.
Theisz. Franczi olvasó és gyakorlókönyv, III., 2. kiadás.
Csuday-Létmányi. Magyarország oknyomozó tört.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Abel-Polikeit-Lévai. Mértan, II. rész, 5. kiadás.
Lutter. Ötszámjegyü sorszámi táblák.
Wagner. Fizika, II., 4. kiadás.
Joly H. Philosophiai propedeutika.
Segédkönyvek: **Kemény-Klimó.** Franczia stylus-gyakorlatok.
Kemény F. Inhalts-Angaben. (N. K.)
Schuber. Német nyelvtani táblázatok.

Latin nyelv.

V—VIII. osztályban. Latin nyelvtan függőben.

VI. oszt.: **Cicero válogat. levelei.** Magyarázta **Köpesdi.**
VII. oszt.: **Sallustius, Cicero** és **Vergilius** szövegkiadásai (utasítás szerint).
VIII. oszt.: **Tacitus, Cicero. Horatius** szövegkiad. (utasít. szerint).

Segédkönyvek:

Ajánlott szótárak: Tiprai-Schuber, vagy **Kelemen (Wolf) Béla** Német zsebszótára és **Thibaut** vagy **Matskássy-Theisz** vagy **Ujváry:** Franczia szótár.

Füzetek és rajzszerek.

A közoktatásügyi miniszterium rendelkezése szerint: **drót nélküli, czérnával fűzött** füzetek kívánatosak. A füzetek boritéka kékes szürke s egyszerü, hogy a felirásra szabad hely legyen.

A nyelvekhez: I—II. osztályban kis alaku, III—V. osztályban nagy alaku, közepén elválasztott füzetek, VI—VIII. osztályban vonalozatlan margós füzet sorvezetővel és itatóval.

Számtanhoz: I—III. osztályban hosszukásan hálózott, IV—VIII. egyszerüen vonalzott füzetek.

Mértanban: I—VIII. negyedíves rajztábla védővel és **magyar** körző, fejes vonalzó, 45° és 60° háromszög.

Szabadkézi rajzhoz: félíves rajztábla védővel, továbbá doboz és fölszerelés minta szerint.

Magyar papir, magyar irón, magyar festék, magyar törlőgummi.

Hittani tankönyv minden osztályban az illető egyházi hatóság előírása szerint. A jegyzék felekezetek szerint az iskola tábláján olvasható.

Minden tanuló köteles az előirt **tornaczipőt, inget és övet** beszerezni.

Tartalomjegyzék:

		Oldal
I.	Pekár Károly	3
II.	Jakab Ödön	10
III.	Szirtes Ignácz	15
IV.	Habina János	18
V.	Az iskolai év története	21
VI.	A tanárok névsora és munkakörük	25
VII.	A tanárok irodalmi és kulturális működése	33
VIII.	Tárgyfelosztás 1911—1912. tanévben	38
IX.	Irásbeli feladatok a nyelvi tárgyakból	40
X.	Szertárak gyarapodása	44
XI.	Tanulmányi kirándulások	58
XII.	Az ifjusági önképzőkör	60
XIII.	Ifjusági segélyzőkör	66
XIV.	Az ifjuság természettudományi gyakorlatai	70
XV.	A tanulók névjegyzéke	72
XVI.	Rendkivüli tárgyak	97
XVII.	Érettségi vizsgálat	102
XVIII.	A tanulók statisztikája	105
XIX.	A jövő tanév megkezdésére vonatkozó tudósitás	113
XX.	Az 1912—1913-iki tanévben használandó tankönyvek jegyzéke	116

Tartalomjegyzék